

Belediye

“İKTİDARIN DESTEK PAKETLERİ GÖSTERMELİK VE ESNAFIN YANGININA BİR BARDAK SU DÖKEN ÖNLEMLER”

VELİ AĞBABA

CHP İşçi ve Memur Sendikaları ile Esnaf-Sanatkar ve Sivil Toplum Kuruluşlarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Malatya Milletvekili

Röportaj

Covid-19 salgınının üzerinden tam bir yıl geçti. Salgın, siyasi ve ekonomik gidişatın yanı sıra toplumsal yaşamın akışını da değiştirdi. Bu süre zarfında hayatımızda tüm boyutlarıyla köklü değişiklikler yaşandı. Hepimizin hayatında artık maske realitesi var. İşletmeler için de birçok şey değişti. Sağlık önlemleri artık her yerde uygulanmak zorunda. [Sayfa.4](#)

PANDEMİDE CHP'Lİ BELEDİYELER ESNAFIN YANINDA

CHP'li belediyeler pandemi başlangıcında mevcut belediye hizmetlerini aralıksız sürdürdü, hizmetler dayanışma kültürüyle bulundu. [Sayfa.21](#)

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

ESNAFIN CİDDİ ADIMLARA İHTİYACI VAR

Pandeminin üzerinden bir yıl geçti. Halkımız ve çalışan tüm kesimler için devlete en çok ihtiyaç duyulan pandemi süreci tam bir unutulmuşlukla geçti, geçiyor. Halkımızın sıkıntılarıyla alay edenlerin, sırça köşkerlerinden ülke yönetenlerin “evine ekmek götürün aç değildir” dediğini duyduk. [Sayfa.3](#)

Röportaj

TEKİN BİNGÖL

CHP Parti Meclisi Üyesi ve Ankara Milletvekili

“CHP İKTİDARA HAZIR”

Demokrasi, insan hakları, çocukların eşit eğitim hakkı, kadınların yaşam hakkı, geleceğe taşımak ve korumak zorunda olduğumuz doğa, adalet ve hukukun üstünlüğü, liyakatli bir sistem, ücretsiz sağlık hakkı ve insanca yaşanabilir bir Türkiye umudu... [Sayfa.2](#)

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

Sayfa.35

“SONER ÇETİN”

Adana-Çukurova Belediye Başkanı

“FUAT ÖNDEŞ”

Aydın-Germencik Belediye Başkanı

“KAMİL YAMAN”

Yalova-Çınarcık Kuru Belediye Başkanı

Prof. Dr. SAVAŞ ZAFER ŞAHİN

Ankara Kent Konseyi Bşk.Yrd. Hacı Bayram Veli Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama

Sayfa.6

SÜLEYMAN EKİNCİ

Ostim Sanayici ve İşinsanları Derneği (OSIAD) Yönetim Kurulu Başkanı, Ankara Ticaret Odası (ATO) Yönetim Kurulu Üyesi, Ankara Kent Konseyi Başkan Vekili

Sayfa.8

ALİ EKBER GEÇGEL

Kadıköy Tarihi Çarşı Derneği Başkanı

Sayfa.10

OKTAY ÇAPAROĞLU

İzmir Müzisyenler Derneği Başkanı

Sayfa.12

ONUR TAŞ

Beşiktaş Esnaf ve Yardımlaşma Derneği

Sayfa.14

HAMİ SARDUNYA

İzmir Kıbrıs Şehitleri Esnaf ve İşadamları Derneği Başkanı

Sayfa.15

Dr. OSMAN SİRKEÇİ

Sokak Ekonomisti

Sayfa.16

EVREN LAÇIN

İzmir Seyyar Satıcılar Derneği Başkanı

Sayfa.18

SERHAT SAYMADI

Kafe Bar Çalışanları Dayanışması

Sayfa.19

SODEMSEN

SOSYAL DEMOKRAT KAMU İŞVERENLERİ SENDİKASI

ATA ALKAN

SODEMSEN İdari ve Mali İşler Müdürü

MODERN ÇAĞDA ESNAF

Sayfa.25

“CHP İKTİDARA HAZIR”

Siz 2007 yılından bu yana milletvekilisiniz ve ülkenin çok önemli bir zaman dilimine tanıklık ediyorsunuz. O dönemin bir bölümünü de teşkilatlardan sorumlu olarak geçirdiniz. Bu süredeki gözlemlerinizi alabilir miyim?

TEKİN BİNGÖL: Türkiye siyasi tarihinin son 40 yılına tanıklık ettiğim söylenebilir. 23. dönemden itibaren de Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında mücadele içinde geçen bir tanıklık bu aynı zamanda. 1980 darbe döneminden ve öncesinden başlayarak beslenen bir ideolojik hareket olarak AKP'nin parlamentoya hâkim olduğu 2002 seçimlerinin ardından, bu kimliği açıkça dışavurduğu ikinci dönem olan 2007 seçimlerinde partideki görevlerimin yanı sıra kişisel olarak da mücadeleme milletvekili olarak devam ettim.

AKP iktidarının başlangıcındaki o günlerin fotoğrafını çekmemiz gerekirse, demokrasilik makyajı altına saklanan, Avrupa Birliği'ne sevimli görünmek isterken gerçekleştirilen reformların gölgesinde Türkiye'nin bütün sinir uçlarıyla oynamaktan çekinmeyen, Cumhuriyet değerleriyle hesaplaşma telaşında olan ve bunları yaparken de totalitarizmi yavaş yavaş ısıtan bir iktidara karşı karşıyaydık.

AKP; her krizden ülkenin çıkarlarını değil, kendilerine fırsat devşirmeyi amaçlayan, bu doğrultuda da dönemsel olarak değişen söylemleriyle Türkiye'nin bütün gerici damarlarını harekete geçirmekten çekinmeyen bir parti. Bu doğrultuda temellerini olgunlaştıran koşullar itibarıyla bir günde iktidara gelmediklerini de bilmek gerekiyor.

Sözde “yasaklar”, “yoksulluk” ve “yolsuzluk” la mücadele söylemi aracılığıyla iktidara gelen bir siyasal oluşumun ülkeyi nasıl yavaş yavaş çürüttüğüne, bu “ÜÇY” misyonunun gerçekte “yağma”, “yalan” ve “yozlaşma”ya nasıl dönüştüğüne geçen yıllar içinde de şahit olduk. İşte, bu nedenlerle AKP'ye ve taşıdığı siyasi misyona karşı mücadeleyi de bir günde inşa etmek mümkün değildi.

Bu doğrultuda Türkiye'de cumhuriyet ve demokrasi değerlerini savunan, sosyal devlet ilkelerine dayanan halkçı bir iktidarın yeniden inşa edilebilmesi için CHP'yi bulunduğu sağlam temeller üzerinde -en küçük tuğlasından başlayarak- yeniden kurumsallaştırdık. Evet, aynı amaçla 2014 yerel seçimlerinden sonra Parti Örgütü ve Örgüt Yönetimlerinden Sorumlu Genel Başkan Yardımcılığı görevini üstlendim. Bu dönemde de Genel Merkez'de inşa ettiğimiz politikalarımızı partinin bütün kılcal damarlarına taşıyabilecek bir teşkilat yapısı oluşturmamız gerekiyordu. Çünkü CHP, Cumhuriyet tarihinin gördüğü en saldırgan iktidara karşı mücadele edecekse, bütün tuğlaları da aynı ağırlığı kaldırabilecek sağlamlığa sahip olmalıydı.

Genel Başkanımız, MYK üyelerimiz, örgütlerimiz ve üyelerimizle şehir şehir bu yenilenmeyi başarırken mücadelemizi de ilmek ilmek dokumaya devam ettik. Geldiğimiz noktada artık bir gerçek ki, CHP teşkilatı iktidara hazır.

AKP, iktidardaki 19 yılda kendi yağma düzenini oluştururken diğer bir yandan da Türkiye'ye demokrasi, insan hakları, eşitlik, kamu kaynaklarının adil kullanımı, kadına şiddet, çevre politikaları, hesap verilebilirlik, yolsuzluk, liyakat, basın ve ifade özgürlüğü gibi alanlarda dünya sıralamasında en alt düzeye düşmenin utancını yaşattı. Aynı sürece parlamentodan baktığımızda ise, demokratik alanın her geçen gün daraltıldığı, şeffaflık, hesap verme kültürü ve devlet geleneklerinin yok sayıldığı yılları yaşıyoruz. Tarihiyle her fırsatta övündüğümüz, savaş koşullarında bile varlığını korumuş TBMM'yi göstermelik demokrasi için tek adam iktidarının arka bahçesine çevirmek isteyenlere karşı da bu alanı savunmaya devam ediyoruz.

Her ne kadar sözlerimiz kesilse de, muhalefet olarak konuşma sürelerimiz kısaltılsa da bulduğumuz her fırsatta iktidarın daralttığı yaşam alanlarıyla ötekileştirilenlerin, yok sayılanların, baskı altında ezilenlerin, sömürülenlerin, yalnız bırakılanların, iktidarın yanlış politikalarıyla nefes alamayan milyonların sesi ve soluğu olmaya çalışıyoruz. Umudun var olduğunu, umudun mücadeleyle her alanda yeşereceğini, dayanışmayla güzel günlere ulaşacağımızı ve halkın iktidarına da bizi ilmek ilmek dokuduğumuz bu mücadelenin götüreceğini meclis kürsüsünden örgütlerimizin son halkasına kadar ve mahalle mahalle gerçekleştirdiğimiz ziyaretlerde de anlatmaya devam ediyoruz.

CHP, ülkenin demokratik süreçlerine tekrar dönmesiyle ilgili çok önemli bir sorumluluk alanında bulunuyor. Bu süreçte geniş bir ittifak ihtiyacı olan ülkenin ana muhalefet partisinin Parti Meclisi'nin sizce öncelikli hedefleri ne olmalı?

TEKİN BİNGÖL: AKP iktidarı döneminde yok edilen demokratik kültür sonucunda geldiğimiz nokta, Türkiye'nin dünyada “özgür olmayan” kategorisi altında sınıflandırılan bir ülke olarak işaret edilmesi. Yani gün aşırı askeri darbelerin yaşandığı Afrika ülkesi olan Mali'den sonra son 10 yıl içinde özgürlükler ve demokrasi açısından en büyük gerileme gösteren ikinci ülke konumundayız. Evet, bu sürece bir günde gelmedik. Biz mücadele dozumuzu arttırdıkça, yalanlara inanmayan milyonların sayısı katlandıkça, iktidarın temeli her geçen gün tuz buz oldukça AKP yönetimi de koltuklarının geleceği için totaliter bir rejim inşa etme yoluna girdi. Bu rejim inşasını “Cumhurbaşkanlık Hükümet Sistemi” adı altında ucube bir sistemle taçlandırmak istediler. AKP dışında ülkeye ne faydası olduğu belli olmayan sistemin ilk 3 yılına baktığımızda “Yetkiyi verin, etkiyi görün” diyenlerin yalanları da aslında bize çöküş sürecinde olduklarını gösteriyor.

Ülke ekonomisini halka 5 maske dağıtamayacak konuma getirenlerin 19 yıllık iktidarı sonunda Merkez Bankası'nın acil durum rezervlerine kadar tüketildiğini, enflasyonun katlandığını, işsizliğin %30'un üzerine çıktığını, milyonlarca insanın açlık sınırının altına itildiğini görüyoruz.

Röportaj

“TEKİN BİNGÖL”

CHP Parti Meclisi Üyesi ve Ankara Milletvekili

Adaletin mumla arandığını, yargının siyasallaştırıldığını, Türkiye'nin hukukun üstünlüğü noktasında Nijerya, Mısır, Kongo, Kamboçya gibi ülkelerle bir tutulduğunu görmenin utancını yaşıyoruz. Dış politikada tek bir dostumuzun kalmadığını, eğitimde fırsat eşitliğinden her geçen gün uzaklaştığını, çocukların geleceğinin düşünülmediğini, yandaş şirketlere “yatırım” adı altında milyarların peşkeş çekildiğini, hastaneler borç içindeyken yandaşlardan milyarlık kiralama ve hizmet alımlarıyla iflasın eşiğine getirilen sağlık sistemini görüyoruz. CHP'nin ısrarla anlattığı bu gerçekleri artık seçmen tabanımızın çok ötesinde milyonlarca insan görüyor ve söylemlerimize sahip çıkıyorlar. Saray yönetimi ve gölgesindeki partisi, iktidarın bekası için demokrasiyi yok ederek, muhalif siyasetçileri, insan hakkı savunucularını, gazetecileri tutuklayarak, milletvekillerini hukuksuz yargı kararlarıyla parlamentodan, siyasetten uzaklaştırarak, milyonlarca oy almış partileri kapatmakla tehdit ederek yapıstıkları koltukları korumak istiyor.

Bizim güçlendirilmiş parlamenter sisteme dönüş vurgumuzun en önemli gerekçesi, tam da bu. AKP'nin büyük şehirlerdeki demokrasi arayışından fabrikalardaki grevlere, kadınların yaşam hakkı eylemlerinden en küçük köyde deresini korumak isteyen köylüye kadar güç kullanarak taşıdığı ceberrutluğu, baskıyı, yıldırma ve susturma çabasını demokrasi mücadelemizle yeneceğiz. Bunu da tek başımıza değil, işaret ettiğimiz kriterler içinde en geniş demokrasi cephesini inşa ederek yapmalıyız.

Yani ittifaka ihtiyacı olan CHP değil, Türkiye'nin geleceğidir. Demokrasi, insan hakları, çocukların eşit eğitim hakkı, kadınların yaşam hakkı, geleceğe taşımak ve korumak zorunda olduğumuz doğa, adalet ve hukukun üstünlüğü, liyakatli bir sistem, ücretsiz sağlık hakkı ve insanca yaşanabilir bir Türkiye umudu... Bu inancı bizimle paylaşan toplumumuzun bütün kesimleriyle bir araya gelmek zorundayız. Bu noktada da parti içinde olgunlaştırdığımız çalışmaları, AKP tarafından ötekileştirilen, yok sayılan, kenara itilen tüm insanlarla ve demokratik alanın dışına itilmek istenen tüm kesimlerle de en geniş mutabakat zemininde paylaşarak ortak çalışma alanları yaratmaya çalışıyoruz. Tek sesliliği değil, farklılıkları meşru ve zenginlik olarak kabul eden, isimlerin değil ilkesel değerlerin etrafında bir araya gelmiş bir muhalefetin milyonların sesi olarak demokratik yollarla halkın iktidarını kurabileceğine inanıyoruz. Parti Meclisi'nin de öncelikli hedefi, örgütlerimizden aldığı sorumlulukla bugüne kadar yoğun emek verdiği gibi bundan sonrası için de ilk seçimde belirlediğimiz güçlendirilmiş parlamenter sistemin kuruluşu ve halkın iktidarına giden yolu CHP'nin ilkeleriyle aydınlatmaktır.

Ankara milletvekilisiniz. Bölgenizle, seçmeninizle iletişiminiz ve yerel yönetimlerle ilişkileriniz nasıl? Yeterli zamanı ayırabiliyor musunuz? Bu süreçte yerel yönetimlerin oynadığı rolü nasıl değerlendiriyorsunuz?

TEKİN BİNGÖL: Türkiye siyasi tarihinde yerel yönetimlerin genel seçimlerin kaderini tayin etmede ve merkezi iktidarın belirlenmesinde önemli rolünün olduğu bir gerçek. Seçmenler, genel seçimlerdeki büyük vaatler yerine önce kendi hayatına dokunan alanlara yani belediyelerdeki faaliyetlerinize, tutarlılığınıza ve çalışma alışkanlıklarınıza göre değerlendirmelerde bulunuyor. Bu bilinçle yıllar süren çalışmalarımızın ardından mücadelemizi 2019 yerel seçimlerine taşıdık.

Seçim öncesinde de söylemiştim. Başkent'in tüm ilçelerini sosyal demokrat belediyelelikle tanıştırmak istiyorduk ve "2019 yerel seçimlerinde Ankara'nın burçlarına CHP bayrağını dikeceğiz" demiştim. Umutsuzluğa kapılanlar hatta mücadelemize gülenler vardı, ama geldiğimiz noktada Ankara'da, İstanbul'da, İzmir'de, Hatay'da, Tekirdağ'da, Antalya'da, Mersin'de, Aydın'da, Eskişehir'de, Muğla'da ve Adana'da belediye başkanlarımız, yıllardır mücadele veren diğer yönetimlerimizin de örnek belediyeçiliğiyle yönetimi devraldılar.

Aradan geçen iki yılda ne kadar haklı olduğumuzu Türkiye nüfusunun yarısından fazlasını yerelde yöneten belediyelerimiz gösterdi. Halkçı belediyeleçilik anlayışı, kamu kaynaklarının doğru kullanımı, şeffaflık, sanata ve sanatçıya bakış açısı, atamalarda liyakat, sosyal yardımlarda adalet noktasında çok önemli örnekler verdiler. Yaşanan afetlerin yanında yerel yönetimlerin en önemli sınavı da son bir yıldır mücadele ettiğimiz Covid-19 pandemisi oldu. AKP'nin "metal yorgunluğu" adı altında bozulmuş, atıl durumdaki ve artık yönetemez hâle gelmiş iktidarının hareketsizliği milyonlarca insan için yaşam tehlikesine yol açabilecekken halkın yanında yer alan belediyelerimiz vardı. Merkezi iktidarın elinde büyük devlet bütçesi olsa da sosyal demokrat halkçı belediyeleçiliğin küçük kamu kaynaklarıyla verdiği büyük hizmetler ve elden ele büyütülen dayanışması karşısında aciz kaldılar.

Halka maske satmaya kalktılar, belediyelerimiz ücretsiz dağıttı. Kendileri 5 maske dağıtamazken belediyelerimizin dayanışma kampanyalarını engellediler, halkın yardımlarına el koydular, ücretsiz ekmeği yasaklama cüretini gösterdiler. Bütün bu yıldırma çalışmalarına, soruşturmalara karşın belediye başkanlarımız dik durdu. İktidarın yanlış politikaları sonucunda evine ekmek götüremeyen binlerce haneye dayanışma umudunu ulaştırdılar. Esnafın, çiftçinin ve emekçinin yanında durarak partizanca değil, halkçı bir şekilde gurur kaynağımız oldular.

Biz de bu doğrultuda Parti Meclisi'nde, parlamentoda ve sahada sosyal devletin en güzel örneklerini veren yerel yönetimlerimizin mücadelesini desteklemeye devam ediyoruz. Önlere çıkan engellerin kaldırılması ve yeni engelleme girişimlerinin bertaraf edilmesi için büyük çaba harcıyoruz.

Türkiye'nin dört bir yanından gelen vekil arkadaşlarımızın şehirleriyle TBMM arasında gidış-geliş için yolda geçirdikleri zamanı ben Ankara milletvekili olarak yerel faaliyetlerimize ayırabiliyorum. Sabah erken saatte başlayan çalışma tempomuz içinde yasama faaliyetlerinden vakit bulabildiğimiz her an belediye yönetimlerimiz ve örgütlerimizle Ankara'nın sorunlarını ve çözüm önerilerimizi değerlendiriyoruz. Enkaz edebiyatı yapmak istemiyorum, ama 25 yılın ardından Ankara'da çözüm sınırını çoktan aşmış sorunlar devralındı. Geç kalınmış, ötelenmiş, görmezden gelinmiş bu sorunların çözümü için başka bir pencereden bakılabilecek çözüm önerileri vardı ve biz de bunu sağlıyoruz. Bunun yanında Ankara'da CHP'nin halkçı belediyeleçilik anlayışının yıllardır bayrağını taşıyan ilçe belediyelerimizin gücüne büyükşehirin de eklenmesiyle çalışmaların daha da hız kazanmasının mutluluğunu yaşıyoruz.

Başkenti mahalle mahalle gezerken, çarşıda pazarda, esnaf ziyaretlerimizde, üreticilerle, çiftçilerle sanayicilerle görüşmelerimizde partimize olan ilginin her geçen gün arttığını, çözüm için ürettiğimiz politikalarımızın en yukardan en aşağıya kadar anlaşılabilir olduğunu ve desteklendiğini görmek mücadele azmimizi de artırıyor. Bu doğrultuda her gün partimize katılan yeni arkadaşlarımızın yakasına CHP rozeti takmanın, dayanışmayı ve mücadelemizi binlerce yeni yoldaşımızla büyütmenin gururunu yaşıyoruz.

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

ESNAFIN CİDDİ ADIMLARA İHTİYACI VAR

Pandeminin üzerinden bir yıl geçti. Halkımız ve çalışan tüm kesimler için devlete en çok ihtiyaç duyulan pandemi süreci tam bir unutulmuşlukla geçti, geçiyor. Halkımızın sıkıntılarıyla alay edenlerin, sırça köşklerinden ülke yönetenlerin "evine ekmek götürün aç değildir" dediğini duyduk. Ülkeyi her alanda ithalatçı durumuna düşürenlerin "maaşınızı dolarla mı" alıyorsunuz diyecek kadar idraksiz açıklamalar yaptığına da tanık olduk.

Maskeyi dağıtamayan saray yönetimi, aşı konusunda da sınıfta kaldı. Geldi, geliyor denen aşılar gelemedikçe artan vaka sayılarının bedeli orta ve küçük ölçekli -çoğunluğu hizmet sektöründe faaliyet gösteren- esnafa ödeltildi. Siftah yapamayan esnafa kredi verilmesiyle övünüldü, kira yardımları büyük bir destek paketiymiş gibi açıklandı. Bu süre zarfında esnaf elindekini avucundakini ayakta kalmak için harcadı. Çalışanı evine ekmek götürsün diye çaba gösterdi.

Ülkeyi tam kapatamayan hükümet, çalışana ve esnafa faydası olmayacak tedbirlerle her geçen gün hayatımızı içinden çıkılmaz bir hâle getirmeye devam ediyor. İktidar, Türkiye'ye başkanlık sistemini dayatmakla meşgulken ekonominin belkemiği küçük esnaf hızla yok oluyor. Küçük esnafın desteklenmesi için ciddi adımlar atılmazsa, esnafımızı daha da zor günler bekliyor. Kredilerini ödeyemeyen esnaf için yarım yamalak destek paketleri açıklanmaya devam ediyor, bundan da minnet bekliyorlar. Şimdi faizleri siliyorlar, ödemeleri erteliyorlar. Bu da sadece sorunu ertelemek, bunu hepimiz biliyor ve görüyoruz.

Aşılama yaygın yapılamadıkça tekrar kapatılma Demokles'in kılıcı gibi esnafın tepesinde sallanıyor. Saraydan ülkeyi yönetenlerin bir türlü görmek istemedikleri tabloyu partimizin yaptığı anket gözler önüne seriyor. Esnafın %78'i açıklanan destek paketinin yetersiz olduğunu belirtirken %14'ü yardımların kısmen yeterli olduğunu belirtmektedir. Esnafın sadece %8'lik kısmı açıklanmış olan gelir desteğini yeterli görüyor.

Esnaf hem çekilen kredilerin taksitlerini ödeyemedi hem de birikimini kaybetti. Esnafın sadece %34'ü verilen düşük faizli kredilerden yararlanabildi. Bu duruma göre her 10 esnaftan sadece 3'ü kredi desteğinden faydalandı.

Esnafın %81'i kredi taksitlerini ödeyemediklerini söylerken faizle ertelenen bu kredileri ilerleyen dönemlerde de tekrar ödemekte zorluk çekeceklerini belirtiyorlar. Kredi taksitlerini ödeyebilen esnaflar başka yerlere borçlanarak ödeme yaptıklarını ifade ediyor.

Esnafın %14'ü ise bu süreçte zorunlu ödemelerini karşılayabilirken ödemelerini geçmiş birikimlerini kullanarak veya sahip olduğu diğer mal varlıklarını (ev, araba vb.) satarak karşıladığını belirtiyor. Bir başka deyişle hem gelir kaybı yaşayan hem de borçlanan esnaf tüm bunlara ek olarak elindeki birikimlerini de kaybetti.

Covid-19 nedeniyle uygulanan kısıtlamalar veya hâlihazırda yaşanan ekonomik kriz neticesinde esnafın pandemi döneminde gelir ve ciro kaybı %70'leri aşmış durumda. Küçük ve orta ölçekli esnafın %28'si bu dönemde 50 ila 100 bin TL arası gelir kaybına uğradığını belirtirken, %34'ü gelir kayıplarının 100 ile 150 bin TL arasında olduğunu ifade ediyor. Ankete katılan esnafın %38'si ise bu süreçte toplam gelir kayıplarının 250 bin TL ve üzeri olduğunu belirtiyor.

Saray yönetimi ne yapıyor? Geçilmeyen köprülerin, kullanılmayan yolların paralarını demeden ödemeye devam ediyor. Havaalanlarının kiralalarını erteliyor.

Kadınların hayatlarını korumak yerine onları koruması için elindeki en önemli sözleşmeden geri çekiliyor. Kanal İstanbul için devlet garantisi veriyor. Gözünü diktiği Gezi Parkı'nın sahipliğini büyükşehirden alıp vakıflarına devrediyor. Yandaşlarına sermaye aktarmaya devam ediyor. Belediyelerimizin vatandaşına yaptığı yardımların önünü kesiyor, yasaklıyor. İktidar gideceğini görüyor. Bu, onu ceza kesen ve öç alan bir yönetim hâline getiriyor. Güneş balçıkla sıvanmaz.

Esnaf, işçiler, milyonlarca çalışan ve kadınlar bugünleri unutmayacak. Bu ülkeyi gözü dönmüşçesine talan edenleri, insanını sahipsiz bırakanları tarih yazacak.

Biz bu günleri birlikte aşacağımıza olan inancımızı bir an bile kaybetmiyoruz.

CHP, ülkesinin ve halkının sahibi olduğunu göstermeye devam ediyor. Yerel yönetimlerimiz merkezi yönetimin tüm engellemelerine rağmen vatandaşına sahip çıkıyor, yanında oluyor, el uzatmaya devam ediyor, edecektir.

“İKTİDARIN DESTEK PAKETLERİ GÖSTERMELİK VE ESNAFIN YANGININA BİR BARDAK SU DÖKEN ÖNLEMLER”

Pandemi öncesi orta ve küçük işletmelerin ekonomideki büyüklüğü neydi, nereye geriledi? Kapanan işletme sayısı nedir?

VELİ AĞBABA: Covid-19 salgınının üzerinden tam bir yıl geçti. Salgın, siyasi ve ekonomik gidişatın yanı sıra toplumsal yaşamın akışını da değiştirdi. Bu süre zarfında hayatımızda tüm boyutlarıyla köklü değişiklikler yaşandı. Hepimizin hayatında artık maske realitesi var. İşletmeler için de birçok şey değişti. Sağlık önlemleri artık her yerde uygulanmak zorunda. Bu bir yıllık sürece baktığımızda salgının hem halk sağlığı açısından -aşılama hızı ve vaka sayıları bağlamında- hem de ekonomik açıdan iyi yönetilemediği çok net bir şekilde ortaya çıkıyor. Sorunuzla bağlantılı olarak şunu da çok net söyleyebiliriz ki, salgının başlangıcından bu yana geçen bir yıllık süre en çok KOBİ'leri ve esnafı vurdu. Bu yıl özellikle esnaflar için kâbus yılı oldu.

Salgın sadece halk sağlığının yönetimine ilişkin bir süreç değil, ekonomik tedbirler de çok büyük önem arz ediyor. Ekonomik tedbirlerin yetersizliği nedeniyle pandemide işsizlik rekor kırdı, hane halkının gelir kaybı arttı. Enflasyon, döviz kurları ve zamlarla birlikte aslında 83 milyonun gelir kaybından söz ediyoruz. Esnafın bir yılı salgınla değil, açlıkla mücadele ederek geçti. Salgının yönetilememesi nedeniyle küçük ve mikro işletmelerin faaliyetleri Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri'yle, koronavirüsle mücadelede alınan kararlar doğrultusunda ya tamamen durduruldu ya da sınırlandırıldı. Bu kararlara bağlı olarak 2 milyon 200 bin esnafa sayıları 6 milyonu bulan sokak esnafının faaliyeti kısıtlandı ve milyonlarca işletme sahibi, çalışanları ve çalışanların aileleri hiçbir maddi destek sunulmadan açlığa mahkûm edildi.

Esnafıya ilişkin partimizin “Esnaf Büroları” tarafından yapılan anketlere baktığımızda küçük ve orta ölçekli esnafın %28'si bu dönemde 50 ila 100 bin TL arası gelir kaybına uğrarken %34'ü 100 ile 150 bin TL arasında gelir kaybetti. Ankete katılan esnafın %38'si bu süreçte toplam gelir kayıplarının 250 bin TL ve üzerinde olduğunu belirtti. Kredi taksitlerini ödeyemeyenler, kirasını yatıramayanlar, faturaları ödeyemediği için işletmesine icra gelenler var. Ciddi bir ciro ve gelir kaybı söz konusu.

2020 yılında tüm tedbirlerle birlikte, ilgili odalardan ve federasyonlardan alınan veriler doğrultusunda toplamda en az 475.000 işyerinin faaliyetinin durdurulduğunu görüyoruz. Bir de sokağa çıkma yasakları ve kısıtlama kararlarından etkilenen sektörler var. Dolaylı etkilenenlere bakıldığında en az 2 milyon esnafın gelir kaybettiği görülüyor. Berberler ve kuaförler, müşteri sayısı sınırı, salgına karşı kâğıt havlu kullanımı, dezenfektan gibi masraflar nedeniyle kayıp yaşarken TEKEL bayileri salgınla alakası olmayan kurallarla ve saat kısıtlaması nedeniyle ciddi kayıplar yaşadı. Düşün-davet işletmelerinden okullardaki kantin ve servis esnafına, barlardan kahvehanelere kadar neredeyse tüm sektörlerde kayıplar var.

Bir de sokakta çalışarak geçimini sağlayan seyyar satıcıların veya sokak çalışanlarının durumu söz konusu. Türkiye’de 500.000 pazarcı, 500.000 kâğıt toplayıcısı, 30.000 simitçi, 10.000 çiçekçi, 1 milyon el işçisi, 1 milyon ev temizlikçisi ve gündelikçi, toplamda 6 milyonu bulan sokak esnafı bulunuyor, ancak iktidar tarafından bu insanları dikkate alan hiçbir çalışma yapılmadı. Ülkemize toplamda 6 milyona yakın istihdam sağlayan, ekonomiye günlük 1 milyar, yıllık 200 milyar TL katkıda bulunan sokak ekonomisi pandemi süreciyle birlikte bitme noktasına geldi. Özellikle sokağa çıkma kısıtlamaları bu insanların işlerini engelledi. Ayrıca salgının yayılma seyriyle “evde kal” çağrıları da yine bu insanların kazançlarını kaybetmesine neden oldu. Bu kişilerin yaşamlarını sürdürebilmesi noktasında sosyal devlet tarafından karşılıksız herhangi nakdi yardım yapılmadı. Hâlihazırda hiçbir güvencesi olmayan bu insanlar salgın sürecinde unutuldu ve buna bağlı olarak basına da yansıyan çok sayıda intihar vakası yaşandı.

Bugün geldiğimiz noktada Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi ve Ticaret Bakanlığı verilerine göre, en az 122.000 esnaf iflas etti, yani kepenk kapattı. İflas eden esnaflar ne yazık ki desteklerden de faydalanamıyor. Çoğu icralarla ve borçlarla nasıl başa çıkacağını düşünüyor. Evlerini satılığa çıkarırlar var. Erdoğan “keyif çayı için” demişti. Esnaflar mecazi olarak değil, gerçekten evine ekmek götüremiyor. Geçtiğimiz hafta Malatya’da fırıncı bir esnaf “manavdan çürük sebze aldığını” söyledi. Tüm bu yaşananlar salgının nasıl yönetildiğini de gözler önüne seriyor.

Röportaj

“VELİ AĞBABA”

CHP İşçi ve Memur Sendikaları ile Esnaf-Sanatkar ve Sivil Toplum Kuruluşlarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Malatya Milletvekili

Açıklanan esnaf destekleri hakkındaki görüşünüz nedir? Bu desteklere ilaveten neler olmalıydı sizce?

VELİ AĞBABA: İktidar salgının başladığı Mart ayından Ekim ayına kadar halka IBAN numarası göndermek ve faizli kredi sunmak dışında bir şey yapmadı. Ekonomik önlem olarak en başta esnafa 25.000 TL'lik “faizli kredi” sundu. İnsanların dükkânları kapalı, tek kuruş gelirleri yok, dükkânı açık olanlar da zaten zararına çalışmış. Buna rağmen insanlara faiziyle kredi verildi, yeniden borçlandırıldı. Tüm dünyada esnaf için karşılıksız nakdi destekler açıklanırken Türkiye’de borç dağıtıldı, bu da “müjde” diye lanse edildi. 14 Aralık tarihinde Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle salgından en çok etkilenen meslek grupları için bir destek paketi açıklandı. İşyeri kira olan, basit usulde vergi mükellefi esnafa üç ay süreyle büyükşehirlerde aylık 750 TL, diğer illerde 500 TL kira desteği yapılması ve işletme sahiplerine de 1.000 TL destek verilmesi kararı alındı. Mart 2021 itibarıyla bir yıl boyunca faaliyeti kısıtlanan veya sonlandırılan esnafa üç ay süreyle aylık 1.000 TL -bir başka deyişle günlük 33 TL'ye gelen yardım- olarak verilen destek, stopaj başta olmak üzere ne vergilere ne de fatura giderlerine yetti.

İktidarın destek dediği paketlerin tamamı ya göstermelik ya da esnafın yangınına bir bardak su döken palyatif önlemler oldu. Bunların yetersizliğini defalarca dile getirdik, ancak ne bizi ne esnafın çılgınlığını duyan oldu. Bir müddet sonra 2019'daki cirosundan %50 veya daha fazla kayıp yaşayan esnaflara cirosunun %3'ü kadar destek verme sözü verildi, ama bu da yine esnafa hayal kırıklığı yarattı. Son olarak Erdoğan'ın bankalarda faizli kredi verilen esnafın taksit borçlarını faizli olarak Haziran ayına erteleme açıklaması da esnafın kredi borcuna yeni borçlar eklenmesi anlamına geliyor. Dolayısıyla siftah dahi yapamayan esnafın ödeyemediği borçlar, vadesi değiştirilmeden faizli olarak ertelenip ekonomik yükü daha da ağırlaştırıyor.

Tüm dünyada gelişmiş devletler -özellikle Avrupa'da- milli gelirinin %5'i kadarını esnafa salgın desteği olarak verirken Türkiye'de esnafa milli gelirin 10 binde 35'i kadar destek verildi. Biraz önce bahsettiğim 122.000 esnafın kepenk kapatmasının nedeni sanırım daha iyi anlaşılıyor.

Erdoğan en son, 850.000 esnafa 228 milyon TL'lik vergi muafiyeti getireceğini açıkladı, ama bu da esnaf başına 268 TL'ye denk geliyor. Düşünün, beşli çeteden Kalyon'a tek seferde 9.5 milyar TL vergi istisnası getirenler, 850.000 esnafa 268 TL vergi muafiyeti getiriyor, buna da ekonomik reform diyor. Salgın sürecindeki desteklerin tamamı yetersiz, eksik ve adaletsiz yardımlardır. Bu durum esnafımızda sosyal devlete olan inancı ve sosyal adalet duygusunu zayıflattı.

Şunu da belirtmek gerekiyor ki, CHP'li belediyeler bu süreçte esnafa destek amacıyla elinden geleni yaptı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, pandemi nedeniyle esnafa destek olmak için İBB'ye ait taşınmazlardaki kiracıların kira ödemelerini kısıtlamalar süresince erteledi.

Mersin Büyükşehir Belediyesi, pandemi genelgeleriyle işyerlerini kapatmak zorunda kalan yaklaşık 8.500 esnafın evlerindeki su faturasının 500 TL'ye kadar olan kısmını karşılama kararı aldı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, salgında iktidarın unuttuğu servisçi esnafın servis aracını günlük 450 TL'den kiraladı ve bir ay boyunca servisçi esnafı 135.000 ihtiyaç sahibi aileye ulaşarak yardım yaptı.

Ayrıca Ankara Büyükşehir Belediyesi, pandemi nedeniyle kafelerin ve lokantaların kapanmasıyla mağdur olan esnaftan yemek temin ederek koronavirüs hastalarına ulaştırdı, müzisyenlere ilişkin de çeşitli yardımlarda bulundu.

Ancak CHP'li belediyeler elinden gelen yardımları yaparken İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun imzasıyla 81 ilin valiliklerine gönderilen genelge sonrası İstanbul ve Ankara Büyükşehir Belediyeleri'nin bağış hesaplarına bloke konuldu. Esnafa yönelik destekler, iktidar tarafından ne yazık ki engellendi.

Kontrollü normalleşme, pandemide kontrolsüz bir durum ortaya çıkarıyor. Bu riski almak sizce küçük ve orta ölçekli işletmelerin gelir kaybına ne kadar yardım edecek, tablo ne diyor?

VELİ AĞBABA: Kontrollü normalleşme diye bir şey aslında söz konusu değil. AKP bir süredir salgını unutmuş hâlde mitinglerine, kongrelerine, cenazelerine "lebalep" devam ediyordu. Örneğin, Ordu'daki kongrede on binlerce insan bir araya gelebilirken kongre salonunun karşısındaki restoranda 3 kişinin bir araya gelmesi yasaktı. Burada normalleşmeden değil, anormallikten veya bir tür anomaliden söz edebiliriz.

Esnafa gelecek olursak, bir yıllık sürede hammadde, faturalardaki ve enflasyondaki olağanüstü artış ve borçları nedeniyle "açılabilse dahi açılmayan" esnaf var. İğneden ipliğe her şeye yarı yarıya zam gelmiş bir ekonomide esnaf dükkânını nasıl açacak? Elektriğini, suyunu, malzemelerini nasıl alıp da ödeyecek? Açılmayan esnafın olduğunu sahadan ve esnaf odalarından net bir şekilde biliyoruz.

Mart ayının ilk haftasında sokağa çıkma kısıtlamasının esnetilmesiyle ve mekânların açılmasıyla esnaf kısmi rahatlama yaşadı, ancak dükkânını açsa dahi yeterince kazanç elde edemedi. Esnaf açısından normalleşmenin en az yıl sonuna kadar gerçekleşmesi pek mümkün görünmüyor. İşletmecilerin aldığı risk, kazanç elde etmek veya kâr etmek değil, tamamıyla kepenk kapatmamaya ve iflasa karşı bir girişim.

Tablolara bakıldığında destekler sonrası iflasların aynı ivmeyle devam edeceğini görüyoruz. Ciddi bir adım atılmazsa, ekonomik tedbirler alınmazsa kitlesel işsizlik ve iflaslar zinciriyle karşı karşıya kalınabilir. Mekânların, özellikle restoran, bar ve lokanta gibi yeme içme sektörüne bağlı işletmelerin %50 kapasiteyle açılmasına yönelik karar işletme sahiplerini zorluyor. %50 kapasite demek, %50 daha az çalışmak, %50 daha az kazanmak ve %50 daha az kişi çalıştırmak demek. Bu da bir şekilde işsizliği artıracak.

Ufukta kapsayıcı bir aşılama görünmüyor gibi. Bu gidişle işletmeleri nasıl bir bahar ve yaz bekliyor?

VELİ AĞBABA: Türkiye'de aşılama hızı oldukça düşük. Aşılar nerede diye sormaktan herkes yoruldu. Şimdi ikinci doz aşılarla ilişkin sıkıntılar gündeme geliyor. Hangi yaş ve meslek gruplarının öncelikli olduğunu Sağlık Bakanı da dahil kimse bilmiyor. Sağlık Bakanı'nın bizzatı kendisi zaten sağlık önlemlerine uymuyor, halka "sosyal mesafe" derken kendisi kalabalık yerlerde boy gösteriyor. Bu durumda sokağa çıkma yasaklarının tekrar gündeme geleceğine ilişkin çeşitli öngörüler mevcut. Bu aşamada işyerlerine ilişkin faaliyet durdurma kararı gelmeseydi dahi yasaklar nedeniyle yine benzer gelir kayıplarının yaşanması da ne yazık ki kaçınılmaz. Salgın yönetiminde sağlıktan eğitime, üretimden ekonomiye her şey birbirine bağlı. Halk sağlığına yeterli özen gösterilmediğinde ekonomi doğrudan etkileniyor, onunla birlikte üretim düşüyor, sonra işsizlik artıyor. Enflasyon, zamlar, yeni vergiler... Bunlar sırayla devreye giriyor. Topyekûn mücadele edilmediği müddetçe bir taraftan kısıp, bir taraftan açarak ve "bana yasal, sana yasak" mantığıyla çelişkili işler yaparak salgın yönetilemez. Topyekûn mücadele olmadığında son kertede topyekûn bir yoksullaşma yaşanıyor. Bir yılda tüm dünya bu dersi aldı, özellikle Avrupa'da sosyal devletin destekleriyle birlikte artık salgın anlık kararlarla değil, uzun vadeli stratejilerle yönetiliyor.

Türkiye'de ise, iki hafta sonra ne olacağını bile tahmin etmek mümkün değil. İngiltere, Kanada gibi ülkeler aşılama hızlarına göre normalleşme süreçlerini net olarak hesaplayabilirken bizde hâlâ aşıları getiren firmaların şeffaflığı tartışılıyor. Bu şekilde sürdürülebilir kalkınma, salgınla mücadele veya herhangi ekonomik bir programı yürütmek imkânsız hâle geldi. Devlet açısından öngörülebilirlik ortadan kalktığı için işletmeler açısından da geleceğe yönelik herhangi bir tahmin yürütmek ve buna göre yatırım yapma ihtimali de ortadan kalkmış oluyor. Önümüzdeki bahar ve yaz aylarında salgının ciddiyeti ve ekonomik tedbirlerin önemi daha iyi anlaşılacaktır. İktidar ne yazık ki salgınla geçen bir yıllık sürede gerekli dersi alamamıştır.

Bu aşamada en azından esnafımız için çözüm önerilerimizi tekrar ifade etmekte fayda olduğunu düşünüyorum. Biz, CHP olarak sadece sorunların değil, çözümlerin de partisiyiz.

1. Esnafa fatura veya vergi borçlarından dolayı gelen hacizler durdurulmalıdır.
2. Esnafın birikmiş vergi borçları ve SGK borçları faizsiz dondurulmalı ve salgının gidişatına göre bir yıl ertelenmelidir.
3. Tüm esnaf gruplarına sadece %50 ve fazlası ciro kaybına %3 destekleme değil, kademeli gelir kaybına göre destek verilmelidir.
4. BAĞ-KUR borcu olan esnafın borçları faizsiz en az 1 yıl dondurulmalı ve sağlıktan yararlanmaları sağlanmalıdır.
5. Esnafın kamu bankalarına olan borçları faizsiz olarak ertelenmelidir. Esnafın özel bankalara borçları da yapılandırma kapsamına alınmalıdır.
6. Esnafa sicil affı çıkarılmalıdır.
7. Hâlen kapalı olan bar, meyhane gibi işletmeler ve kafeler salgın tedbirleri alınarak açılmalıdır. Kapatılma sürdürecekse ivedilikle karşılıksız nakdi destek sağlanmalıdır.
8. Devlet bankalarının POS cihazlarının yazılımı, bakımı gibi birçok kalemdaki kesintiler salgın süresinde kaldırılmalıdır ve bu oranlara bir sınır getirilmelidir.
9. Esnafın dükkânında kullandığı doğalgaz, elektrik ve su bedellerinde indirim yapılmalıdır.
10. Esnafın kendine ait ya da işyeri üzerine kayıtlı araçlarının akaryakıt bedelleri üzerinden ÖTV alınmamalıdır.

“İŞLETMELERİN ÇOK BÜYÜK BİR KISMI KENDİ VARLIKLARINI SÜRDÜRMEKTE ZORLUK ÇEKİYOR”

Bilimsel olarak normalleşmeye müsait olmamakla birlikte ekonomik sıkıntılar kontrollü normalleşmeyi zorunlu kıldı. Bu süreç Ankara'daki esnafları sizce nasıl etkiledi?

SAVAŞ ZAFER ŞAHİN: Son durumu anlatabilmek için önce Ankara'daki genel değişimi çok kısa anlatmaya çalışayım. Ankara, Türkiye'nin başkenti. Dolayısıyla devlet burada. Devlet burada olduğu için de Ankara'da sektörün hangi alanlarda nasıl gelişeceği, kent ekonomisiyle ilişkisinin nasıl olacağı gibi tartışmalar söz konusudur. Son otuz yıla baktığımızda bu tartışmaların ilginç bir yöne evrildiğini gördük. Çünkü istihdamın dağılımına ve gayrisafi milli hasıladaki dağılıma baktığımızda Ankara ekonomisinin %70'inin hizmet sektöründe bulunduğunu görüyoruz. Geri kalan %30'da yıllara göre değişen bir sanayi söz konusu. Ekonomide %10 tarım girdisi söz konusu. %70 çok büyük bir rakam. Yetmiş noktasına da bir anda gelinmedi. Ankara'nın son yirmi-otuz yıllık gelişim macerasına baktığımızda hizmet sektörü, özellikle alışveriş sektörü ve inşaat sektörü odaklı bir büyüme görüyoruz. Esnaf aslında bu %70 içerisinde çok büyük bir yer kaplamıyor. Daha büyük yer kaplayan, inşaat sektörü ve bununla ilgili olarak gelişen sektörlerdir.

Ankara'nın kentsel gelişme alanında rezidanslar, alışveriş merkezleri, ofis alanları ve yeni yapılaşmalar söz konusu olmaya devam ediyor. Bu durum pandemiye kadar aynı şekilde devam ediyordu. Ama pandemi bütün sıkıntılı noktaların çok hızlı bir şekilde ortaya dökülmesine sebep oldu. Bir kere Ankara'nın bir kent merkezi sorunu olduğunu biz biliyorduk, ama pandemide bu sorunla çok ciddi anlamda yüzleşmek zorunda kaldık. Ankara'nın geleneksel merkezi Ulus'tur. Siz bir malzeme satın alacağınız zaman Ulus'a gidersiniz. Hâlâ da öyledir. Fakat Kızılay, kent merkezi. Ankara'nın merkezi olarak bilinen yer uzun süredir çökme sürecindeydi. İçerisindeki nitelikli mağazaların kapandığını, birkaç yaya bölgesi dışında -Yüksel ve Sakarya gibi- Ankara'daki tüm kesimlerin kullandığı bir yer olmaktan çıktığını biliyoruz. Bu da tabii çok hızlı el değiştiren dükkânlara, niteliği sorgulanabilir eğlence mekânlarına, kaldırım işgaline, sigara içme mekânı yapmak için önündeki yeri işgal eden işletmelere kadar pek çok sorunu beraberinde getirdi. Kızılay'dan sonra Ankara'nın kent merkezi önce Gaziosmanpaşa-Tunalı tarafına, ardından Bahçeli-Emek tarafına sıçradı.

Zaman içerisinde -AVM'lerin sayısının artmasıyla birlikte- bu çöküntü süreci ve merkezin hızlı bir yere gelip bir anda tekrar kaybolması meselesi uzunca süredir devam ediyordu. Bu neyi getiriyordu? Bir yerde, belli bir sektörde bir dükkân açılıyordu. Bu dükkânın en fazla bir sene sonra kapandığını ve yeni bir dükkânın açıldığını görüyorduk. Burada Türkiye'ye özgü bir sorun da var. Bu sorunu biz Ankara'da çok ciddi bir şekilde yaşıyorduk. Dünyanın hiçbir akli başında ülkesinde ticari sektörlerin kent mekânında yer seçiminde rastgele diye bir şey olmaz. Evet, aynı sektördeki aktörlerin bir yerde yer seçmeleri teşvik edilebilir, ama genel olarak baktığınızda aynı sokağın üzerine yedi tane kuaför ya da fırın açılmaz. Fırınlara açılmasında bir sistem söz konusudur. Bu sistem Türkiye'de yok. Ankara'da ne yazık ki hiç yok. Yine ticari alanların kent içindeki dağılımına baktığımızda bizim işlek cadde dediğimiz yerlerdeki dükkânların kalitesinin ve işletme niteliklerinin gittikçe düştüğünü gördük. Bazı ilçelerde AVM'lerin yanı sıra bir caddenin üzerindeki apartmanların zemin katlarının ticaret mekânına dönüşmesi gibi durumları da yoğun bir şekilde görüyoruz. Yine kent merkezine yakın bazı mahallelerde konut içerisindeki ticari işletmelerle zaman içerisinde oraların konut olmaktan çıktığını ve çöküntü alanlarının oluştuğunu görüyorduk. Böyle bir resmin üzerine pandemi geldi.

Pandemi nedeniyle bu dükkânların kapanması hizmet sektörünü ciddi anlamda etkiledi. Özellikle yiyecek-içecek sektöründen başlayarak işletmelerin çok büyük bir kısmı kendi varlıklarını sürdürmekte zorluk çekiyor. Biz yakın zamanda bu konudaki sorunları dinlemek için Ankara Kent Konseyi öncülüğünde bir çalıştay düzenledik. Çalıştayda işletmecilerin söyledikleri, pandemi bitse, bütün koşullar eski normalliğine dönse bile sektörün en az %30-40 civarının uzunca bir süre açılmayacağı yönünde. Çünkü zaten Ankara'nın mevcut koşullarında bir ticari işletmenin açıldıktan sonra kendi kurulum maliyetlerini karşılamaya başlaması için en az üç-dört yıllık bir vakit gerekiyordu. Şimdi bu vakti bırakın bir kenara, kendi varlığını devam ettirmekte zorlanır hâle geldi.

Yine özellikle evden çalışma, internet üzerinden alışveriş, internet üzerinden sipariş gibi gelişen sektörlerin de işletmelerin üzerinde sömürücü etkisi olduğunu görüyoruz. Çok iyi bilinen bazı internet sipariş platformlarının ciddi komisyonlarla çalıştığını ve bu komisyonların da işletmelerin daralan hacmini iyice kötü etkilediğini dinledik.

PANDEMİDE
ESNAFIN SORUNLARI

**“Prof. Dr.
SAVAŞ ZAFER
ŞAHİN”**

Ankara Kent Konseyi Bşk.Yrd.
Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Şehir ve Bölge Planlama

**Pof. Dr.
SAVAŞ ZAFER ŞAHİN**

ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü'nden mezun olduktan sonra Ankara Büyükşehir Belediyesi, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Ankara İl Özel İdaresi'nde şehir plancısı ve proje yöneticisi olarak çalıştı, birçok önemli projede yer aldı. Dahil olduğu ve yönettiği projelerle şehir planlama, kentsel tasarım ve yönetim alanlarında uluslararası ve ulusal ödüller aldı. İngiltere The University of Kent'te ve ODTÜ'de yerel siyaset ve yerel yönetimler konularında iki yüksek lisans çalışması yaptıktan sonra doktora tezini “Ankara Kentinde Kent-Planlama-Siyaset İlişkisi” üzerine yazdı. TMMOB Şehir Plancıları Odası'nda Ankara Şube Yönetim Kurulu Üyesi, Yönetim Kurulu Başkanı, Onur Kurulu Üyesi, ODTÜ Mezunlar Derneği üyesi olarak sivil toplum faaliyetlerinde aktif biçimde yer aldı. Hâlen Ankara'da Hacı Bayram Veli Üniversitesi'nde tam zamanlı akademisyen olarak çalışmalarını sürdürmektedir. Kentleşme ve Şehircilik Şuraları, Kalkınma Planları, E-devlet Stratejisi gibi ulusal kamu politikası süreçlerinde ve sürdürülebilir kentleşme konusundaki uluslararası projelerde ciddi katkıları bulunmaktadır.

PANDEMİ NEDENİYLE KAPANAN SEKTÖR TEMSİLCİLERİ TOPLANTISI

“Yakınıınızda Değil Yanınıızdayız”

Bir başka meselede de pandemi döneminde bu işletmelerin varlıklarını sürdüremezlerse ne olacağı konusu. Bu işletmeler sadece bir sermaye döndürme mekanizması değil, aynı zamanda başta asgari ücretli çalışanlar olmak üzere hizmet sektörünün yüzlerce insanını istihdam ediyorlar. İstihdam edilen insanların bir kısmı pandemi döneminde kısa çalışma ödenekleriyle belki işletmelerde kaldı, ama önemli bir kısmı da işsiz kaldı.

Özellikle müzisyenler gibi eğlence sektörünün parçası olan insanlar artık işsiz. Ciddi bir istihdam kaybına uğradılar. Bu sektör çalışanlarının büyük kısmı zaten iş güvencesi olmayan çalışanlardan oluşuyor. Bu kesimde ne yazık ki intihar vakaları karşımıza çıkıyor. Çok üzücü.

Ankara'da devletin burnunun dibindeki bu sektörlerin yeterli ilgiyi gördüğünü söylemek zor. Dünyanın pek çok ülkesinde bu sektörlerin ayakta kalabilmesi için ciddi devlet destekleri söz konusu oldu. Bu destekler sektörlerin devam etmesi için doğrudan para ödemesi şeklinde de olabiliyor. Türkiye ekonomik anlamda bu kadar güçlü olamadığı için sermaye konusunda güçlü destekler yapılamadı. Vergi afları, vergi ertelemeler gibi birtakım uygulamalar söz konusu oldu, ama bu sektörün temsilcileri çoğunlukla bürokratik mekanizmalar içerisindeki vergi ertelemelerin ve aflarının bekleneni vermediğini, çoğu zaman ciddi pürüzlerle karşılaştığını ifade etti. Dolayısıyla Ankara'da ne yazık ki manzara çok da iyimser görünmüyor. Bunu söyleyebilirim.

Siz kent konseyi olarak -merkezi yönetimin alacağı önlemler belirleyici olsa da- yerel yönetimlerin çabalarını nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu çabalar bir fark yaratıyor mu? Yaşanan acı deneyim bu alanda ne gibi dönüşümleri ya da önlemleri gerekli kılıyor sizce?

SAVAŞ ZAFER ŞAHİN: Kentlerin ticari işlev planlaması konusunda çok ciddi bir sorunu olduğu açık. AVM olmasa da böyleydi. Mesela Ankara'nın en bilinen semtlerinden Çukurambar'da işletmelerin açılıp kapanma süresine baktığımızda bir yıldan az olduğunu görüyoruz. Hiçbir zaman kendi kendini finanse edemeyecek bir sermaye döngüsü içerisinde bu sektörler. Özellikle uluslararası zincir mağazaların gelmesiyle ciddi tehdit altındaydılar zaten.

Bence muhalefetin ve yerel yönetimlerin yapması gereken, kentte bu sektörlerle istihdam yaratan ve iş yapan tüm aktörleri bir araya getirerek doğru bir strateji üretmek. Her kafasına esenin, her yere, her tür işletmeyi açması örnekleri de çoktur. Türkiye'nin her yerinde bir kaldırımın üzerine bir büfe izni verilir. O büfeye izin gazete satması için verilmiştir, ruhsat almıştır, zaman içerisinde yiyecek-icecek satmaya başlar, en sonunda döner kesmeye başlar. Yani denetimsizlik ve kontrolsüzlük ortamında yerel yönetimlerin kentin ekonomik istihdamını sürdürebilecek önlemleri alması lazım. Bu tabii ilk başta özel sektörü aşırı denetim altına almak gibi görünebilir, ama kesinlikle öyle değil. Bunu yapmazsak, bu sektörlerde iş yapanlar ve istihdam edilenler açısından kara tablolar bizi bekliyor. Bu stratejinin uygulanmasının yanı sıra bence bütün kentlerimizde merkezler ana planı çalışması yapılmalı. Yani o kentte yaşayanlar için kentin geleneksel merkezi ve kentin ofis merkezi neresi, kentin ticaret alanları nereler, bunlar bilinir hâle gelmeli. Çünkü burada da ciddi bir haksız rekabet söz konusu.

Diyeğim ki bir yerde bir AVM yapılıyor, çok yüksek kiralarla o AVM'lerdeki dükkânlar kiralanıyor. Ama uyanık bir işletmeci gidip, iki yan binadaki bir katı satın alıp aynı işi orada daha düşük maliyetle yapmaya başlıyor. Şunu da unutmayalım, AVM yatırımları Türkiye'de sermaye aktarımının çok güçlü unsurlarıdır. Özellikle Türkiye'ye giren sıcak dış sermaye ya da yerli sermaye AVM'leri bir gayrimenkul yatırımı olarak görüyor. Geri dönüşümünün sağlanması için çok yüksek kira bedelleri talep ediliyor. Ama öyle bir noktaya geldik ki, AVM'lerin belki önemli bir kısmının yaşlı bakımevine, hastaneye, eğitim kurumlarına dönüşmesi gerekecek, çünkü insanlar AVM'lere gitmeyi tedirginlikle karşılıyor. Üçüncü mesele şu, merkezler planı gibi bir plan yapmanın dışında şimdi dünyanın geldiği nokta var, bizim de hızlıca bu planlara geçmemiz gerekiyor. Günün koşulları özel sektör yatırımlarını iyi planlamayı, sonrasında hizmet sektöründe özellikle kent içerisinde işletmelerin de çok iyi planlanmasını gerektiriyor. Biraz evvel örnek verdim. Online bir platform çok ciddi komisyon alıyor. Yerel yönetimler de Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarıyla sektöre destek olmalı. Yani bu tür platformlar oluşturmak öyle zor değil. Örneğin, yerel yönetimler yerel alışveriş platformlarıyla hizmet sektörü aktörlerini destekleyebilir. Zaten dezenfektan ve maske desteği vererek çeşitli şekillerde yapmaya çalıştılar. Yapılan destekler gündelik hayatın sürdürülmesine yönelikti. O işletme açık kalamıyorsa, maske dağıtmanın da bir anlamı kalmıyor.

Yine online platformlar dışında bu sektörlerin dönüşmesi gerekecek. Bir başka durum kuaför ve berberlerle ilgili. Kuaförlerin ve berberlerin randevuyla çalışmaya başlaması. Randevuyla çalışıyorlarsa, ben hangi berberin ve kuaförün randevu verebilecek durumda olduğunu bilmeliyim ki gidip hizmet alabileyim. Mahallenizdeki berberi telefonla arayabilirsiniz, ama diyelim ki yerel yönetim destek verdi, ortak yazılım kuruldu, istediğiniz kuaförden bir randevu alarak gidebilmelisiniz. Bu hem pandemi koşullarını iyi yönetmeye yardımcı olacaktır hem de o insanların iş potansiyellerini artıracaktır. Günün koşullarıyla, teknoloji desteğiyle, belki akıllı kent uygulamalarıyla özel sektör istihdamlarının desteklenmesi gerekiyor.

Ankara'daki hizmet sektörünün arkasında inşaat sektörünün olduğunu söylemiştim hatırlarsanız. İnşaat sektörü Türkiye'de durma noktasına geldi. Ankara'da da ihtiyaç fazlası ofis ve konut üretimi söz konusu. Artık inşaat sektörünün değil, inşaat sektörü dışındaki sektörlerin desteklenmesi gerekiyor ki hizmet sektöründen diğer sektörlerle yeniden geçiş olabilsin. Bu da bölgesel kalkınma stratejisi olarak yerel yönetimler, valilik, kalkınma ajansı tarafından desteklenmeli diye düşünüyorum.

Bu planlamalar için herhalde önce o envanterin çıkarılması gerekiyor. Odalardaki kayıtlar yeterli mi bunun için?

SAVAŞ ZAFER ŞAHİN: Bu envanter aslında ticaret ve sanayi odalarında olduğunu varsaydığımız bir envanter, ama orada da şöyle sorunlar var. Biliyorsunuz, bizde bir şirket kurulduğunda o şirket her iş yapacak şekilde kurulur. X inşaat turizm vs. diye kurulur. Bir iş kolu belirlenir. Turizm alanında faaliyet gösterecek denir, ama yine de o tanım içerisinde yok yoktur, her işi yaparsınız.

Dolayısıyla ne ticaret odalarının ne sanayi odalarının ne de yerel yönetimlerin kayıtlarına baktığınızda o anlamda sağlıklı bir envanter görebilirsiniz. Çünkü işkolu tanımlarında sıkıntı var. Bir büfeci gazete büfesi açıp döner kesmeye başlıyorsa, burada hem yerel yönetimin hem ticaret odalarının, hem esnafın sorumlulukları var. Her ne kadar kâğıt üzerinde her birinin ayrımları var gibi görünsün de, hatta fiyat listeleri belirleniyor gibi görünsün de, gerçek dünya öyle değil. Gerçek dünyada ticari ahlak ve işletme ahlaki gibi meseleleri de yeniden oturtmamız lazım.

Türkiye, ahilik gibi çok önemli bir geleneğe sahip bir ülkedir, ama bu geleneği dillendirmek dışında tekrar yaşatmak için çok bir şey yaptığımız da söylenemez. Meslek kollarının tanımı için mesleki yeterlilik kurumu gibi kurumların çalışması ve yerel yönetimlerle işbirliğiyle bu kurumların işkollarında kimin ne iş yaptığı konusunun değerlendirilmesi lazım.

Çok komik durumlarla karşılaşılıyor Türkiye'de. Adam fırın açıyor, birinci ayında pastane ürünleri satmaya başlıyor, üçüncü ayında dünya mutfağı yemekleri sunuyor. Neden? Biraz evvel söylediğim, anlattığım süreçler sebebiyle. Bir dükkân açtığınızda mevcutta hangi amaçla açtıysanız, o dükkânı elde ettiğiniz gelirle yürütemeyeceğinizi görüyorsunuz. Ve ürün çeşitliliğine gitmek zorunda kalıyorsunuz, fakat ürün çeşitliliği sizin aynı zamanda maliyetlerinizi farklı şekillerde artırıyor. Günün sonunda da artık iflas noktasına gelip dükkânı kapatmak zorunda kalıyorsunuz. Ta ki yeni bir girişimci gelip sizin maceranızı tekrar yaşayana kadar. Bu konuda yapılmış pek çok araştırma var. Son dönemde internet ortamında da yaygınlaştırılan belgeseller var. Kafelerin nasıl hızla açıldığı, sonra bir anda nasıl kapandığı ve neden çok az kısmının kaldığı üzerine yapılan çalışmalar bunlar.

Yerel yönetimlerin bizim ortak çalışma mekânları dediğimiz, hizmet sektörünün maliyetlerini düşürecek ofis hizmetlerinde danışmanlık, müşavirlik, sigortacılık, avukatlık vb. ortak çalışma mekânları inşa etmek ve sunmak konusunda da projeler geliştirmesi oldukça önemli.

Özel sektörün Türkiye'de çok ciddi bir dinamizmi de var. Bu dinamizm örgütlendiğinde ben bu tür sorunlara hızlı çözümler bulabileceğine de inanıyorum açıkçası.

“DEVLET BİZE BİR ŞEY BAĞIŞLAMASIN, YÜKÜN BİR KISMINI HİÇ DEĞİLSE BU DÖNEMDE ALSINLAR”

Pandemi öncesinde de ekonomik darboğaza girilmişti. Üretimin içinde olan küçük ve orta ölçekli işletmeler bu süreci nasıl yaşıyor?

SÜLEYMAN EKİNCİ: Türkiye'deki gelir vergisi bütçe hedeflerinin %98'ini küçük ve orta ölçekli işletmeler çekiyor. Yani bir kişiyle elli kişi arasında çalıştıran, KOBİ diye bahsettiğimiz, aslında Türkiye'de sanayicinin, üreticinin ve gelir vergisi mükellefinin çekirdek yapısını oluşturan KOBİ'ler. 2018'de başlayan krizle beraber piyasalarda ciddi anlamda bir daralma ve dövizde ciddi hareketlenme başlamıştı. Biz üreticiler çok kırılgan şartlarda iş yapıyoruz ve marjlarımız çok düşük. Dolayısıyla hacmin yüksek olduğu bu tür ortamlardan etkilenmememiz mümkün değil. Çünkü biz -bunu her yerde söylüyoruz ve arkadaşlar yanlış anlıyor, ama söylemeye devam edeceğiz- dünyaya fason üretim yapmaya devam ediyoruz. Katma değer üretmiyoruz, marjlarımız çok düşük. Hâl böyle olunca buradaki yüksek hacimli dalgalanmalar ister istemez maliyetlerimize yansıyor ve zarar ediyoruz. Bu süreç 2018'de başlayıp 2019'un ortalarına doğru kısmen rahatlamıştı. 2019'un sonunda da tekrar eski seviyeye gelmişken 2020'de başlayan küresel pandemiyle beraber işletmeler ciddi anlamda hazırlıksız yakalandı. Türkiye özelinden ziyade Ankara ve bölgemiz üzerinden kısaca özetleyeyim size.

Bizim bulunduğumuz bölge Türkiye'nin en büyük OSB havzalarından bir tanesi. OSTİM Sanayi İş İnsanları Derneği olarak biz bu süreçte dernek üyelerimize ve buradaki paydaşlarımıza bir nebze destek olabilmek için çeşitli faaliyetler yaptık. Bölgemizde irili ufaklı 20.000'e yakın işletme var. Bu da 200-250.000 çalışan demek. Pandemi, kimsenin öngörmediği bir süreçti. Dünyada da, bizde de böyle oldu. Bizlerin uzaktan çalışma imkânı yok, çünkü burası üretim havzası. Buradaki insanlar, tezgâhın başında işverenle beraber fiziken çalışan insanlar. İşlerimizi uzaktan erişimle yürütme imkânımız yok, çünkü biz direkt üreticiyiz. İmalat sanayindeyiz. Verimsiz çalışmaya başladık. Covid-19'a yakalanan arkadaşlarımızın izolasyona alınmasıyla, aynı süreçte çalışan insanların işe gelmemesiyle beraber dükkânlarımız kapanmadı, ama verimliliğimiz yarı yarıya düştü. Buna rağmen daha pandemi tedbirleri alınmadan önce dernek olarak şöyle bir açıklama yapmıştık: “İşçilerimizi çıkarmayacağız. Biz çalışanlarımıza sahip çıkıyoruz.”

Daha herhangi bir tedbir alınmamıştı. Basın açıklamasında çıktık, dedik ki: “Biz çalışanlarımıza sahip çıkıyoruz. Devlet de bize sahip çıksın.” Ne demek istiyoruz? Biliyorsunuz, süreçte birçok paket açıklandı. İyi niyetli de olabilirler. Ama bunların hiçbirisi yeterli değil. Bugün OSTİM'de dükkân kiralamak 15-20.000 TL iken 750-1.000 TL gibi kira destekleri verildi. Hâlbuki biz, “Çalışanlarımızı çıkarmayacağız, siz bizim sırtımızdaki vergi yükünü azaltın.

Biz personel çıkarmayalım, ama siz de personelden aldığınız stopajlardan, gelir vergisinden, SSK primlerinden işçi payını en azından almayın” dedik. Yoksa cansuyu kredileriyle sağlanan destekler, borcu borçla kapatmak demek. Yani kimseye bedava bir şey verilmedi. Verilen, borçtu. 2020'nin Nisan ayında başlayan kredilerin kötü olduğunu söylemiyorum, ama doğru yerlere kanallı edilip edilmediğinden de emin değiliz. 7.5 milyon TL verildi, paraların birçoğu mevduata gitti. Bankalardaki mevduat stoklarına bakarsanız 2019'dakiyle 2020'nin sonundaki stoklarda net görürsünüz zaten.

KGF kredileri ödenemedi, %20'lerle güncellendi. Yani borç yükümüz %30 daha arttı. Krediyle, borç parayla, faizle borçlarımızı ötelediler. Şu an geldiğimiz noktada borcu borçla çeviriyoruz. Ciddi sıkıntı içinde KOBİ'ler. KOBİ'lerin birçoğu finansmana erişmekte zorlanıyor. KGF kredilerini maalesef finans kuruluşları parası olan, ödeme gücüne olmayan, bilançosu güçlü, daha açıkçasını söyleyeyim aslında paraya ihtiyacı olmayan insanlara verdiler ve bunlar da yatırım marjlarına gittiler. Döviz ve mevduata gitti, aynı bankada yedi buçuğa para alıp da şu an on beşle mevduat yapan insanlar olduğunu biliyoruz.

OSTİM'de, Ankara'da -ülke genelinde de böyledir- pandemiden kaynaklı hammaddeye erişmekte inanılmaz sıkıntı yaşıyoruz. Türkiye fason ürettiği için birçok üründe ana mamullerin neredeyse %80-85'ini ithal ediyoruz.

Yani bu demir çelikte de, plastikte de, aklınıza gelen her şeyde de böyle. Şu anda olduğumuz bölge -GİMAT da bizim hemen yanımdadır- Türkiye'nin en büyük toptancı gıda sitesidir. Ama ambalaj sanayinde inanılmaz sıkıntı yaşanıyor. Karton, granül, poşet yok. Yani tabiri caizse paranızla mal alamıyorsunuz. Böyle başka açmazlarımız da var.

Hal böyle olunca biz hammaddelerin tamamını yurtdışından getiriyoruz, burada üretiyoruz, tekrar yurtdışına gönderiyoruz. Yani sadece işçiliğimizi satıyoruz. Mesela A4 kâğıt bulamıyoruz. Plastik sanayide poşet üreten üyelerimiz var, bir yıl önce 700 dolara aldıkları plastik granül şu anda 2.000 dolara çıktı. Avrupa'da 1.700-2.000 dolarları geçmezken şimdi 1.500 dolara konteyner yok. Uzakdoğu'dan 6.000-7.000 bine gelen konteynerlar vardı, şu an 12.000 bine konteyner yok.

Avrupa'dan buraya malzeme getireceğiz limanlarda üç vardiya tek vardiyaya düşmüş vaziyette, gemiler insan olmadığı için mal yükleyemiyor. Bunları niye anlatıyorum? Bunların aksaması buradaki üretime yansıyor, tezgâhlar boş kalıyor. Dolayısıyla bizim buradaki birim maliyetlerimiz artıyor. Zaten 2020 yılı dünya için de, bizim için de kayıp, özellikle Türkiye gibi ülkeler için çok büyük kayıp.

PANDEMİDE
ESNAFIN SORUNLARI

“SÜLEYMAN EKİNCİ”

Ostim Sanayici ve İşinsanları Derneği (OSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı, Ankara Ticaret Odası (ATO) Yönetim Kurulu Üyesi, Ankara Kent Konseyi Başkan Vekili

SÜLEYMAN EKİNCİ

Ostim Sanayici ve İş İnsanları Derneği (OSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı, Ankara Ticaret Odası (ATO) Yönetim Kurulu Üyesi, Ankara Kent Konseyi Başkan Vekili. Demir-çelik sektöründe faaliyet göstermektedir.

Türkiye ekonomisinin %72'si hizmet sektörü. Bugün kafeler, restoranlar, turizm sektörü, oteller vs. birçoğu ya çalışmıyor ya da çok düşük kapasitede çalışıyor. Tek çalışan sektör, sanayi. Fakat verimsiz çalıştığı için marjlar çok düştü. Biliyorsunuz, yeni düzenlemeyle Mart ayı sonunda kısa çalışma ödeneği de kaldırılıyor, ama işten çıkarma yasağı devam edecek.

KOBİ'lerin böyle bir gücü yok ki. Bizim birikmiş sermayemiz yok. Biz sabah 8'de işçisiyle iş yerine gelip, tezgâhın başında çalışıp akşam 7'de işçiyle beraber evine giden insanlarız. Bu ülkenin yükünü çeken KOBİ'ler bizleriz. Bizim zaten onlardan farkımız yok. Beraber kazanıp beraber yiyoruz. Biz bir aileyiz. Onları kapının önüne atamayız. Devlet bize bir şey bağışlamasın, çok geç kalındı, kredi vermelerine de gerek yok, yükün bir kısmını hiç değilse bu dönemde alsınlar. Türkiye'de sanayi üretimi durursa, ülke durur. Pandemi bize bunu öğretti. Bugün Avrupa, Amerika, Çin vs. kendi içine kapandı. Tarımda direkt ithalatçı ülke hâline gelmişiz. Toplantılar yapıyoruz. Bu süreçte tarım, hayvancılık olmadan sanayileşme olmaz. Şimdi sanayicilerin birçoğu "tarım, milli güvenlik meselesidir" diye konuşmaya başladı, biz yıllardır söylüyoruz. Bu, ülke adına sevindirici bir şey. Bulgaristan samanı, Rusya buğdayı vermese yiyecek ekmek yok. Yeni teşvik paketleri açıldı, ama çok küçük rakamlar. Kimlere, kaç kişiye ulaşır bilemiyoruz. Ben dünyanın her yerini geziyorum. Dünyanın hiçbir yerinde olmayan genç, dinamik, girişimci insanlar bizde. Basit bir örnek vereyim. Bir insan, bir işverenin yanında üç-beş ay, bir yıl çalışır, gider karşıya dükkân açar. Batar mıyım diye hiç korkmaz. Çok cesaretlidir. Kabiliyetlerimiz var, ama otuz yıl sonra biz Almanya olacağız. Burayı ıskalıyoruz. Bizim de genç nüfusumuz ebediyen sürmeyecek, 25 yıl sonra biz de Almanya gibi orta yaş sınıfına gireceğiz, üretkenliğimizi ve girişimciliğimizi kaybedeceğiz. Pandemiden kaynaklı lojistiğin önem kazandığı bir süreçteyiz. Türkiye'de üç saat uçuş mesafesinde 75 ülkeye ulaşıyorsunuz ve bu 75 ülke dünya ekonomisinin %75'i. Bunu doğru planlayabilirsek, Türkiye buradan avantajlarla çıkar. Siz buradan 2-2.5 saatte Köln'e malzeme gönderirken, Almanya gidip neden Çin'den mal alsın? Aynı şekilde Birleşik Arap Emirlikleri'ne, Türki Cumhuriyetleri'ne. Bizim zaten jeopolitik konum avantajımız var. Mesele, bunları bir araya getirebilmek ve planlayabilmek. Siz de biliyorsunuz, bundan önceki yıllarda hükümetlerde beş yıllık kalkınma planlarımız olurdu. Devlet Planlama Teşkilatı vardı. Bunların planlaması yapıldı. Türkiye'nin en büyük sorunlarından bir tanesi, plansızlıktır. Hiçbir şeyde plan yok. Bugün gidin OSTİM'de bir sokağa, yan yana onlarca dükkân vardır, her birinde de üçer-beşer tezgâh vardır. Kimi bir gün, kimi üç gün, kimi bir saat çalışır, ama aslında ihtiyaçlarını bir makine görür. Sanayi envanterimiz de yok bizim. Üniversitelerimiz de böyle. Her üniversitenin hukuk fakültesi, mühendislik fakültesi, eğitim fakültesi var. Yani Türkiye'nin kaç tane öğretmene, kaç tane makine mühendisine, kaç tane sağlıkçıya ihtiyacı var? Bunun da planlaması yok.

Ben şimdi buradan söylüyorum. Şu anda 250.000 kişi çalışıyor burada. Bugün itibarıyla 1.000 kişi gelse, istihdam edecek işyerimiz hazır ama o branşta insanlar yok. Kaynakçı, ara eleman, tekniker, teknisyen, ön muhasebeci bulamıyoruz, ama inşaat mühendisi, makine mühendisi, hukukçu çok. Yazık günah, emekler heder oluyor. Daha beteri şu. Bu çocuklar umutlarını yitirince gidip dönmüyorlar. Bizi yakın gelecekte bekleyen tehlikelerden birisi de beyin göçü. Diğer şeyleri telafi ederiz, tekrar para kazanabiliriz, ekonomiyi tekrar canlandırabiliriz, tarıma dönebiliriz, bugünden yarına olmayabilir, ama bunları yapacak kabiliyetlerimiz var. Biz 1940'larda Çin'e aşı satarken bugün alıyoruz. Yine yapabiliriz. Ama beyin göçünü engelleyemezsek, bu çocukları burada tutamazsak...

OSTİM'de işkolu envanteri çıkarabildiniz mi?

SÜLEYMAN EKİNCİ: Biz kolektif çalışma kültüründen yoksunuz. Sermaye birikimimiz de yeni olduğu için yan yana durmayı beceremiyoruz. Sanayi envanterimiz de yok. Yandaki komşumuzun ne iş yaptığını bilmiyoruz. Bununla ilgili OSTİM ve OSİAD olarak üç yıldır bir proje yürütüyoruz. Bunu söylemeden geçemeyeceğim. 17 işkolunu planladık. Bunları bir araya getirdik. Kümeleme yaptık. Plastikçiler, dijital dönüşümcüler, kuçukuçular, metalciler, makineliçiler gibi 17 işkolunda kümelemeler yaptık. Her birinde ortalama 50-60 firma var, kiminde daha fazla. Bunlar ortak kabiliyetlerini bir araya getirdiler, ciddi işler de yapıyorlar.

Hafif raylı aracın %100 imalatı ilk kez OSTİM'de yapılacak. Hafif raylı taşıma araçlarını %100 elektrikli olarak OSTİM'de yapacağız ve bunu buradaki küme yapacak. Prototipini de yaptık. Hatta büyükşehir belediyesi destek verdi, alacağız dedi. Bunu şunun için anlattım. Burada ciddi çalışmalar var, ama yetersiz. Bunun merkezi idare tarafından mutlaka desteklenmesi, bakanlıklar tarafından ele alınması lazım. Yoksa kabiliyetlerimiz var, üretiriz. Bizim kendi bireysel birikimlerimiz ve yeteneklerimiz bir yere kadar.

KOBİ'lerin en büyük problemi şudur: Bir yere harcayacak paramız yok. Öyle bir birikimimiz yok. Batı Avrupa ülkelerine gidiyorsunuz, onların harcadıkları paralarla bizim harcadığımız paralar arasında dağlar kadar fark var. İki tane tezgâhı 36 ay taksitle alıyoruz. 3 yıl boyunca bu tezgâha çalışıyoruz. Dediğim gibi, tezgâhta beş kişi bir araya gelse maliyeti düşürecekler, kolektif çalışma kültüründen yoksun olduğumuz için onu da yapmıyorlar.

OSTİM'de hiç azımsanamayacak kadar ciddi işler yapılıyor. Dünyanın savunma sanayide en büyük 100 şirketi arasında 7 tane Türk şirketi var. Tamamı Ankara merkezlidir, tamamının kuluçka bölgesi OSTİM'dir. Neden savunma sanayiye söylüyorum, bizim ihracattaki marjımız ton başı bir dolar. Ama Ankara'nın 2.5 dolar, o da savunma sanayiinden geliyor. Yeter ki bunu merkezi idare de sahiplensin. En azından bürokratik engelleri aşsın, bazı teşvikleri getirsin. Teşvik dediğimiz para değil. Para istemiyoruz. Önümüzdeki engelleri kaldırsınlar. Ben teşvik paketlerinin baştan sona yanlış olduğunu düşünüyorum. Çünkü takdir edersiniz ki, paraların nereye gittiğini kimse bilmiyor. Kamunun görevlerinden bir tanesi de denetleme görevidir, ama ne kadar denetleniyor, nereye gidiyor, teşvikler nasıl kullanılıyor bilmiyorum. Fiziki şartları ve uluslararası arenada rekabet edebilecek koşulları sağlasınlar. Avrupa'da örneği var, yeniden keşfetmeye gerek yok.

Başka bir şey daha yaptık. Buraya bir üniversite kurduk. OSTİM Teknik Üniversitesi. Söylemde kulağa güzel gelen ama eyleme bir türlü geçilememiş sanayi-üniversite işbirliği projesi. Öğrenciler stajlarını bizde yapıyorlar, çoğunun okul sonrası işi hazır olacak. Stajlarını da %70 okul, %30 biz değerlendiriyor, not veriyoruz.

Türkiye'de özellikle kurumsal firmaların birçoğu kendi akademilerini kendileri kurdu. OSİAD'ın da akademisi var. Yeni mezun olmuş arkadaşlarımızı alıyoruz, 1-6 yıl kendimiz eğitim veriyoruz. Oryantasyon yapıyoruz. Çünkü çocuklar okuldan mezun olduklarında hiçbir şeyden haberleri olmuyor, hayattan kopuklar. Ben teknik lise mezunuyum, devamında üniversite bitirdim, ama benim bütün mesleki tecrübem lisede aldığım bilgidir. 20-25 sene önce meslek liseleri imtihanla öğrenci alıyordu.

Mustafa Koç'un çok güzel bir lafı vardır: "Meslek lisesi, memleket meselesi." Çok yerinde bir sözdür. Şimdi çocuklar bir yere giremiyorsa, ailesi de İmam Hatip'e gitmesin diyorsa, mecbur meslek lisesine yazdırıyorlar. Altyapı, donanım, teçhizat yok. Almanya'da meslek lisesi elemanları, yüksek lisans yapmış öğrencilerden daha yüksek imkânlarda çalışıyor. Almanya'nın yükünü çeken onlardır. Türkiye'de de böyleydi. Gece sanat okulları, endüstri ticaret meslek liseleri, yatılı okullar, köy enstitüleri. Ara eleman dediğimiz boşluğu onlar dolduruyordu. Şimdi herkes masa başında çalışacaksa, herkes mühendis olacaksa, işleri kim yapacak?

Kriz, mesleki örgütlerin ne kadar önemli olduğunu gösterdi. Bu süreçten hangi derslerle çıkmak gerekiyor?

SÜLEYMAN EKİNCİ: Sorduğunuz çok kritik bir soru. Tabii ki buradan güçlenerek çıkan ve bunun farkına varan ve içselleştiren STÖ'ler var. Bizim de buradan çıkarmamız gereken çok ders var. Bir, kolektif aklı ön plana koyacağız. İki, öz kaynaklarımıza dönmek zorundayız. Kimseyi ötekileştirmeden kolektif çalışmak ve birlikte olmak zorundayız. Herkesin bir dünya görüşü ve aidiyeti olabilir. Ama mesele vatan olduğu zaman yan yana gelebilmeliyiz.

Bir de biz iş insanları fazlasıyla siyaset konuşuyoruz. Bizim görevimiz değil bu. Ama bunun da nedeni var. Çünkü siyasetin yaptığı her şey bize dokunuyor. Yani işin ehli olmayan, konuya vakıf olmayan masa başındaki üç kişiyle alınan kararlar uygulamaya geçtiğinde kararlar güdük kalıyor. Kullanılabilir ve sürdürülebilir olmuyor. Yaptıkları, ekonomiye zarar veriyor.

Türkiye'de vergi vermeyi zül sayan bir zihniyet var. Bu devlete vergi verilmez diyen var. Onun için Türkiye'de yaşayıp Almanya gibi düşünemeyiz.

Katma değeri yüksek ürünler, teknoloji üretmek zorundayız. Ar-Ge'ye önem vermek zorundayız. Marka olmak zorundayız. Dünyada binin üzerinde coğrafi işaretleme almış ürün var. Türkiye'de 3 tane. Düşünebiliyor musunuz? Dünyanın %20 fındığı bizde üretiliyor, fındığı biz gönderiyoruz, kakaoyu Güney Afrika'dan alıyorlar, üzerine Nutella basıyorlar, bizim 10 dolara gönderdiğimizizi 100 dolara bize gönderiyorlar. Başka bir çarpıcı örnek vereyim. Dünyanın en güzel çayı Türkiye'de yetişir. Sebebi şudur: Çay biliyorsunuz tropikal bir bitkidir, ama Türkiye'de yetişir. Türkiye'de yetişen çay başka yerde yetişmez. Dünyada üzerine kar yağan tek çay Türkiye'de yetişir. Aromatik bir tat verir. Biz o çayı üretiyoruz. 50 kilosunu 100 dolara İngiltere'ye gönderiyoruz, onlar orada 10 gram paketlere koyup üzerine de kendi markalarını basıyorlar, on katına bize satıyorlar. Marka bu. Fasonla buradan çıkılmaz. Pandemi bize bunları öğretti.

“ESNAF BAKANLIĞI’NIN KURULMASI ÖNERİSİ OLDUKÇA ÖNEMLİ”

Kadıköy Tarihi Çarşı Derneği’ni anlatır mısınız? Tarihi Çarşı Dernekleri Federasyonu da var artık değil mi? Kaç üyeniz var? Sizi diğer esnaf derneklerinden ayıran özellikler neler?

ALİ EKBER GEÇGEL: Kadıköy Tarihi Çarşı, 2007 yılında özellikle Kadıköy tarihi esnafının çok ciddi problemler yaşamasından dolayı kurulan bir dernek. Daha çok tarihi misyona sahip esnafı üye yapıyoruz. 17 sokağın ve 15 caddenin içerisindeki tüm işyerlerini sayarsak 1.266 ama normal esnafı sayarsak 355 esnafı bulunduran bir yapı, açık alan işletmesi. 2010 yılında ikinci genel kurulundan beri dernek başkanlığını ben yapmaktayım. Zaman zaman yönetim değişiyor. 2007 yılında çarşıların bitme noktasına geldiği, ciddi problemlerin yaşandığı dönemde bizim gibi derneklere ve esnafın bir araya gelmesine ihtiyaç vardı. Özellikle 2009 ve 2010 yılları arasında AVM’lerle zor süreçler yaşadık. Bu dönemde çalışmalarımızı genişlettik. Belediyede ve kaymakamlıkta ilgili birimlerle yaptığımız çalışmalar neticesinde Kadıköy Tarihi Çarşı’nın yeniden yaşayabilmesi için ÇEKÜL Vakfı’nın da ortak olduğu bir yenileşme projesi yaptık. Burada ne yaptık? Çarşının tüm caddelerini, özellikle tarihi noktaya ait olan alanların hem çevresel açıdan hem altyapı hem görüntü hem de işlev açısından yaygınlaşmasını sağladık. 2010-2011 yıllarını, hatta pandemi sürecini saymazsak 2019 yılına kadar yükselen bir çarşı hâline geldi. Eskiden birçok marka mağaza açmakta tereddüt ederken kurumsal birçok firma buraya şube ya da dükkân açmak için çaba sarf etti. Bu durum aslında bizim gibi tarihi misyona ait esnaf için problem olmaya başladı. Çünkü temelde şöyle bir durum var. Bizim gibi STK’lar kendi kendini yöneten bir mekanizmaya sahip. Karşı komşumuzu, sokaktaki esnafımızı ya da çarşıdaki iş arkadaşımızı ikna ederek sorunlarımızı çözebiliyoruz, ama dışarıdan biri geldiği zaman diyor ki: “Ben önce müdürüme bildireceğim, o genel müdürüne bildirecek.” Ortaya çıkan problemler bizi zor durumda bıraktı.

Pandemiden önce insanların çoğu AVM’lere giderdi. Hem indirimlerden yararlanırlardı hem de sosyalleşme olanağı bulurlardı. Pandemi süreci geçmişe ait birtakım değerleri yeniden hatırlamamıza neden oldu diyebilirim. Tarihi çarşılar olarak yok olmaya yüz tutmuş esnaf algısına sahiptik. Bu nedenle ülkenin başka yerlerindeki tarihi çarşı esnafıyla bir araya gelmeye başladık ve Bursa’dan başlayarak bir federasyonlaşma sürecine girdik. 78 tane il/ilçe/belde olarak örgütlenmiş durumdayız. Ciddi çalışmalarımız oldu, bunlarla ilgili zaman zaman bir araya gelerek toplantılar yaptık. 5 büyük ilde çalıştaylarımız oldu.

İzmir’de, Konya’da, Kayseri’de, Bursa’da ve İstanbul’da. İzmir çalıştayımızda büyükşehir belediye başkanı bizim çarşısı örnek göstermişti. Onlar da Çekül Vakfı’yla Kemeraltı Çarşısı’nı yeniden dönüşüme soktular. Aziz Kocaoğlu ve ekibi önerilerimizi dinledi. O tarihlerde Konya’da da Kadıköy’e benzer bir dönüşüm oldu. Konya Mevlana’yı ve oradaki tüm tarihi çarşısı hem belediye hem bakanlık hiçbir esnaftan ücret talep etmeden yaptı. Fakat biz Kadıköy’de ne Ankara’ya ne de İstanbul’a yaranabiliyoruz.

Pandemi sürecine ilk zamanlar hazırlıksız yakalandık. Ne belediyelerimizi ne hükümeti ne de birbirimizi suçlayabiliriz. Bu süre zarfında kimse bir tecrübeye sahip değildi, ama süre ilerledikçe esnafın sürdürülebilirliğiyle ilgili doğru dürüst hiçbir destek ve öneri getirilemedi.

Kadıköy’de ticari işletme olarak toplamda 3.557 işletme var. 457 içkili lokanta, 122 alkollü kafe, 70 bar, 968 içkisiz lokanta, 738 kafeterya var. Kadıköy özelinde hizmet sektöründe ruhsat almış ve odalara, derneklere, belediyeye ait işletmeler.

Pandemi sürecinde bize anlatılıp da gelen hiçbir destek görmedik. Sadece CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, “Esnaf Bakanlığı kurulsun” dedi. Çok yerinde ve doğru bir söylemdi, ama yönetimden bununla ilgili herhangi geri dönüş olmadı. Ben Kadıköy Kent Konseyi yönetiminde de olduğum için Esnaf Meclisi’nin kurulması adına çok çaba sarf ettim. Esnaf Meclisleri’nin büyükşehirlerde, illerde hatta birçok ilçede olması lazım. Belediyelerin yükünü alabilecek bir yapı. Aynı zamanda ilçe belediyelerinde esnaf masasının olması gerekiyor, çünkü esnaf derdini esnafa anlatabilir. Bürokrat kanalıdakilere her şeyi rahat rahat anlatamıyor. Anlattığı zaman ya anlaşamıyor ya da iletişimi sağlayamıyor. Bu nedenle Esnaf Bakanlığı’nın kurulması önerisi oldukça önemli.

Pandemi sürecinde esnaf ve ticaret odalarından destek göremedik. Pandeminin ilk döneminde taleplerimiz sonucunda İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nden iki kere gıda yardımı aldık. Onun dışında Kadıköy Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı’yla iletişim hâlindeydik. Dışarıya masa, sandalye atan hizmet sektöründeki esnaf için kiradan sonra en ağır yük, işgaliye. Şerdil Dara Odabaşı, pandemi sürecinde başlayıp 2021 yılına kadar olan sürede işgaliye, çöp vergisi ve eğlence vergisini almadı.

Ama bir şeyi burada dile getirmek istiyorum. Göreve başladığından bu yana Ekrem İmamoğlu’yla iletişim kuramadık. Danışmanları var ulaşıyoruz, ama devamı gelmiyor. Ekrem İmamoğlu bu zamana kadar Kadıköy Çarşı’yı ziyaret etmedi. Buradaki esnaftan da görüş almasını istedik, ama olmadı.

PANDEMİDE
ESNAFIN SORUNLARI

“ALİ EKBER
GEÇGEL”

Kadıköy Tarihi Çarşı Derneği
Başkanı

Merkezi hükümet şimdi alkollü yerler dışında kalan kafelere ve lokantalara açma izni verdi. Kadıköy’de bar ruhsatı olan 70 işletme var. Eğlence faaliyeti olan 84 işletme 365 gündür kapalı. Tek farkı alkol de satmaları. Bizden zor durumda olan ve bizler gibi bir yıldır kirasını ödemeyen esnaf var. Tabela vergilerimiz alınmasın diye Kadıköy Belediyesi’ne talepte bulunduk. Ama aldılar. Hâlbuki bir yıldır hizmet vermiyoruz. Ama diyor ki: “Sen paket servisi hizmeti veriyorsun. Tabelan senin reklamın oluyor, ben bunu almak zorundayım.”

Bunlar dışında ticari kayıplarımız var. Çoğumuzun kredileri vardı. Hükümet bankalar için bize öneride bulundu: 3 ayla 6 ay arasında kredilerinizi öteleyin dediler. Biz gittik bankalara dedik ki, ne öngörüyorsunuz? Dediler ki, 6 ay öngörüyoruz. Başta bir rakam çıkarmadılar, faiz oranı şu kadar, sizin taksitiniz şu kadar olacak demediler. Fakat ötelediğimiz zamandan sonra öyle bir faiz koydular ki, şu an bir de onlarla boğuşuyoruz.

Burada aslında odaların devreye girmesi lazım. Faaliyet konusu ne olursa olsun esnaf odalarına her ay gidip paralarımızı ödüyörüz. Bu süreçte esnaf odaları destek vermedi. Belli esnaf odaları oldukça az rakamlarla destek oldu.

Bankalarla ilgili ciddi problem yaşayanlar var. Kredileri öteleyenler bir de faiz ödemeye baş başa kaldılar. Ben 7 ay kira ödeyemedim. Şimdi açıldık, ama mal sahipleri hemen para kazanacağımızı düşünüyor. Yok öyle bir şey. Eskiden maliyetlerimiz %25'lerdeydi, şimdi %50'lere çıktı.

Çoğumuzun elektrik kurumuyla ilgili problemi var, çünkü biriken faturalar söz konusu, bir ay geçtiğinde kapatıyorlar, siz mecburen açıyorsunuz. Her gelişlerinde faturayı güncellendiğinde açma/kapama/kaçak parası yatıyor. Yani kişinin borcu 8-10 liraysa 25 liraya çıkıyor. Sonra avukat arıyor. "Efendim sizi icraya verdik. Gelin bunu yapılandırın, yapılandırmazsanız tüm hesaplarınıza haciz koyacağız" diyor. Bu noktada CHP'li belediyeler, özellikle büyükşehir devreye girebilir. En basitinden ona bağlı olan hizmetlerden bir yıllık muafiyet göstermesi lazım. Esnaf olarak bu iletişimi sağlamamız lazım. Kadıköy Tarihi Çarşı, 1.400 yıllık bir çarşı. İnsanlar artık daha çok açık alanları tercih ediyor, orada yaşamak istiyor. Doğru bilgiye ve doğru insanlara ulaşmak istiyor. İletişim kurmak ve sosyalleşmek istiyor. Bunu da doğru şekilde planlamak gerekiyor. Sigara yasaklarından dolayı insanlar masa, sandalye atıyor. Birçok esnaf bir yıldır kapalı. Bunu bir sisteme oturtmadığınızda yazın gelmesiyle ve turizmin canlanmasıyla beraber herkes buralara yığılacak. Öyle ya da böyle açılacak, bunu doğru yönetmemiz lazım.

Büyükşehir nezdinde ilçe belediyelerimizle birlikte planlayabilirsek, pandemi bitip normale döndüğünde emin olun ki tarihi çarşılar ciddi bir model hâline gelecek. 7'den 77'ye herkesle diyalog hâlindeyiz. İnsanlar bizle sevinçlerini, dertlerini, üzüntülerini, mutluluklarını ve enerjilerini paylaşıyor. Kadıköy Tarihi Çarşıya baktığınız zaman Osmanlı'nın en eski camisi burada. Ermeni Kilisesi, Rum Kilisesi, İtalyan Kilisesi var. Kemeraltı da, Kapalıçarşı da aynı durumda. Konya'da Mevlana aynı şekilde. Bunlar bir ticari ekol, bir model. Bu modeli yeniden ön plana çıkarmak gerekiyor. O yüzden bizim gibi esnafın yaşayabilmesi için öncelikle kira ödemeleriyle ilgili bir yıl boyunca 0 faizli ödeme verilmesi lazım. Çünkü bir yıldır kiralılarımızı ödeyemiyoruz.

Mal sahipleri yarın öbür gün bize gerçekten dava açacak. Onun dışında belediye alacaklarıyla ilgili de aynı desteği bekliyoruz. Çünkü maliyetler iki misline çıktı. Anlıyorum, belediyeler de merkezi hükümetten denetlendiği için kurallar çerçevesinde ilerlemesi gerekiyor. Bizlerle ilgili hasar tespiti yapılması lazım. STK temsilcileriyle ilgili çalıştay olabilir. Büyükşehirin bu alanda bir birimi var mı, yok mu bilmiyorum. Biz bu zamana kadar bir araya gelemedik, ama esnaf meclisi ya da esnaf masası olsaydı, emin olun daha rahat iletişim kurulabilirdi.

Pandemi sürecinde bizleri birkaç kere Veli Ağbaba aradı, sordu. Bir süredir kapalı olan işletmelerdeki çalışanlara destek kolilerinin ulaşmasını sağladığımızda insanlar dua ediyor inanıyor. Çünkü öyle bir şey ki, kiminin resmiyette sigortası yok. Bunu sosyal demokrat belediyeler yapmalı. Kart dağıtımı var. Bizlerle diyalog kurulması gerekirdi, gerçekten ihtiyacı olanların belirlenmesi daha sağlıklı olurdu.

Bu dönemde meslek kuruluşlarının ve örgütlülüğün ne kadar önemli olduğu ortaya çıktı. Odalar ve Borsalar Birliği'yle ilişkileriniz nasıl?

ALİ EKBER GEÇGEL: Biz kendimiz randevu talep ettik. Yanılmıyorsam 2019 ya da 2020 yılında Ticaret Odası'nın, özellikle Türkiye Odalar Borsalar Birliği'nin devletten ciddi bir alacağı var. İnternette de gözüküyor. Ancak bize herhangi bir destek vermediler. Biz önerilerinizi, sizden gelenleri sözlü olarak alıyoruz. Yazılı olarak iletiyoruz, dönüş olacak dediler. Evet, size katılıyorum. Tam da bu noktada örgütlü bir yapı hâline gelmemiz lazım.

Yedi defa basın açıklaması ve protestolar yaptık. En azından taleplerimizin sorulması için bir telefon bekledik. Bizim amacımız ağlamak değil. Sürecin doğru yürütülebilmesi için fikir vermek ve destek olmak istiyoruz. Çünkü hepimiz aynı coğrafyada, farklı mekanizmalarda beraber hareket ediyoruz. Tek amacımız, doğru noktada doğru iletişimi yakalayabilmek. Yakında oda seçimleri var. Bizlerden oy isteyecekler, biz de gereken cevabı vereceğiz, kendi adıma diyorum.

Siz aynı zamanda kent konseyindesiniz. Kadıköy'de esnafın sorunlarıyla ilgili kent konseyinden bir akış sağlanamıyor mu?

ALİ EKBER GEÇGEL: Bizim kent konseyi son genel kuruldan sonra hukuksal bir durum yaşadı. Genel kurulumuzu çoğunluğun katılımıyla yaptık. Fakat muhalif olan birkaç arkadaş vardı ve mahkemeye götürdü. Doğaldır, haklarıdır. Orada Türkiye tarihinde ilk defa olan bir karar çıktı. Karşıda oy alan ikinci aday 10 küsur, diğeri 355 oy aldı. Siz üç kere seçim yaparak bunu teyit etmeliydiniz. Bir kere oylama oldu, zaten ona oy verecek kişiler belli vermişler. Bunu tekrar iki kez daha aynı şekilde oylamanız gerekirdi dendi. Bundan dolayı bir iptal süreci oldu. Tabii bununla ilgili hukuksal sürece pandemi de eklenince yasal olarak bunu sürdüremedik. Onun dışında kendi kişisel diyaloglarımızı yürüttük.

Kadıköy Kent Konseyi, gerçekten iyi işler yaptı ve yapmaya devam ediyor. Özellikle kent suçlarıyla ilgili birçok davaya ortak olduk kazandık, kazandırttık. Çevremizdeki birçok Kadıköylü'ye bunun ulaşmasını sağladık.

Önceki hafta Sayın Kemal Kılıçdaroğlu bizim çarşıya geldi. Sosyal demokrat belediyelerin bizlerle biraz daha fazla iletişim kurması gerektiğine inanıyorum. Başka toplantıları ve projeleri olabilir, saygı duyuyoruz tabii. Bir sorunun çözümünü biz sadece kendimiz için istemiyoruz. İnsanlar bizden talepte bulunuyor, biz de onlara iletiyoruz. Olumsuz ve eksik bir şey varsa, geriye dönüp olumlu ya da olumsuz bir cevap verilmeli. İnsanlara umut vererek bekletmek çok yanlış. Mesela CHP'nin il yönetiminden randevu talebinde bulunduk. Hâlâ yanıt gelmedi. Biz bu şekilde iktidar olacaksak işimiz zor. Ekrem İmamoğlu'yla ilgili de hâlâ umutluyuz.

Şerdil Dara Odabaşı sahada, dolaşıyor. Elinden geldiğince bir şeyler yapmaya çalışıyor, ama diğer ilçelerdeki esnafı düşünemiyorum. Çünkü biz kent konseyi ve esnaf dernekleri dışında federasyonda da konuşuyoruz. Onlar çok zor durumda. Özellikle bizim tarihi çarşılar ciddi problemler yaşadı.

Bizim kendi CHP'li belediyelerimizle geçmişten bugüne kadar yaşadığımız şu: Bir konuyla ilgili sorun yaşadığımızda önce belediyeye gidiyoruz. İlgili memura yazılı ya da sözlü bilgi aktarıyoruz. Müdüre danışacağını söylüyor. Müdüre danışıyoruz, çözüm bulamıyoruz. Başkan yardımcılarına aktarıyor, onlar başkana iletiyor. Gidiyoruz, görüşemedik ya da başkana sorduk olmuyor deniyor.

Sonuçta o sorun çözüm bekliyor. Tabii bu sefer de başkana ulaşmak için çaba sarf ediyorsunuz. Bu modeli artık yıkmamız lazım. Bunun için de Kemal Kılıçdaroğlu'nun Esnaf Bakanlığı önerisi çok önemli.

Özellikle CHP'li sosyal demokrat belediyelerde esnaf müdürlüğünün ya da buna bağlı esnaf masasının mutlaka oluşması lazım. Bu iletişimi hâlâ sağlayamıyoruz, benim dışımda birçok dernek başkanı aynı sorunu yaşıyor.

Federasyonla ve yasa taslağıyla alakalı iki tane taslak toplantısı yaptık. Turizm Bakanlığı'yla ilgiliydi. Geçen hafta Salı günü de AKP Grup Başkanvekili'yle federasyon nezdinde bir araya geldik. Özellikle tarihi çarşıların OSB modeliyle yönetilmesine ilişkin yasa taslağı için görüştük.

İstanbul'da yönetimde bir biz varız, bir de Kapalıçarşı var. Çarşılarla ilgili daha önce Faik Bey'le görüşmüştük. Bu yasa meclise gelirse, destek verabiliriz demişti. Bu yasayı çok önemsiyorum. Bu yasaya özellikle CHP'li sosyal demokrat belediyelerin ve tarihi kentler birliğinde olan belediyelerin dikkat etmesi gerekiyor.

OSB modeliyle yönetildiği zaman çarşılarımızın birçoğunu koruyabileceğimize inanıyoruz, çünkü yerinde bir yönetim modeli gelecek.

“YALNIZ VE ÇARESİZ HİSSETMEYELİM, HİSSETTİRMEYELİM”

Önce İzmir Müzisyenler Derneği'ni tanıyalım. Sonra da pandemi sürecinde üyelerinizle iletişiminizi ve yaşadığınız sıkıntıları konuşalım.

OKTAY ÇAPAROĞLU: İzmir Müzisyenler Derneği 2012 yılında kuruldu. Kurulda iki temel amacımız vardı. İlki, müzisyenler arası bilgi paylaşımı, dayanışma ve haklarımızı savunmak üzerine bir zemin oluşturmaktı. İkinci temel amacımız da “Hayatı müzikle güzelleştireceğiz”di. Müziğin toplumsal etkinliğini artırmayı, müziğin iyileştirici gücünü hayata yansıtarak toplumsallaşma sürecine girmeyi hedef edindik. Özellikle 12 Eylül'den sonra toplumda duygudan, nezaketten, incelikten, anlayıştan, bilimden, sanattan, felsefeden yoksunluğun verdiği bir ruhsal kırılma yaşandı. Derneğimizin ilk kuruluş şenliği “Termik Santrallere Karşı Müzisyenler Doğayı Savunuyor” etkinliğiydi. Doğadan ve yaşamdan yana bir anlayışla toplumdaki engellilerle, kadınlarla, mültecilerle, hastanede kalan çocuklarla, cezaevindeki çocuklarla ve kadınlarla başta olmak üzere toplumun ötekileştirilen tüm kesimleriyle ortak bir köprü kurmak, sosyal duyarlılık ve farkındalık yaratmak için yola çıktık. Çünkü müziğin olduğu yerde bütün yapay ayrımlar ortadan kalkar. İnsanlar müziğin, ezginin ve ritmin coşkusuyla, hüznüyle, yarattığı duyguyla daha içsel ve daha evrensel boyutta ortaklaşırlar. Kurulduğumuz günden beri bunu hayata yansıtmaya çalışıyoruz.

Pandemi sürecine gelince, aslında müzisyenler için her zaman pandemi. Biliyorsunuz, ülkemizde sanat sadece bir eğlence aracı olarak algılanıyor. Diyelim ki deprem oldu, şehit haberleri geldi, hemen müzik susturulur. Futbol devam eder, üretim devam eder, hayat akar, ama müzik susar. Sanki müzik sadece eğlenmeye yarayan bir tüketim aracı gibi. Hâlbuki en temel besin kaynaklarımızdan bir tanesi. O yüzden müzisyenler mesleki ve sanatsal anlamda yoksun bırakılan, geçimlerini sağlamakta sıkıntı yaşayan bir kesim.

Bizler büyük oranda kayıtdışı çalışıyoruz. Kayıtdışı çalışmanın getirdiği bir yük olarak da sosyal güvencemiz yok. Bu dönemde işsizlik ödeneği alındı, ama müzisyenler kayıt altında olmadığı için bundan faydalanamadı. Bu tarz sıkıntılarımız var. Anayasada “devlet sanatı ve sanatçıyı korur” dediği hâlde Türkiye’de bu konuda yeterli ve olumlu yönde adım yok. Diğer taraftan, şu an hükümet insanların yaşam tarzlarına müdahale konusunda çok kararlı bir şekilde ilerliyor. Sadece alkolle özdeşleştirilip alkollü mekânları içeren birçok yasak ve kısıtlama getirildi. Bizler Elazığ depremi, İdlib saldırısı başta olmak üzere bir yıldır işsiziz. Pandemi Mart ortası gibi başladı, ama biz Aralık, Ocak, Şubat’tan başlayarak bir yılı aşkın süredir işsiziz. Evimize ekmek götürüyoruz ve bu süreçte sesimizi kimse duymadı.

Biz dernek olarak Nisan ayından başlayarak İzmir’de sekiz yüzden fazla müzisyeni tek tek aradık. Ne yaptık? Birden beşe kadar acil ihtiyaç durumu olanlar vardı. Aralarında öğretmen, konservatuvar mezunu ya da eğitim verip online para kazanma şansı olan var, ama büyük çoğunluğun böyle bir şansı da yok. Onları tespit ettik. Derneğimizin dayanışma ağı vesilesiyle sınırlı da olsa kira ve erzak desteği sağladık. Çok da yeterli olmayan düzeyde sağladık. Ayrıca İzmir Büyükşehir Belediyesi’nden rica ettik. Hazırladığımız listelere ikişer defa erzak ve hijyen paketi desteği verildi. 500-600 müzisyene arka arkaya. O çalışmalarımız devam ediyor.

Son süreçte de Kültür Bakanlığı’yla Türkiye çapında 23 tane meslek odası, MÜYAP, MESEM, meslek birlikleri, federasyonlar ve bazı dernekler -derneğimizin de içinde olduğu- bir araya geldi, bakanlığı aylar boyu süren görüşmelerimizde ikna edebildik. Şu an 35.000 müzisyene dört ay boyunca 1.000'er TL destek kararı çıktı. Ama bunlar yeterli değil. Bizler bir an önce mesleki anlamda tanınmayı, haklarımızın sosyal güvence altına alınmasını, pandemi ve benzer koşullarda sosyal devlet ilkesinin gereği olarak sanatçıların ve bizim gibi olan tüm kayıtdışı çalışan insanların kayıt altına alınmasını, temel haklarının korunmasını talep ediyoruz. Bu dönem çalışmalarımız daha çok bu yönde.

Türkiye’de sizin gibi kayıtdışı olup günlük çalışmalarının karşılığıyla yaşayan ne kadar insandan söz ediliyor?

OKTAY ÇAPAROĞLU: Müzisyenlik kapsam olarak çok geniş. Bunun içine tonmaister da, sahne düzenleyen kişiler de girer. 350-400.000 civarında bir sayıdan bahsediliyor. Onun dışında evinizde amatör olarak müzikle uğraşıyorsunuz. Bu dönem çok fazla insan amatör olarak müzikle uğraştığı hâlde sokak müziği yapmaya başladı. Sonuçta işsiz, ek gelire ihtiyacı var. Sayı fazlasıyla arttı.

Biz pandemi sürecinde birçok platform kurduk. İMD’nin içinde olduğu Türkiye Müzik ve Sahne Emekçileri Platformu kuruldu. Birçok dernek bir araya gelip federasyon hâline dönüştü, biz de dahil olduk. Türkiye Esnaf Platformu diye bir oluşum var. Mesela biz 1 Mart’ta Türkiye’de yedi ilde eylem yaptık. Pandemi sürecinin bedelini sadece biz ödemek istemiyoruz, gerekli önlemler alınsın diye. Turizm işçileri, otel, lokanta, eğlence sektörü çalışanları, işçileri ve esnaf dernekleri ile birlikte yedi ilde eylemimiz oldu. Çok güzel ses getirdi. Medya ilgi gösterdi.

Kayıtdışı çalışmanın neticesinde çok fazla istatistiki veri elde edemiyoruz. Anadolu’da -Kırşehir, Nevşehir, Niğde, İç Anadolu- düğünlere giden abdallar var. Onlara çok daha zor. Onların çoğu sosyal medya kullanmıyor. Telefona ulaşamıyorsunuz. Burada aslında devlete görev düşüyor.

PANDEMİDE
ESNAFIN SORUNLARI

**“OKTAY
ÇAPAROĞLU”**

İzmir Müzisyenler Derneği
Başkanı

Devletin bununla ilgili karar alması, SGK’ların ve Kültür Turizm İlçe Müdürlükleri’nin çalışma yapması gerekiyor, biz bununla ilgili de görüşüyoruz. En azından bir veri tabanı oluşturulsun. Ne yapılabilir? Biz diyoruz ki, kolaylaştırıcı bir şekilde sigorta ve sözleşmeli çalışmayla ilgili bir yasal düzenleme yapılsın. Mesela şu an evde çalışanlar için var. Evinde üretim yaptığı zaman kısmi sigortadan faydalanabiliyor. Çünkü onun çalışma süresi yok. Diyelim ki, günde sekiz saat çalışmıyor. Diyor ki, sen aylık yirmi gün gibi prim öde, bu da aylık 300-400 TL’ye geliyor, biz üstünü tamamlayalım. Sen hem emeklilik hem sağlık hakkından faydalanan. Müzisyenlere de 2012 yılında benzeri bir yasa çıktı, ama şu an uygulanır durumda değil. Bunun kolaylaştırılmasını istiyoruz.

Bir de şu sıkıntı var. Müzisyenler müzikten uzak kalmanın verdiği psikolojik buhran da yaşıyor. Sonuçta müzik bizim ruhumuzu besliyor. Sahnede olmak, müzik icra etmek, o coşkuyu, mutluluğu paylaşmak önemli. Bundan uzak kalmanın getirdiği sosyal ve psikolojik baskıyla karşı karşıyayız. Geliriniz yok. Günlük kazanıp günlük yediğimiz bir ortamdaydık, birikimimiz yok. Başka insanların desteğine muhtaç durumda kalmanın psikolojik baskısının yanı sıra müzikten de uzakta kalmak birçok arkadaşımızı intihara sürükledi. Müziksen'in verisine göre, yüzün üzerinde intihar var. İzmir'de sadece dört tane intihar var. Mesela Mehmet Mert arkadaşımız dernek üyesiydi, dayanışma sürecinde ve örgütlememizin başında yer alan bir arkadaşımızdı. İnsan işsiz olduğu zaman hem geçmiş travmalar nüksediyor hem geçim sıkıntısı stresiyle olumsuz durumlar katlanıyor. Bununla baş etmek mümkün olmayabilir. Yani devletin bir an önce bu konuda gerekli önlemler almasını, mekânların açılmasını, müziğin eski hâline gelmesini talep ediyoruz. Elbette pandemi zor bir süreç. Herkesin hayatını etkiledi. Sadece bizleri değil. Ama bunu elbirliğiyle bilinçli bir şekilde aşabiliriz. Sadece yasaklarla aşılamaz. Kongreler, açılışlar yapılırken bulaşmayan virüs biz sahne yaptığımızda da bulaşmayacaktır. Yeter ki, önlemleri doğru alalım. Biraz da güvenelim mekânlara ve müzisyenlere.

Müzisyenler online olarak müziklerini icra etti. Siz bu sürece katıldınız mı?

OKTAY ÇAPAROĞLU: Biz doğrudan katılmasak bile örgütlenme sürecinde yer aldık. Müzisyenlerimizi bilgilendirdik. TOPSAV'ın İstanbul'da benzer bir çalışması oldu. Türkiye çapında müzisyenlere destekte bulunuldu. Oradan elde edilen gelirle erzak ya da alışveriş kartı yollandı. Biz bu süreçte benzer bir şey düşünüyoruz. Büyükşehir belediyesi geçen yıl yaklaşık 400 müzisyenle Fuar Açık hava'da konserler yaptı. Orada müzisyenlere kişi başı 500 TL destek verildi. Önümüzdeki süreçte yine 500 müzisyene 1.000'er TL destek verilecek. Bu tarz bir çalışma var. Artık dernek sayfamızda dijital konserler planlıyoruz. Bu konuda hem halkımızdan katkıda bulunmak isteyenler hem de durumu biraz daha iyi olan müzisyenler destek olacak. Doğrudan o müzisyenlerin konserini verdiği, kendi IBAN numarasını paylaştığı ve gelirin doğrudan o müzisyene gideceği şekilde bir organizasyon. Biz sadece aracı olacağız. Gelir kısmına karışmayacağız, doğrudan kendisine aktarılacak. Bununla alakalı yasal bir sıkıntı var, çözünce başlayacağız. Artık insanlar bu konuda daha duyarlı. En son Mert arkadaşımızın paylaşımını yaptığımızda 300.000'den fazla insan dernek sayfasına aktif bir şekilde yorum yazdı, mesaj attı. Ellerinden geleni yapmak için mesajlar gönderdi insanlar, güzel bir duyarlılık oluştu. Keşke o acılar yaşanmadan bunu sağlayabilseydik. Ama işte buna vesile oldu. Bir şey diyemiyoruz. Özetle dijital konserler bu süreçte bilet satışı açısından yeni bir yaklaşım olacak, ama anlamlı da olacak.

Günlük hayatın içinde mekânda ve bölgede sorunlarla birinci dereceden yerel yönetimler muhatap oluyor. İzmir Büyükşehir Belediyesi'yle ya da bulunduğunuz ilçelerin belediyeleriyle nasıl işbirlikleriniz oluyor?

Oktaç Çaparoğlu: Roman müzisyenlerin çabaları birçok kapıyı açtı. Romanların şöyle bir özelliği var: Israrlı ve inatçılar. Hem Kültür Bakanlığı hem de yerel yönetimler önce Romanlar için çalışma yürüttü. Bu aslında onların biraz da yasal hakları. Biliyorsunuz Romanlar uluslararası koruma altında. Birleşmiş Milletlere bağlı ElRom adında uluslararası bir kurum var, bu süreçte dijital konserler ve açık hava konserleri şeklinde bir çalışma yürütüldü. Seyircisizdi, ama kayıt altına alınıp bir şekilde belediye sayfasından yayınlandı. Bizler şu ana kadar Konak, Karabağlar, Karşıyaka ve Çiğli Belediyeleri'nden destek alabildik. Erzak desteği şeklinde destek alabildik. Büyükşehir belediyesinden iki türlü destek alıyoruz. Hemşeri İletişim Merkezi'ne birer İzmirli olarak başvuran müzisyen arkadaşlarımıza ihtiyaç durumlarına göre verilen kira ve fatura desteği gibi.

Psikolojik destek söz konusu mu?

OKTAY ÇAPAROĞLU: Derneğimiz içerisinde sosyal hizmetlerde çalışan ya da kurumlarda bulunan dostlarımız var, onlar bu konuda gönüllü arkadaşlar ayarladı. İknâ edebildiğimiz bazı müzisyenler de var. Beşi, altıyı geçmiyor henüz. Bir şekilde direnmiyorlar. İşin profesyonel boyuta taşınması yalnız olmadığını, yerel yönetimlerin ve devletin sahiplendiğini görmesi açısından bile çok değerli. Biz aradık, sorduk, o bile iyi geldi dediler. Birisinin arayıp hâlini sorması, on dakikalık sohbet bile onlara iyi geldi. Toplumun buna ihtiyacı var. Tüm toplumun şu an terapiye ihtiyacı var. O da ayrı konu.

Hem sosyal hem ekonomik anlamda desteklenmesini talep ediyoruz, belediyelerle görüşüyoruz. Maalesef çok fazla talep olduğu için sıraya koymak zorundalar. Hepsini aynı anda yürütemeyebiliyorlar. İmkânlar ve bütçe sınırlı. Halktan alınan kaynakları halka yansıtma anlamında kullanmaya çalışıyorlar. Sağ olsunlar. O anlamda İzmir güzel sınav verdi.

Mesela büyükşehir belediyesi erzak desteği verdi, aynı müzisyene bulunduğu ilçedeki belediye de destek verdi. Kapısının çalınması bile destek. Çok fazla müzisyen meslek değiştirdi. Geçici veya kalıcı olarak tarım sektörüne ve inşaatla yönelen var, kuryelik yapan var, online satış yapan var. Online dersler çok doyurucu ama sürekliliği olmayabiliyor. Orası daha yetkin olan müzisyenlerin daha fazla süreklilik sağlayabildiği bir alan.

Yerel yönetimler artık kendileri bizi arıyor, defalarca ziyaret ettiler, bizler de mecliste sesimizin duyurulması için siyasi partileri dolaşıyoruz. En son Müzik-Sen Başkanı İpek Koçyiğit meclis grubunda konuşma yaptı. Sorunlarımızı aktardı.

Bizler CHP ve HDP'yle, bir-iki partiyle daha görüşeceğiz. Bu çabalarımız hükümetin biraz daha hassas davranmasının önünü açacaktır diye düşünüyoruz.

Sizce bu yapılanlar dışında yerel yönetimler müzisyenlere destek anlamında nasıl bir kolaylık sunabilir?

OKTAY ÇAPAROĞLU: Şu süreçte sokak performansları sergilenebilir. Bu çok fazla salgınla alakalı değil. Biz geçen sene gezici otobüslerle müzik yapıyorduk. Yedi ilçede yapıldı. Otobüsün üstünde iki tane müzik grubu geziyor ve gün boyu dönüşümlü müzik yapıyorlar. Bu şekilde satın alma yapılabilir. Çok fazla müzisyen bundan faydalanabilir. Belediye belli özel günlerde ve etkinliklerde dijital olarak konser satın alımı yapabilir. Bu şekilde bir destek bekliyoruz. Zaten erzak konusunda gerekeni layıkıyla yapıyorlar. Sanatçıların bir araya gelmesini sağlayabilirler, sorunların ifade edilebileceği bir toplantı yararlı olabilir. Gerek kurumların gerek sanatçıların bir araya gelip konuşabildiği bir toplantı. Bu en azından olumlu anlamda sosyal-psikolojik çözüme sağlayabilir.

Yine psikolojik destek de bekliyoruz. Bununla alakalı sosyal hizmetlerde ve belediyelerde çalışan arkadaşlarımız sorumluluk aldı. Önümüzdeki hafta Tunç Soyer'le bir görüşme olacak. Bu tarz beklentilerimiz var. Maalesef devlet toplumu ve halkı önceleyecek bir profile sahip değil, yıllardır böyle. Bunu değiştirecek olan, bizim örgütlülüğümüzdür. Ancak örgütlü toplumlar taleplerini ifade edip kazanım elde edebilir. Kültür Bakanlığı'ndan elde edilen kazanım bile sekiz-dokuz aylık bir çalışmanın ve örgütlü tavrın ürünü. O bile yeter. Bir nefes ve bir soluk.

Örgütlenmemiz gerekiyor. Kurumlarımıza sahip çıkalım ve hesap soralım.

Yan yana durmamız gerekiyor. Çevremizde psikolojik anlamda sorun ve sıkıntı yaşayan, maddi sıkıntı içinde olan varsa İMD ve ilgili kurumlarla iletişim kuralım. Yalnız ve çaresiz hissetmeyelim, hissettirmeyelim. Bunun için çalışıyoruz.

“BU DÖNEM VERGİ BÜYÜK BİR YÜK”

Beşiktaş hem yiyecek içecek sektöründe hem de gıdada İstanbul’un Avrupa Yakası’nın nabzını tutan merkezlerden. Önce derneğinizi tanıyalım.

ONUR TAŞ: Beşiktaş Esnafı Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği, normalde esnaf arasında dayanışma için kurulan bir dernek. Özellikle pandemi döneminde işlevsel hâle geldi. Dernek yöneticilerimiz diğer bölgelerin yani Beyoğlu’nun ve Kadıköy’ün dernek inisiyatifleriyle birlikte mülki idare amirlerle çeşitli görüşmeler yürüttü. Kadıköy’de ve Beyoğlu’nda ses yükseltmek ve bu dönemde yaşanan mağduriyetleri dile getirmek için protesto gösterilerimiz oldu.

Derneğimizin amacı, esnafın sorunlarını/taleplerini mülki amirlerle paylaşmak ve bu tarz kriz dönemlerinde inisiyatif almak. Esnafın çeşitli kolları var, kendi alanlarıyla ve sorunlarıyla ilgili bir şeyler dile getirilmek istendiğinde dernek yönetimindeki arkadaşlarımız aracı oluyorlar. Beyoğlu zaten oldukça kalabalık bir bölgeyi kapsıyor. Beşiktaş da benzer bir kalabalığa sahip. Çarşı içinde hizmet sektöründe bulunan mekân sayısı 300-400 civarındadır.

Pandemiyi iki periyoda ayırıyorum. Mart’ta başlayan, Haziran’da sonlanan -ki o zaman da açıldığında direkt tam saatte açılmadık- bir dönem. İlk önce 10-12 ve sonra serbest oldu. Bir de Aralık’ta başlayan bir kapanma periyodumuz oldu ve şimdi Mart başı itibarıyla açıldık. Şimdi de saat 19:00 sınırlamasıyla açılmış durumdayız.

Burada aslında mekânları birkaç kategoriye bölmek lazım. Kafeler ve restoranlar var. Alkol ruhsatlarında içkili kafe ya da restoran yazdığı ve bunlarla aynı sınıfta değerlendirildiği için birlikte açılıp kapanan yerlerden söz ediyoruz. Ben esnaf olarak içkili lokanta, içkili kafe kısmındayım. Bunlar dışında ruhsatında bar yazan yerler var. Alınan kararlarla Mart’ta kapatılıp Haziran’da açıldıktan sonra tekrar kapatıldı, ama özellikle bar yazan yerler ve nargileciler 1 yıl kapalı kaldı. Personeller açısından kısa çalışma ödeneği gibi bir formül sunuldu, ama bunlar çok hızlı bir şekilde hayata geçmedi. İlk birkaç ay ödeme alınmadı. Sonrasında devam etti bu. Şu an Mart ayında son olduğu, devam etmeyeceği söyleniyor.

İşletmeler açısından baktığınızda, ilk kapatma döneminde o dönemin kira borçlarının tahliye sebebi olmayacağı söylendi, ama bu borçla ilgili bir düzenlemeye gidilmediği için dönem bittiğinde kiracılar ve mal sahipleri karşı karşıya geldi. Birikmiş borçlar oluştu. İkinci dönemdeki kapatmada kirayla ilgili hiçbir şey söylemediler. 1.000 TL’lik destekten bahsettiler. Bunda da sadece basit usul denilen esnafa -ki Beşiktaş’ta hiç yok neredeyse- yönelik destekten bahsettiler, bu da destek anlamına gelmedi. Kiracı ve kiraya veren ilişkisi açısından en büyük sorun da buralarda yaşandı. Vergi borçlarıyla ilgili bir muafiyet yapılmadı, ötelemeler yapıldı. Onlar da karşımıza çıkacak. Bunun dışında tedarikçi firmalarımız var. Kapatma çok ani olduğu için hep borçlu gidildi ve bu borçlar bir sorun oluşturmaya başladı. Bunlar dışında faturalar, elektrik, su vs. Elektrik özellikle çok acımasız. Su ve doğalgazda biraz insafli durum var, idare ediliyor, ama elektriği 1 ay ödemediğiniz zaman gelip elektriği kesen bir sistemle karşı karşıyayız. Beşiktaş’ta sürekli yaşıyoruz bunu. Saat 19:00 sınırlamasından kaynaklı özellikle içki sektörü açık değil gibi. Teorik olarak açık ama pratikte açık değil, çünkü cirosunu yapacağı saatte kapatmak zorunda. Ancak gelin görün ki, tedarikçisine ve mal sahibine vs. bunu anlatamıyorsunuz. Açık mısın? Açıksın. Genel bir tablo çizmek gerekirse, durum bu.

Nasıl bir dayanışma ortamı var?
Ticaret Odaları’yla iletişiminiz var mı?
Yerel yönetimlerden ne tür destekler aldınız?
Talepleriniz nedir?

ONUR TAŞ: Bu konularla ilgili Beşiktaş Belediyesi’nden genel olarak memnunuz. Özellikle işgaliye paralarını istemediler ve almadılar. Bunun yanında esnafın temel ihtiyacı olan maske, dezenfektan gibi ürünlerin dağıtımını sık sık gerçekleştirdiler. Yerelde görevli zabıta arkadaşlarımız esnafın iş yapabilmesi için olabildiğince yardımcı oldu. Açıkçası memnunuz Beşiktaş Belediyesi’nin bu uygulamalarından. Yerel yönetim elinden gelen imkânlar doğrultusunda destek verdi.

Merkezi hükümetin ya da merkezi yönetimin neler yapabileceğine dair çok şey var. Çoğu da yapılmadı. Vergi muafiyeti en büyük taleplerimizden biri. Çünkü şu an dükkânlar yarı açık, yarı kapalı gibi. Bu dönem vergi büyük bir yük.

Kiracı ve kiraya veren arasındaki ilişki düzenlenmesi açısından da bir adım atmadılar. Bu saatten sonra adım atmaları ne kadar gerçekçi olur bilmiyorum, ama bununla ilgili beklentimiz nakit yardımından ziyade bir düzenleme gelmesiydi. Çünkü Beşiktaş’ta işletmelerin 30.000-40.000 TL’ye kadar varan kiralari var. Sonuçta mülk sahibine de pandemi var, ticaret yapan insana da. En azından bu dönem %50 ödenmesi gibi bir yönetmelik getirilebilseydi daha uygun koşullarda bir süreç yaşırdık. Keza Bursa’da bir mahkeme, bir esnafın kirasının yarısını ödemesine karar verdi, ama illa mahkemelik olmamıza gerek yok. Böyle bir şey gerçekleştirilebilirdi. Bunun dışında kısa çalışma ödeneği çok erken sonlandırıldı. Çünkü dediğimiz gibi, mekânlar 19:00’a kadar açık, kısa çalışma ödeneği sayesinde işletmeciler de üstüne biraz ek yaparak çalışanlarla bir şekilde dayanışıyorlar ve ayakta durmaya çalışıyorlar, ama bu ödenek kesildiği zaman başka çare bulamayan işletmeciler şu an gizli işsizlik anlamına gelen ücretsiz izin politikasına geçecek. Bu durum özellikle çalışanlar açısından büyük sorun yaratacak. Ödeneğe yönelik uzatma yapılması mantıklı olabilir. SGK primi, vergi vs. ilgili öteleme değil de dönemsel bir muafiyet herkes açısından daha mantıklı olur, çünkü örneklerini duyuyoruz. Özellikle Avrupa ülkelerinde tanıdığımız insanlardan duyuyoruz. Kapatılan yerlere verilen ciro desteklerinin, çalışanlara verilen desteklerin ve kira desteklerinin yanından bile geçemiyoruz. Belli olanaksızlıklar söz konusu olabilir, ama en azından bunlarla ilgili esnetme yapılabilirse insanlar bir nebze nefes alır. Bizim içinde bulunduğumuz dernek de bu talepleri değerlendiriyor. Çünkü esnaf arası dayanışma var tabii ki. İnsanlar tanıdıklarıyla borç alışverişi yapıyor. Bir dayanışma atmosferi söz konusu ama kelin merhemi olsa kendi kafasına sürer lafı da var. Herkes zor durumda. Herkesin beklentisi merkezi hükümetten ve uygulamalarından yana. Bir de hep başından beri söylüyoruz. Bütün Türkiye’nin yaşadığı pandemi yükü altında alınamayan kararlar, önlemler ve politikalar yüzünden oluyor. Biz hep şunu söyledik: Bir kereye ya da birkaç kereye mahsus tam kapatma ve ondan sonra herkesin işleyişine devam etmesi. Böyle olmadığı için virüsün tam anlamıyla engellenemediği, esnafın sürekli kapatma tehdidiyle yüz yüze kaldığı ya da kısıtlı saatlerle çalışabildiği süreci yaşıyoruz.

Beşiktaş Çarşı her zaman çok kalabalık bir yerdir. Gözlemleriniz neler? Kontrollü açılmadaki kalabalıklar ticarete katkı sağlıyor mu?

ONUR TAŞ: Sadece Cumartesi günleri ciroya yansıyan tabloyla karşılaşıyoruz. Çünkü diğer günler işten çıkan ya da evden eğitim alan insanların mekânlara gelmesinin zor olduğu günler, hafta içleri çok boş zaten. Kapasiteyi şöyle söyleyeyim. Eskiden aynı gün 100 birimlik iş yapılıyorsa, şu an hafta içleri belki 5 birim yapılıyor. Cumartesileri açtık biraz daralıyor, eskiden Cumartesi günü 100 ise, şimdi 60-70 diyebiliriz. Çünkü cumartesi insanlarda özlem de oluyor ve dışarı çıkıyorlar. Tabii bu durum bir yoğunluk da yaratıyor. Virüs ve esnaf arkadaşlarımız açısından tehlikeli.

PANDEMİDE
ESNAFIN SORUNLARI

“ONUR TAŞ”

Beşiktaş Esnaf ve
Yardımlaşma Derneği

Kendi aramızda konuşuyoruz bazen, uzun zamandan beri çalışmamanın verdiği bir istek neticesinde önlemlere bazen uyulmuyabiliyor. Bu da sıkıntı aslında, buna da dikkat etmemiz lazım. Tablo bu. İş hacmini genel ortalama olarak ele alırsak, geçen senenin aynı dönemine göre %30’dur. Beşiktaş esnafı mecburen fedakârlığı önce personelden yapacak. Bir yerde 20 kişi çalışıyorsa, bunun sayısı 1-2’ye düşer. Bunu yapamayanlar zaten kapattı. Benim bulunduğum sokakta bir pizzacı arkadaşımız dükkânı kapattı gitti. Beşiktaş’ın simge yerlerinden biri İntiba Döner kapattı. Hakan Lokantası bir şubasını kapattı. Bunlar sadece verebileceğim birkaç örnek. Kapatmayanlar da bu tarz beka stratejileri uyguluyor. İşçi çıkarıyor, kendi duruyor çalışıyor vs. Nereye kadar bu şekilde devam edilebilir? Hele bir kapatma daha gelirse düşünmüyorum.

“KİRA KONUMUZ MERKEZİ HÜKÜMETLE ÇÖZÜLMELİ”

Ekonominin sıkıştığı bir dönemde pandemi patladı. Sizler de İzmir’in en hareketli ve can damarı olan yerlerdeki esnaflarsınız. Pandemi öncesi durum nasıldı? Pandemiyle beraber ağırlaşan şartlar ne oldu? Mesela ne kadar işletme kapandı?

HAMİ SARDUNYA: Ülkedeki ekonomik kriz pandemi öncesinde de kendini hissettiriyordu. Çoğu arkadaşımız olayın farkında değildi, çark bir şekilde döndüğü için yoğun hissedilmiyordu. Aşağı yukarı üç-dört yıldır biz bu krizi zaten yaşıyorduk. Ama pandemi süreci patlama noktası oldu. Pandemiyle birlikte her yer bitti. Paket servis bizim işimiz değil. İşi olanlar için bile şu an mantıklı değil, çünkü paket servisle birlikte fiyatlar arttı. İnsanların zaten alım gücü sınırlı. Bu sefer talep düşmeye başladı. Talep de mevcut maliyetleri karşılamamaya başladı. Bunların hepsi bir sarmalın içerisinde gidiyor. Mesela benim bir işyerim 366 gündür kapalı. 16 Mart 2020’de kapandı. Hatta elimde işyerinizi kapatın diye yapılan tebligat da var. Onu özellikle, daha sonrası için belki işime yarar diye saklıyorum. İyi-kötü dayanıyoruz, ama insanlar nasıl dayanacak? Nasıl ayakta duracak? Ben yirmi küsur yıllık bir işletmeyim. Biraz kenarda köşede vardı, onunla idare ettik, ama bittik artık. Bizde bir söz vardır, hazıra dağ dayanmaz diye. Hazıra hiçbir şey dayanmıyor. Kıbrıs Şehitleri Caddesi son bir yılda hayatında görmediği yalnızlığı yaşadı. Bu civardaki birçok arkadaşımızdan pandemiyle birlikte gelen yasaklara uyan var, uymayan var. Tabii birçok arkadaşım uyuyor. Uymayanlarla da aynı şartlarda çalışmaya çalışıyoruz.

Peki denetimler yapılmıyor mu?

HAMİ SARDUNYA: Denetim yapılıyor. Hatta İzmir’le ilgili valiliğin bir denetim listesi var. İzmir’de belirledikleri tarih aralığında bir milyon beş yüz küsur bin lira ceza tahakkuk ettirmişler. Bunun beş yüz küsuru Konak ilçesiyle ilgili. Ceza kesmek mesele değil. Bence denetimi yapan arkadaşlar neyin denetimini yapacağını tam olarak bilemiyor. Çünkü pandemi şartlarında -ki ben İçişleri Bakanlığı’nın bir genelgesi var mı, valiliğin talebi var mı, tek tek kontrol ediyorum, okuyorum, indiriyorum, dernekteki arkadaşlarımla paylaşıyorum- benim bile atladığım şeyler olabiliyor. Bu yoğun iş trafiğinde denetim yapanların zannetmiyorum ki konuyla ilgili bilgisi olsun. Zaten branşları da değil. Polislin branşı sağlıklı ilgili denetim yapmak olmamalı bana göre. Nihayetinde onlar güvenlik gücü, evet çalışıyorlar; çok da iyi çalışıyorlar, üstlerinde yük de var, ama meslekleri o değil. Mesleğiniz olmayan bir konuda denetim yapıyorsunuz. Ne kadar sağlıklı yapacaksınız? Görüyoruz, bazı yerlerde insanlar yan yana, dip dibe oturmuş. “Ayrılın.” Ayrılın da neye göre ayrılın? Bana gelip öyle bir şey söylese derim ki: “Hangi yönetmeliğe göre ayrılacağım?” Bunu bile bilmek inanın şu dönemde bir zanaat oldu.

İstanbul’da Beyoğlu, İzmir’de Kıbrıs Şehitleri kontrollü açılmanın kurallarının pek uygulanmadığı yerler oldu. Birincisi, bu yığınlar sizler için bir ticarete dönüyor mu? İkincisi, derneğiniz bununla ilgili nasıl bir uyarıda bulunuyor? Nasıl yönetiyorsunuz bu süreci?

HAMİ SARDUNYA: Bizim bir yaptırım gücümüz yok. Bu, bir gerçek. Biz sadece sorarlarsa, arkadaşlarımızı bilgilendiriyoruz. Bir kısmı bizim derneğimizin üyesi olmamasına rağmen sordukları zaman bilgilendiriyoruz, yardımcı olmaya çalışıyoruz. Ama uymayan kesim siz ne yaparsanız yapın uymaz, Uyduramazsınız. Çünkü hedefe odaklanmış. Onun hedefi, bir yıllık zamandaki kaybını ne kadar erken zamanda telafi edeceği. Ölen ölsün, kalan sağlar bizimdir. Kabul edilebilir bir şey mi? Hayır değil. Biz yönetimlerle yaptığımız toplantılarda aynı şeyi söylüyoruz. İzmir’e kapatma getirdiğiniz zaman yine ben uyuyorum, uymayan yine kapanmıyor. Ne oldu burada adalet? O zaman uymayanı kapatın. Bu gayet doğal bir şey. Biz, birçok arkadaşımızla uyuyoruz. Bunun çözümü, İl Hıfzıssıhha Kurulu kararlarının daha iyi şekilde uygulanması için merkezi yönetimin, valiliğin, kaymakamlığın sorumluluk üstlenmesi.

Meslek örgütleri biraz da dağınık yakalandılar. Sizce bu dönemde meslek örgütlerinin en büyük eksiği nedir?

HAMİ SARDUNYA: Meslek örgütlerimiz, Ticaret Odası, Odalar ve Borsalar Birliği sınıfta kaldı. Son bir yılda siz hiç televizyonda Odalar ve Borsalar Birliği’nin “üyelerimiz çok zorda” dediğini duydunuz mu?

Kaç kişiye sorduysam, Sayın Rifat Hisarcıkıloğlu’nu hiçbir yerde görmedik diyor, siz gördüyseniz lütfen düzeltin, bu bir. İkincisi, İzmir özelinde konuşayım. İzmir Ticaret Odası’ndan bana söyleneni söylüyorum, yanlışsa onların suçu. İnşaat grubundan sonra en büyük grup yeme-içmeme. Yanlış hatırlamıyorsam, Aralık ayında zorlama şekilde meslek komitesinden bir arkadaşımızın sesi çıktı. Onun dışında İzmir Ticaret Odası’nın hiç sesi çıkmadı. Birkaç defa Ticaret Odası’yla yazıştığımızda çok uğraştıklarını söylediler. Dedim ki: “Uğraşıyorsunuz, ama biz görmüyoruz.” Yeme-içme Meslek Komitesi’nin komite çalışmalarına baktığımda en son geçen sene 7. veya 8. ayda bir toplantı yapmışlar. Onun ötesinde bir toplantı tutanağı resmi kayıtlara geçmemiş. Nasıl çok çalışmışlar bilemiyorum. Çünkü kurumsal yerlerde çalışmalar kayda geçmek zorunda. Kayda geçmeyen çalışmalar ya yapılmamış ya da muhabbette kalmış çalışmalardır diye düşünüyorum. Ticaret Odası tamamen sınıfta kaldı. Esnaf ve Sanatkarlar, onlar da aynı şekilde. Bendemir Palandöken birkaç defa gitti, Sayın Cumhurbaşkanı’yla görüştü, ama kendi eli taşın altında olmayanın taşı kaldırmasını beklemek yanlış. 1 Mart, yapılandırma taksitlerinin ilk ödemesinin son günüydü. O gün bizim yasaklarımız kısmi kalktı. Sayın Bendemir Palandöken Cumhurbaşkanı’nı aramış, yaptığı katkılardan dolayı kendisine teşekkür etmiş. Ama dememiş ki: “Sayın Cumhurbaşkanım, beş-altı aydır, hatta bir yıldır kapalı işyerleri var. Yapılandırmanın son günü bugün, bu insanlar nasıl ödeme yapacak? Bununla ilgili ne yaptınız?” Odalar hiçbir şey söylememiş. Ne oldu? Daha da kötüsü, Mart ayının sonunda vergi yapılandırmasının ikinci taksidi ve SGK’ların da ilk taksitinin ödemesi var. Nasıl ödenecek bunlar?

Bu arkadaşlarımız hiçbir şey yaşamıyor. Bir elleri yağda, bir elleri balda. Hayatlarını yaşamaya devam ediyorlar. Ama hayatı gerçek anlamda yaşayan bizleriz. Cumhurbaşkanı diyor ki: “Kapanan işyeri yok veya az.” Doğru söylüyor, söylediğinde yanlış yok. Kendisine Odalar ve Borsalar Birliği, Esnaf ve Sanatkarlar Odası liste veriyor. Açılan işyeri sayısı 10.000, kapanan işyeri sayısı 1.000 diyor. Rakamlar doğru mu? Doğru. Ama bir işyeri kapatmak nasıl olur, bilen var mı? İşyerinizi kapatırken vergi dairesine gideceksiniz, “Borcum ne?” Sigortaya gidecekseniz onu al, sosyal güvâliniz varsa onu al, artı bunları yaptıktan sonra odalara gideceksiniz. “Aidat borcum var mı?” Al. İlan için de al bu parayı. “Muhasebe benim tasfiye kapanış işlemlerimi yap, al bu parayı” demeniz lazım. İnsanın cebinde yiyecek ekmek parası yokken bunları nasıl yapacak? Ne yapıyor? “Al be anahtarı”, “Lanet olsun böyle işe” diyor. Anahtarı atıyor gidiyor. Bunu Cumhurbaşkanı’na anlatan var mı? Zannetmiyorum. Gerçi Cumhurbaşkanı’nın bunları bilmesi lazım. Bunu söyleyen bir tek Allah’ın kulu yok. Sonra her şey güllük, gülüstanlık. Refah içindeyiz. Ekonomimiz büyüdü. Bize meslek olarak sahip çıkıp destek olabilecek bir meslek örgütümüz yok. Ben aynı şeyi İzmir Ticaret Odası’na söyledim.

Sizin bölgenizde resmi kapanışını yapmasa da ne kadar işletme kepenk indirdi?

HAMİ SARDUNYA: Şu an açamayan %10-15 civarında. Ama açsa da çalışamayan yer çok. Bu da nihayetinde bir ay sonra hepsinin kapanacağı anlamına gelir. Ben pandemi döneminde tüm arkadaşlarımıza, “Bugünlerimiz çok iyi günlerimiz, bugünlerin kıymetini bilelim.” dedim. Niye? Alacaklı arıyor, diyoruz ki: “Arkadaş, pandemi var, dükkân kapalı.” Şu âna kadar hiç kimse alacak için zorlamadı. Zorlasa da alacağı bir şey yok, o da biliyor. Ama şimdi açıldıkça bunlar başladı. İnsanlar iki gün sonra satacak mal alamadıktan, elektriğini/suyunu ödeyemedikten sonra nasıl dönecek bu iş? Benim tahminim çok iyi iş yaparsak minimum üç yıl ister.

Sorunların çözümünde sorumluluğun çoğu merkezi yönetimde ve meslek örgütlerinde. Fakat esnafla her gün hayatın içinde karşılaşan da yerel yönetimler. Bu süreçte yerel yönetimlerle bir işbirliğiniz oldu mu? Nasıl çalışıyorsunuz?

HAMİ SARDUNYA: Yerel yönetimlerle ilişkilerimiz çok iyi. Merkezi yönetimin buradaki temsilcilerine de ulaşıyoruz. Onu da atlamayalım. Yerel yönetimlerle çözebileceğimiz konuları daha kolay çözüyoruz. Mesela Konak bölgesinde kapalı olduğumuz dönemle ilgili işgaliye talepleri olmadı. Konak Belediyesi onuncu ayın sonuna kadar sanıyorum, işgaliye ücreti almayacak. Böyle bir uygulaması var. Bir de olaya şöyle bakmak lazım. Belediyeler, yerel yönetimler, “Cebinden al bunu veya ben bunu almıyorum” deme hakkına sahip değil. Çünkü gelir kalemlerinin hepsi merkezi yönetimden kanunlarla belirlenmiş. Bunları almamaları diye bir şeyin ancak yine kanunla olması gerekir. Yapılan işlemlerin bir kısmı belediye başkanlarını riske sokacak işlemler. Bunu da bilmek lazım. Oturup konuşuyoruz.

PANDEMİDE
ESNAFIN SORUNLARI

“HAMİ SARDUNYA”

İzmir Kıbrıs Şehitleri Esnaf ve
İşadamları Derneği Başkanı

Çözüm üretebildiklerimiz var, üretemediklerimiz var. Ama şunu söyleyeyim, şahıs ve dernek olarak hem Konak Belediyesi’ne hem İzmir Büyükşehir Belediyesi’ne her zaman rahatlıkla ulaşip derdimizi anlatıyoruz. Tabii bizim asıl sorunumuz merkezi hükümetle çözümlenecek. Kira konumuz merkezi hükümetle çözülmeli. Bu konuda bir yasa çıkartmaları lazım. Hem mal sahibini hem bizi koruyacak hem de bizi birbirimize düşürmeyecek, ortada buluşturacak bir şey yapmaları lazım. Ama şu âna kadar hiçbir açıklama yok. Kendileri havalimanındaki kirayı almıyorlar ya da eksik alıyorlar. Kirayla ilgili süreci Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’yle çözebilirler, ama nedense olmuyor. Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’yle bize yönelik yapılan uygulamalardan biri, Tütün ve Alkol Piyasası Kurumu’na harçlarının 31 Mayıs’a kadar ertelenmesi. İzmir şimdi 78 olmuş, yüz bin kişide 78 kişi virüse yakalanmış. Bunun nedeni biz değiliz. Bunun nedeni, gerekli işlemleri yapmayanlar. AKP Gençlik Kolları Kongresi vardı. İzmir’den yüz otobüs gidecek demişlerdi, bilmiyorum gitti mi? Gelen arkadaşlar nasıl gelecek? Covidli gelecekler. Onların suçunu neden ben çekeyim? Pandemi süresince gizli gizli açık olan yerler vardı. Hâlâ duyuyorum bir bölgede, yüksek rezidansların olduğu yerlerde insanlar partiler yapıyormuş. Yüzlerce kişi. Biz bunu çekmek istemiyoruz ve bu konuda sesimizi yükseltiyoruz. Şu insan, bu insan yapıyor deme lüksüne sahip değiliz, ama herkes duyuyor. Herkesin duyduğuna çözüm üretmeyip siz de kapatın demek hakkaniyet kurallarına uymuyor.

“DÜNYANIN HER YERİNDE SEYYAR ÇALIŞANLARIN ÜRETİMİ TEŞVİK EDEN BİR ROLÜ VAR”

Sokak ekonomisi ülkemizde yeni telaffuz ediliyor. Sokak ekonomisi nedir? Ne kadarlık bir paya sahip? Kaç kişiyi besliyor?

OSMAN SİRKECİ: Sokak ekonomisi dediğimizde herkes garip garip bakıyordu: “Nereden çıkardın bunu? Böyle saçma sapan şeylerle yorma bizi” diyenlerle çok karşılaştım. Nihayetinde son 10 yıldır, bilhassa da pandemi döneminde bizim dile getirdiğimiz konu yerini bulmaya başladı. Dolayısıyla şimdi daha rahat tanımlayabiliyorum. O zaman korkarak tanımladığım sokak ekonomisinin analizini şimdi onlarca profesörle birlikte yapıyoruz, tanımlamalarını genişletiyoruz. Sokaklarda, kamusal alanlarda, caddelerde, meydanlarda, bulvarlarda yürütülen her türlü sosyal ve iktisadi faaliyeti, fayda üretimini ve bunun alışverişini sokak ekonomisi olarak tanımlıyoruz. Kısacası sokaklardaki her türlü sosyal ve iktisadi alışveriş.

İktisat, kıt kaynaklarla sınırsız ihtiyaçları karşılama bilimidir diye başlar, makro -mikro ekonomi diye gider. İktisadın işletme alanına geçtiğimizde de orada küçük ölçekli işletmeler, kobiler, büyük ölçekli işletmeler şeklinde devam eder. Ama pazarcıları, simitçileri, evinin önünde sebzesini-meyvesini veya kendi el işlerini satan insanları iktisadi faaliyet alanında görmezdik. Özellikle 2. Dünya Savaşı'ndan sonra büyük ölçekli işletmeler ve büyük ölçekli ekonomi bugün 8 milyara yaklaşan dünya nüfusunun tamamını kapsayamadı. Onun dışında kalan birçok faaliyet, kayıtdışı faaliyetler ve benzeri olarak kaldı. Dünyada 200 ayrı sektör sayıyoruz. 200 sektörde kamusal alanlarda seyyar yürütülen faaliyetlerimiz var. Hindistan'da ağacın altında seyyar dikişi ve terzi var. Bangladeş veya Pakistan'da seyyar dişi var. Bizde de seyyar satıcı, seyyar manav, işportacı, simitçi, börekçi, lahmacuncu, pideci diye gidiyor.

Peki ekonomik büyüklüğü nedir? Bir sektör diyor musunuz? Türkiye’de tablo nedir?

OSMAN SİRKECİ: Birincisi, bu sektörlerin tamamı, sokakta ve kamusal alanlarda yürütülen faaliyetlerin tamamı iktisadi dille “ölçülmemiş faaliyetler” olarak ifade ediliyor. Aynı zamanda kayıtdışı ekonominin ana gövdesini oluşturuyor. Gölge ekonomi (shadow ekonomi) ve enformel ekonomi gibi terimler ekonominin içine giriyor. Dolayısıyla mevcut iktisat biliminde ve kaynaklarda bu konularda mikro-makro ölçekli detaylı veriler yok. 16 milyonluk İstanbul'da 2 milyona yakın insanın seyyar satıcılık yaptığı tahmin ediliyor. Bu bilgiye nasıl ulaşıyoruz? İstanbul Ticaret Odası, 1980'de “Eminönü'nde İşporta ve Seyyar” diye bir çalışma yaptırmış. O günün rakamlarıyla Eminönü'nde yarım milyon kişi çıkmış. Sonra ATO yapmış, 2010'da ya da 2014'te yaptığında her 7 çalışana karşılık 1 işportacı düşüyor demiş. O gün 27 milyon çalışan varmış ve işportada çalışanı da 3 milyon olarak saymışlar. Oradan çıkan sonuçlar bende. Yapılan bütün araştırmaları bir havuza attım. Onların ağırlıklarını, medyanlarını, illere göre yaptıkları çalışmaları topladım. 83-84 milyonluk Türkiye'nin rakamını tahmin etmek gerekiyordu. %10 hata payıyla Türkiye'de 6 milyon kişinin tam ve yarı zamanlı olarak sokaklarda, kamusal alanlarda, güvencesiz koşullarda sokak ekonomisinin aktörü olarak çalıştığını tahmin ediyoruz. Mesela 2018 yılında bir grup milletvekili tarafından Türkiye'de 500.000 geri dönüşümcünün, atık toplayıcının sokaklarda atık topladığı bilgisi verilmiş, raporlanmış. Pazarcılar Odaları'nın çalışmalarına baktım. Pazarcılar Odası diyor ki: “Türkiye’de Pazarcılar Odaları Federasyonu’nda 56.000 üyemiz var. Türkiye’de her gün 2.500 pazar kuruluyor.” 56.000 üyeyi 2.500 pazara böldüğümde Pazar başına 20 pazarcı düşüyor. 20 pazarcıyla kurulan pazar hiçbir yerde görmemişsinizdir. İzmir, İstanbul Pazarcı Odası başkanlarına bakıyorsunuz, Türkiye’de en az 500.000 pazarcı var diyorlar. Şimdi bakıyoruz, 50.000'i kayıtlı, 500.000 pazarcı var. Demek ki, 450.000'i kayıtdışında. 500.000 atık toplayıcıyı, 500.000 pazarcıyı koyduk. Seyyar Milli Piyango Satıcıları Odası diyor ki: “Bizim 50.000 milli piyangocumuz var. Siz 3.000'i sabit düşünüyorsunuz.” Benim buradan çıkardığım sonuç, 3.000'i sabitse 47.000 seyyar milli piyangocu var. Fırıncılar Odası'na gidiyoruz. Bütün bu rakamları hata paylarıyla topladığımızda Türkiye'deki 30'a yakın meslek grubu 6 milyonluk rakama ulaşıyor.

Hemen pandemiyle kıyaslayalım. İstihdamda olan çalışan sayısı bir yıl önce 29 milyon civarındaydı. Çiftçiler ve kendi adına iş yapanlar içindeki 29.5 milyon, 30'a yaklaşıyordu. Pandemi dönemiyle işten çıkarmalar söz konusu oldu. TÜİK verilerine göre, sayılar 26 milyona geriledi. TÜİK'in rakamları makroekonomik gösterge kıyaslaması imkânı veriyor. Bütün ülke, devlet mekanizması ve kayıtlı mekanizma teşvik kurumlarıyla, milyarlarca liralık aflarla ve benzeriyle 26 milyon kişiye istihdam sağlarken sokakların tanınmayan sektörü ve ölçülmeyen alanı 6 milyon insana yarı/tam zamanlı istihdam sağlıyor. Bu, çalışma ekonomisini ilgilendiren bir kısmı. Bir de bunun gayrisafi milli hasıla, kalkınma, ekonomik büyüme gibi alanlara giren makroekonomik göstergelerde yarattığı katma değere bakalım. 6 milyon kişi bir ülkenin ulusal ekonomisine ne kadar katma değer ekliyor? Ne kadar katma değerde bulunuyor?

Yaptığımız çalışmalar, araştırmalar, görüşmeler ve anketler neticesinde sokaklarda iş yapanlardan günde 20-30 TL kazanarı olduğu gibi günde 3-4.000 TL kazanarı da olduğu sonucuna ulaştık. Türkiye’de ortalama bir seyyar satıcı, işportacı 150 TL’lik brüt kazanç sağlıyor, günlük hasılat yaratıyor. Bunu 6 milyonla çarptığımızda ülke ekonomisinde günlük yaklaşık 1 milyar TL yapıyor. Kayıt altına alınmaya değer görülmeyen insanlar ülke ekonomisine ortalama 300 milyar TL katkı sağlıyor.

Bu insanların gelirlerinin aile ekonomilerine ve bireysel gelirlere etkisi nedir? Bu noktada sokak ekonomisinin hukuki tanımına da değineceğim. Sokak ekonomisinde çalışan insanların zihinsel ve bedensel güçleri asıl sermayeleridir. Sokaktaki bir müzisyenin gücü zihinsel birikimdir, zihinsel sermayesini size sunar. Bir başka seyyar çalışan size 8-9 saat hizmet eder, bekler, size bedensel ve ticari bir hizmet sunar. Seyyar satıcılar, işportacılar %50 kârlılıkla çalışıyor. Balon satan, balonun içine gaz dolduruyor. Çakmak satan, gaz tüpü alıyor. Pazarcı mal alıyor, onları satıyor. 1 yılda 300 milyar TL ciro yaparlarsa, harcanabilir gelire ve tüketime yönelik gelire 150 milyar TL’lik katkıda bulunuyorlar.

Dolayısıyla makroekonomik düzeyde gayrisafi milli hasılaya, ülke ekonomisinin büyümesine ve ekonominin canlanmasına katkıları 300’ün yarısı kadar. Bir de 100 yıllık Cumhuriyet tarihini düşünelim, bu kadar yıldan beri her ekonomi bakanı “Biz herkese iş sunacağız, aş sunacağız” diye başlamıştır, ama 83 milyonluk Türkiye’de iş sadece 26 milyona düşüyor.

Sokak ekonomisinin makroekonomik ölçekli başka fonksiyonları da var. En önemli fonksiyonlarından bir tanesi -ki bu dünyada da geçerli-, anti enflasyonist rolüdür. Bütün kâr endeksli firmalar (bireysel ya da kurumsal) kârlarını maksimize edebilecek şekilde kendilerini konumlandırırken sokak çalışanları kendisine bir uğraş ve çalışma alanı bulmak ister. İkincisi, minimal sermayeyle karnını doyuracak kadar bir geçim kaynağına ulaşmaktır. Herkes bilir ki, gayrimeşru işler hariç olmak üzere sokakta milyoner olunmaz. Dolayısıyla sokak çalışanları, fiyat artışının da önünde engeldir. Anti enflasyonist rolleri vardır. Adı konmamış, ilan edilmemiş, piyasa fiyat regülatörleri gibi bir rol oynuyor.

Geçtiğimiz Temmuz veya Ağustos ayı olmalı, İzmir’de bir hafta sonu köylülerin salatalıklarını yola döktüklerini, videolarla görüntülerini paylaştıklarını gördük. Hemen izledik videoyu, köylü bağıyor, çağırıyor ve ağılıyor. “Salatalığın kilosu 20 kuruşa satılamıyor, ben bunu ne yapayım?” Hal ile görüştük, halde de salatalık 20-30 kuruşa ancak alıcı buluyor. Tabii köylünün getirmesi, mazot parasını kurtarmıyor. Ürünün maliyetini tartışmıyoruz bile.

Biz seyyar satıcılarla temas hâlinde olduk, geldiler ve sordular: “Hocam biz bir şey yapabilir miyiz?” Dedim buyurun, üretici burada, üretici kooperatifleri de var. İzmir’de de yaklaşık 10’a yakın seyyar satıcı kooperatifi var, 10 civarında seyyar esnaf ve sanatkâr derneği vardı o zamanlar, yeni yeni kuruluyordu bazıları. Kendi aralarında WhatsApp trafiği var. WhatsApp haberleşmesiyle iki günde “Hocam biz 20 ton salatalık alırsız”a döndü iş. Hemen bir araç kiraladılar, salatalık üreticisi köylülerle iletişime geçtiler ve salatalığın kilosu halde 20 kuruşa alıcı bulamazken seyyarlar 30 kuruşa salatalığı aldı. Yani %50 fazla aldı, ama bir tır dolusu salatalık ne kadar tuttu biliyor musunuz? 1000 TL. Çünkü kilosu 30 kuruş. Medyanın desteğiyle, diğer kooperatiflerin ve belediyelerin devreye girmesiyle yeniden 1 TL’ye çıktı. Köylü defalarca teşekkür etti.

PANDEMİDE
ESNAFIN SORUNLARI

“Dr. OSMAN
SİRKECİ”

Sokak Ekonomisti

Dr. OSMAN SİRKECİ

Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Bölümü’nü bitirdi. Yüksek lisansını Almanya’da tamamladı, Dokuz Eylül Üniversitesi’nde doktora derecesini aldı. Köln Üniversitesi’nde Almanca dil öğreniminden sonra iki yıl sosyal pedagoji öğrenimine devam etti. JİP-Gençlik İnisiyatif Projesi kurucusudur, yöneticisi olarak da çalıştı. Köln’de Türk Küçük İşletmeciler Birliği’ni kurdu. Türk İşadamları Avrupa Federasyonu (TİDAF) Başkan Vekilliği yaptı. Köln Belediyesi finansmanıyla LOS-Lokal Kalkınma İçin Sosyal Kapital Projesi danışmanlığı ve yöneticiliği yaptı.

2019 Ekim ayından beri İzmir Büyükşehir Belediyesi Sosyal Projeler Daire Başkanlığı Kent Konseyi Şube Müdürlüğü’nde Proje Uzmanı olarak çalışmaktadır. İzmir Büyükşehir Belediyesi Zabıta Daire Başkanlığı bünyesinde Sokak Ekonomisi Şube Müdürlüğü’nün kurucusudur.

2013 yılından itibaren iktisat biliminde “Global Sokak Ekonomisi- Mikro İşletmeler ve Sokak Girişimciliği” konulu yeni yaklaşımını ulusal/küresel konferanslar ve projeler aracılığıyla geliştirmektedir. Ekim 2018’de Malta’da düzenlediği 1. Global Sokak Ekonomisi Konferansı’ndan sonra Mayıs 2020’de Kamuran Elbeyoğlu’yla birlikte editörlüğünü yaptığı Global Street Economy and Micro Entrepreneurship, Contemporary Studies in Economic and Financial Analysis serisinin 103. kitabı olarak Emerald Yayınevi’nde yayımlandı. Global Sokak Ekonomisi Platformu’nun (GLOSEP) ve Dünya Sokak Çalışanları Birliği’nin (SWG) kurucu üyesidir. Geri Dönüşümcüler Derneği, İzmir Seyyar Satıcılar Derneği ve Türkiye’de ilk kez kurulan İzmir Seyyar Esnaf Meclisi danışmanlıklarını yürütmektedir. İki çocuk babasıdır.

İzmir’de Roman Mısır Satıcıları Kooperatifi var. 4-5 yaşında şu an. Bu kooperatif İzmir’in Karşıyaka sahilinde faaliyet gösteriyor. Sanıyorum 40’a yakın mısır kaynatma ve satma tezgâhları var. Bu kooperatif de mısır koçanlarını gidip tarlalardan tohumken alıyor. Bu bize neyi gösteriyor? Demek ki üreticiden tüketiciye anlayışı realiteye dönüşüyor. Dünyanın her yerinde seyyar çalışanların üretimi teşvik eden bir rolü var.

Pandemi koşulları işsiz kalanların ne kadarını sokak ekonomisine yönlendirdi?

OSMAN SİRKECİ: 7-8 aydır siyasetçiler tarafından telaffuz edilenlerden ve medyaya yansıyanlardan yola çıkarsak, 2019'dan itibaren sokak ekonomisi çalışanları sayısı 6 milyon değil. 6.5 milyon denmeli diye bir yaklaşım var. Diğer yandan da 26 milyon çalışanı TÜİK söylüyor. 3 milyon nereye gitti? 3 milyon fark var. Ben de el işi yapmaya başladım”, “Ben de ot satmaya başladım”, “Arkadaşım bana tezgâhında 50 cm yer açtı, ben de orada çorap satıyorum” diyen insanlara kendi çevremizde bile rastlıyoruz. Çalışanlarla, işsiz kalanlarla, yeni katılanlarla ve 3 milyonla birlikte pazarcılık ve seyyar satıcılık yapan, eve temizliğe giden insanların sayısında %10 ila %20'lik bir artış gerçekleştiğini söylemek mümkün.

Peki yasa ve mevzuatta durum nedir?

OSMAN SİRKECİ: Köy Kanunu bizim en eski mevzuatlarımızdan biridir. Zabıta mevzuatımız da öyle. Şehir yaşantısı 1920'lerin, 1940'ların Türkiye'sinden çok farklı olmasına rağmen süreç pek fazla değişmeyen zabıta mevzuatıyla yürütülmeye ve yönetilmeye çalışılmış. 50 sene önce ülke nüfusunun %60'ı, %70'i köylerde yaşıyorken bugün köylerde %15'i kaldı. Yoğunlaşan kent nüfusu, kalmayan kır nüfusu hukukta hak ettiği ve ihtiyaç duyduğu karşılığı bulamamış. Türk Ticaret Kanunu en eski hâliyle esnafılığı ve tacirliği tanımlamış. Orada diyor ki: “Sermayesi ve faaliyetleri daha çok beden gücüne dayanan faaliyetler küçük esnaflık faaliyetleri olarak sayılır, bunlar da her sene Ankara'da kurulu bulunan Esnaf Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenen hadleri aşarlarsa tacir sayılır.” Türk Ticaret Kanunu esnafı tanımlarken “ister seyyar, ister sabit yürütülsün” şeklinde bir ibare koymuş, çünkü o zamanlar AVM ve zincir marketler yoktu. Dolayısıyla esnaf tanımlamaları bile “ister seyyar, ister sabit”le başlamış. Yine eskiden devraldığımız vergi mevzuatımız var: Gelir Vergisi Kanunu. Gelir Vergisi Kanunu'nda da 193 sayılı yasa şu anda yürürlükte. Bunun da 9. maddesini Osmanlı'dan alıp revize ede ede bugüne kadar getirmişiz. 9. madde ben öğrenciyken 1980'li yıllarda bir paragraftı. Sermayesi beden gücüne dayanan, motorlu taşıt kullanmayan, sabit bir mekândan yürütülmeyen, yanında işçi çalıştırmayan faaliyetler vergiden muaf faaliyetler kapsamında değerlendirilir, diyor. Hâlbuki ben 10-15 yıldır soruyorum: “Sokak ekonomisi deyince aklınıza ne gelir?” En çok karşılaştığım yanıtlar: Vergi kaçırma, vergi kaçakçılığı, kayıtdışılık. Bazen mali müşavirle konuşuyorum bunu. “Hocam onlar vergi kaçırıyor” diyor. Ben de diyorum ki, zaten bak senin uzmanı olduğun 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 9. maddesi demiş ki kafasında taşıyarak 60 tane simit satan adamın sermayesi nedir? 50 kuruştan 30 lira, tablonun maliyeti 10 lira. Bu adam ne yapsın şimdi? Bunun nesini kayıt altına alacaksın? Nesiyle muhasebe yapacaksın? 193 sayılı kanunun 9. maddesi bugün 8 sayfa oldu. Neler eklendi? Kapıdan kapıya dolaşarak yapılan pazarcılık faaliyetleri eklendi, eskiden bohçacılık vardı hatırlarsınız. Gene var ama onun yerini bu aldı. Ona ne eklendi? Evde makine kullanmadan yapılan ev işlerinin doğrudan doğruya satışı, kadın veya erkek emeği değerlendirildi. Sonra sessiz ekonomi dediğimiz ekran başında web tasarımı ve düzenleme yapan, küçük oyunlar yazan işler çıktı. Bu işleri de kaydı olmayan, sanal sokaklarda yürütülen sokak faaliyetleri olarak tanımlamaya çalışıyoruz. Bunlarla beraber sokak ekonomisinin her anlamdaki tanımı Türk Ticaret Kanunu'nda, Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliklerinin Kuruluşu Kanunu'nda, Gelir Vergisi Kanunu'nda ve Sosyal Güvenlik Kanunu'nda “vergiden muaf olarak yürütülen faaliyetler” olarak yapılır. Faaliyetleri yürütenler isteğe bağlı sosyal güvenlik primlerini ödeyerek sosyal güvence kapsamına da girebilirler. Dolayısıyla kanun koyucu, mevcut duruma uygun kanunları da koymaya çalışmış.

Geçtiğimiz Haziran ayında Çin Halk Kongresi toplandı. Kongrenin ana teması, sokak ekonomisiydi. Kongrenin bitiminde Li Keqiang, bir seyyar tezgâha gitti ve sembolik olarak alışveriş yaptı. Kongrenin vurguladığı şeydu: “Dünya devi Çin ekonomisi için devasa firmaların fonksiyonu neyse sokaktaki milyonlarca mikro ölçekli tek kişilik seyyar satıcılar ordusunun da rolü aynıdır.”

1930'larda Mustafa Kemal Atatürk İstanbul'dayken Beyoğlu tarafında bir ziyaretinde sabahleyin kalktığına sokakların sessizliğe büründüğünü fark eder, yaverine sorar “Nedir bu İstanbul'un sessizliği?” “Efendim, Batı şehirlerinde bağırın çağıran yoğurtçu, gazozcu diye seyyarlar pek yoktur, siz de Batı görmüş adamsınız, bundan rahatsız olursunuz diye biz bu civardaki bütün seyyarları kovduk, şehir dışına çıkardık” der. Atatürk şöyle karşılık verir: “Seyyarlar, İstanbul'un öten bülbülleridir, şehrin neşesidir. Sakın onları şehirden uzaklaştırmayın.” Evet, bu grup binlerce yıllık bir geçmişle beraber bugüne kadar geldi.

Kent yaşamı ne kadar düzenli olursa ve organize/kontrol edilebilirse güvenli sayılıyor. Ama bizde bu kontrol hep devrilen tezgâhlar ve kovalamalarla akıllara yer etmiştir. Sizin de “Nasıl yönetilmelidir?” manifestonuz var. Bugünün kentlerinde nasıl yönetilmelidir? Yerel yönetimlere düşen sorumluluklar nelerdir sizce?

OSMAN SİRKECİ: Bu soru için teşekkür ederim, güzel bir soru. Verdiğim örneklerden de anlaşılacağı gibi, makroekonomik düzenlemeler ilgili bakanlıklar tarafından -Çalışma Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı- yapılırken biz 15-20 yıldır “Mikro Ölçekli İşletmeler Bakanlığı” kurulmalı diyoruz. Bir ay kadar önce CHP Genel Merkezi ve Genel Başkan tarafından 17 maddelik esnaf bildirgesi paylaşıldı. 1. ve 16. madde bizim için çok önemliydi. Diğerleri de öyle ama birincisi önem taşıyan yere konmuş. Esnaf Bakanlığı kurulması. 16. Madde, sokak ekonomisinin düzenlenmesi, örgütlenmesi, kayıt altına alınması ve benzeri diye gidiyor. Evet, sorduğunuz sorunun cevabı temel olarak burada yatıyor. Türkiye henüz mevzuat bakımından buna uygun hâle gelmedi, ama Hindistan'da Mikro Ölçekli İşletmeler Bakanlığı 2010'lu yıllarda kuruldu, 10 yaşında. Neden? Çünkü makroekonomik faaliyetleri yürütmekle mükellef olan Ekonomi Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı veya Çalışma Bakanlığı zaten hemen şöyle başlıyor: “10'dan az işçi çalıştıran işletmeler SGK mevzuatından muaftır. Tek kişilik işletmeler vergi mevzuatından muaftır.” Şimdi bu muafiyetleri tanıyınca bakanlık kendisine muaf olmayan kesimlerin bakını göreviyle çalışmaya başlıyor. Mesela Türkiye'de Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü var. Bu müdürlük koca bakanlığın içinde küçük bir büfe gibi duruyor. Ticaret Bakanlığı'nın veri tabanında veya Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin veri tabanında TESK'e bağlı ve kayıtlı 2 milyon 53 bin esnaf var. 1 milyon civarında da Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne kayıtlı tüccar var. Peki, bizim 6 milyon nerede? Onlar kendi kaderleriyle baş başa. Herkes kendi becerisine ve olanağına göre milli ekonomiye katılıyorsa, vergi ödüyorsa, onlar da kendi ölçeğinde bir hakka sahip değiller mi? Hak talep edemezler mi? Ama sen bunları kayıt altına almazsan, görmezsen, yok sayarsan ne gayrisafi milli hasılaya kattıkları paydan bir şey alma hakkına sahip olabilirler ne de mevzuatta. Ne de ekonomiye katkılarını izleyebilirsin.

Makro mevzuat böyle olunca muhalefet partilerinin taleplerinden ibaret kalıyor, sokak ekonomisinde çalışanların durumlarının örgütlenmesi, bunlara bakılması, bir bakanlığın kurulması hayaliyle ve talebiyle sınırlı kalıyor. 6 milyonluk küme, kendisine ait bir kurumsallıktan ve devlet kurumsallığından mahrum. Bunu nasıl savuştururuz diye düşünülmüş ve bu iş belediyelere verilmiş. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 9. maddesinde tanımlanan işler de belediyelere verilmiş. Yani şöyle tanımlanmış: Belediyeler kendi yükümlülük alanlarında faaliyet gösteren seyyar satıcıların lisanslandırılmasını ve faaliyetlerin belgelendirilmesini yapar.” O zaman vergiden muaf belgesini de belediye veriyor. Tek bir belgede toplanıyor. Yani bu işin sabit bir mekândan yapılmadığını belediye görüyor. Bu insanın yanında birini çalıştırmadığını zaten görüyorsun. Diyorsun ki, bunun faaliyeti tam da seyyar faaliyettir ve aynı zamanda vergi mevzuatı gereği kaydı yapılan, yapılabilecek olan ama vergiden muaf faaliyet kapsamındadır. Fakat 40 sene önceki belediyeçilik bugünkü gibi dijitallikten uzak. Bunu pratik çözüme getirmiş: “Ben seni görmeyeyim, sen bana gelme, biz bu işi çözelim.” Bunu da neden söylüyorum? Ben 2-3 seneye yakın Trabzon, 5 yıl da Giresun Üniversitesi'nde akademisyen olarak çalıştım. Karadeniz'de Zabıta Müdürü'yle görüşüyorum. “Hocam, biz onları görmüyoruz, onlar bizi rahatsız etmiyor. Şikâyet olursa biz müdahale ediyoruz” dedi. İşte bizim 40 sene önce belediyelere devredilmiş olan görev bazı yerlerde hâlâ öyledir. Bizzat şahit olduğum kadarıyla böyle kayıt altına alınıyor ve yönetiliyor. Ama belediye dediğimiz kurumun görevinin bu şekilde ifa edilemez ve yerine getirilemez olduğunu hepimiz biliyoruz. Böyle yöneten belediyeler de var.

Gelelim İstanbul, Mersin, Adana uygulamalarına. Bazı illerimizde çok güzel uygulamalar da var. Türkiye'de ilk defa Ankara'da 15 Şubat 2019'da gerçekleştirilen İLO temsilcilerinin, sendika temsilcilerinin, baro temsilcilerinin katıldığı “Güvencesizler Sokak Ekonomisi Çalıştayı” gerçekleştirildi. Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun ve Veli Ağbaba'nın destekleriyle Türkiye'de ilk defa güçlü bir katılımı, küresel ses getiren bir çalıştay gerçekleştirdik.

Ayakkabı toplayıcısından tavşan falcısına, sokaktaki seks işçisinden ot, yufka, gözleme satıcısına kadar geniş bir katılımı bu çalışmayı gerçekleştirdik. Yayınlanan manifestoda bütün illerin kendi özgün koşuluna göre ele alınması gerektiği vurgulandı.

Güzel bir tesadüf burada anlatmak isterim. Ben araştırmalarım sırasında Kemal Kılıçdaroğlu'nun 2005-2010 yılında yaptığı çalışmalara rastladım. Kendisi daha o yıllarda küçük esnafların, seyyar esnafın, seyyar satıcıların, işportacıların kayıt altına alınması gerektiğini, bu işlemin belediyeler tarafından bizzat yapılması gerektiğini söylemiş ve yazmış. Kendisinin de konuya vakıf olması nedeniyle bu süreç doğrudan parti politikasına dönüştü ve nihayetinde bu yıl 17 maddelik bir programa kadar geldi.

İzmir Belediye Başkanı Sayın Tunç Soyer de, “Bunu İzmir'de de kurumsallaştıralım, hayata geçirelim” önerisiyle geldi. Orada kendisiyle görüştük ve İzmir'de Tunç Soyer'in inisiyatifiyle sokak ekonomisi çalışması başladı. Sokak Ekonomisi Şube Müdürlüğü, ilk defa İzmir'de kuruldu. Bugün geline nokta İzmir Büyükşehir Belediyesi bu konuyu oldukça kapsamlı ele alıyor. Faaliyetlerine şimdilik yeniden yapılanma kapsamında ara verildi. İzmir Esnaf Odaları Birliği'nin kayıtlarına göre, İzmir'de ve ilçelerinde 129.000 kayıtlı küçük esnaf ve sanatkar var. Ancak sokaklarda yapılan gözlemler ve tahminlere, İzmir Seyyar Esnaf Meclisi'nin çalışmalarına ve ifadelerine göre ise, İzmir'de 200.000 seyyar esnaf var. Bulunduğu yerden gevrek, enginar veya su satan 200.000 seyyar satıcımız, atık toplayıcımız, seyyar manavımız var. Bugün İzmir Seyyar Esnaf Meclisi çatısı altında bir araya gelen 7-8 seyyar satıcı kooperatifini, sokak müzisyenlerini Seyyar Satıcılar Derneği gibi derneklerin toplam üyelerini topladığımızda 10-15.000 gibi bir sayıya ulaşıyoruz. Seyyar Esnaf Meclisi de örnek bir yapılanma oldu. Bu, başta akademisyenleri ve saha araştırmacılarını heyecanlandırıyor.

Kendi içlerinde daha kurumsal ve düzenli görünüme önem veriyor, çalışmalar yapıyorlar. Mesela çiçek köşkü tasarımı yapmışlar, Avrupa'daki çiçek kioskları gibi İzmir'e yakışan, 5-10 liralık çiçek aldığınızda mutlu olacağınız bir çiçek köşkü tasarımı var. Diyorlar ki, bize ister kredi verin, ister finansman sağlayın, ister biz kendi kaynaklarımızla bulalım, ama yerimiz belli olsun. Nerede olursa, orada kent estetiğini bozmayı bırakın, zenginleştiren bir anlayışla yaklaşıyor.

“KAYIT ALTINA ALINMAK İSTİYORUZ, İNSANCA YAŞAMAK BİZİM DE HAKKIMIZ”

Derneğinizi tanıtır mısınız? Nasıl bir araya gelindi? Kaç üyeniz var?

EVREN LAÇİN: Ankara'da bir toplantı olmuştuk. CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Türkiye'de güvencesiz çalışan seyyar satıcılardan söz etmişti. İzmir'de bir de Sokak Ekonomisi Şube Müdürlüğü açıldı. Biz de arkadaşlarla bir araya gelerek bir dernek kurmuştuk. Osman Hocam'la o dönem irtibata geçtik. Bu gelişmeler bizi cesaretlendirdi. Bizi sokaklara ve işimize daha da bağladı. Tabii o zaman da sokaklarla ilgili kurulan dernekler ve kooperatifler vardı. Sokaklarda çalışanlarla ilgili Osmanlı'dan günümüze kadar gelen sorunlar var. Sokakta çalışıyoruz, ama zabıta ve polis peşimizde. Güvencesiz, kayıt altında olmayan kesimlerin başında geliyoruz. Biz bu dernekle Türkiye'de bir ilk olarak sabit ve seyyar esnaf meclisi kurduk.

Mecliste kooperatif başkanlarımız ve bazı muhtarlarımız var. Kanaat önderleriyle 15 günde veya ayda bir meclisimizde toplanıyoruz. Sokaklardaki sorunu yetkililere ivedilikle nasıl ulaştırabileceğimiz konusunda çalışıyoruz.

Tunç Soyer, Sokak Ekonomisi Şube Müdürlüğü'nü açtığında sorunlarımızı anlatabileceğimiz bir birim vardı. Bu girişim medya tarafından da desteklenmişti. Daha sonra ne olduysa, biz anlamadık. Bu soruyu hâlâ yetkililerin hepsine soruyoruz. Ne oldu da kapandı? Siz açmıştınız, neden kapattınız? Şimdiye kadar bir açıklama duymadık. Derneğimizin 10.000 üyesi var, hatta 10.000'in üzerindeyiz. Şu anda görüştüğümüz dernekler ve kooperatifler var. Bunlarla beraber 25.000 üyeye sahip olacağız. Görüştüğümüz siyasetçiler bize yakın ilgi gösteriyor.

Derneğin işkolunuza ilişkin öncelikli talepleri ve çalışmaları neler?

EVREN LAÇİN: Her şeyden önce kayıt altına alınmak istiyoruz. İzmir'in çeşitli bölgelerindeki simitçiler gibi.

Onlar belediyeye işgaliesini veriyorsa, vergiye tabiye biz de aynı şartlar altında çalışmak istiyoruz. Bu konuyu, görüştüğümüz bütün siyasetçilere de anlatıyoruz.

Pandemide yaşadığınız zorluklar oldu mu? Nasıl bir dayanışma gösteriyorsunuz?

EVREN LAÇİN: Pandemi sürecinden en çok etkilenen kesim, seyyar satıcılar. Ek gelirleri yok. Aslında biz bir anlamda işsizliği önülüyor. Bugün İzmir'de kendi ekonomisiyle mücadele veren 200.000 seyyar satıcının tamamı devletten, belediyeden, herhangi birinden katkı beklemiyor. Cumartesi ve Pazar günleri evden çıkamadık biliyorsunuz. Bunun haricinde belirli saatler arasında çalışınca zabıta baskısıyla karşılaştık. Çoğu arkadaşımız mağdur oldu.

Bizim kendi kooperatiflerimiz var. Onların sayesinde üreticinin malını değerinde, direkt üreticisinden alıp halka daha ucuz ulaştırıyoruz. Pandemi sürecinde 65+ insanlar sokağa çıkamadı. Mahalle aralarında, büyük marketlerde 4.90 TL olan salatalığı biz 2.50 TL'ye verdik. Bunun da en büyük sebeplerinden biri, direkt üreticiden alıp halka ulaştırmak. Biz pandemi sürecinde bunu başardık. Kooperatiflerimizle hâlâ devam ediyoruz. Üreticilerimiz bu durumdan mutlu, tabii mutsuz olanlar da var. Mutsuz olanlar; araçlar, komisyoncular, haller yani rant peşinde koşanlar.

Pandemi, hijyen konularına yönelik hassasiyeti artırdı. Üyelerinizi bu konuda nasıl yönlendiriyorsunuz? Hijyen ve sağlık kurallarıyla ilgili bilgilendirme yapıyor musunuz?

EVREN LAÇİN: Maske, mesafe ve hijyen hayatımızın bir parçası oldu. Arkadaşlarımız sokakta müşteriye temas etmiyor, eldiven kullanıyor, maskesini takıyor.

Bu süreçte yerel yönetimlerden öncelikli talebiniz nedir?

EVREN LAÇİN: Tunç Soyer'le yaptığımız görüşmede Çankaya bit pazarlarında ikinci el eşya satan seyyar esnafımız için ricada bulunduk. Bu arkadaşlarımızın sokaklardan çekilmeleri gerek. Hem kayıt altına alınsınlar hem de sokaklardan çekilsinler. Bugün her ilçede bir pazaryeri var. Haftada bir gün açılıyor, ama geri kalan 6 gün boş. Boş olan bir günde bu ilçelerde buraları değerlendirebilirsiniz. Tabii Tunç Soyer bu öneriye olumlu yaklaştı. Bizi 2 hafta sonra davet edeceğini söyledi, ama 3 ay oldu. Umutla bekliyoruz bakalım.

PANDEMİDE
ESNAFIN SORUNLARI

“EVREN LAÇİN”

İzmir Seyyar Satıcılar
Derneği Başkanı

En büyük talebimiz, zabıta ve polisle yüz yüze gelmeyelim. Kayıt altına girelim. Aslında tüm siyasetçilerimizin bizi takdirle karşılaması lazım. Kendi imkânlarımızla diyoruz ki, biz kayıt altına girmek istiyoruz. Hem vergimizi hem işgaliyemizi verelim. Bizim de geriye dönük emeklilik hakkımız olsun. Bizim ailelerimiz de hastanelerden yararlansın. Neden olmasın? Bütün siyasetçilerimize buradan seslenmek isterim. Bir an önce adım atılsın.

Türkiye genelinde bir federasyona gitmeye çalışıyoruz. İstanbul'da ve Ankara'da derneklerimizi açıyoruz. Kendi odalarımızı da kurmaya çalışıyoruz. Diyoruz ki, insanca yaşamak bizim de hakkımız.

SEYYAR SATICILARIN HAYALİ KAYITLI BİR YAŞAM

Seyyar satıcılar ekonominin hıcal damarı gibiler. Yaz kış sokak sokak gezerek günde 14-15 saat çalışıyorlar. Zabıtalarla sürekli sorun yaşayan satıcıların en büyük hayali ise belediyelerin kendilerine satış yapabileceği bir yer göstermesi. Böylece seyyar satıcıların vergi dairesine ve esnaf odasına kayıtlı ve sigortalı bir yaşamı olabilecek...

SAYILARI 6 MİLYONU BULUYOR!

SÖZ ONLARIN

KAYITDIŞINA MECBUR BIRAKILDIK

'YASAL HALE GELELİM'

SABİT ESNAFIN 3 KATI

GÜNDE 14 SAAT MESAI

BİZE YER GÖSTERSİNLER

EMEKLİ BİLE OLAMIYOR

ESNAFIN ÜZERİNDEKİ BASKI: TEKELLEŞME, DİJİTALLEŞME!

Kafe ve bar çalışanlarının sorunlarını Kafe Bar Çalışanları Dayanışması'ndan Serhat Saymadı'ye sorduk.

Koronavirüs pandemisi 2019 yılının sonunda Çin'de ortaya çıktı ve kısa sürede tüm dünyaya yayıldı. Türkiye'de resmî açıklamalara göre ilk koronavirüs vakası 11 Mart tarihinde görüldü, ilk vakanın görüldüğünün ardından 16 Mart tarihinde yeme-içme sektöründe paket servis yapan işletmeler hariç olmak üzere tüm işyerleri kapatıldı. İşletmeler koronavirüs vakalarının azalmasıyla birlikte maske, fiziki mesafe, dezenfektasyon, ağırlanan konuk sayısına getirilen kısıtlama ve saat 24.00'te müziğin kapatılması şartlarıyla 1 Haziran'da açıldı. Ancak beş buçuk ay sonra 20 Kasım itibarıyla tekrar kapatıldılar. Sektördeki işyerleri ilk tedbir döneminde 75 gün kapalı kaldı. İkinci tedbir döneminde ise, 20 Kasım 2020 ile 2 Mart 2021 tarihleri arasında 102 gün kapalı kaldılar. Kapalı kalınan toplam gün sayısı: 177! Esnaf tam altı ay süren bir kapatılma yaşadı. 02 Mart 2021'de gerçekleşen açılma ise, saat 19:00 sınırlamasıyla gerçekleşmiş, açılma kararındaki saat sınırlaması esnafın sorununu çözmemiştir.

Kapatılma meselesinin bir başka boyutu, barlar ve gece kulüpleri. 16 Mart 2020 tarihinde kapatılan bu işletmeler hiç açılmadan bugüne kadar geldi. Barların kapalı olduğu süre 16 Mart 2021'de birinci yılını doldurdu. Barlar dışında içkili lokanta ve bistro olarak hizmet verdiği aşikâr olan çoğu işletme, ruhsatlarında "Bar" yazdığı için açılmadı. AKP'li ilçe belediyelerinin olduğu yerlerde bu konuda bir kolaylık da sağlanmadı.

Türkiye'yi ve dünyayı sarsan böylesi bir pandeminin tüm faturasının sadece yeme-içme sektörüne kesilmesi anlaşılır veya "iyi niyetli" bir durum değildir. Burada insanların sosyalleşmesinin -özellikle de geceleri ve alkollü mekânlarda- önüne geçilmeye çalışıldığı aşikârdır. Bu, meselenin politik boyutudur. İktidar bile isteye bu sektörü daraltmak ve ölçeğini sınırlamak istemektedir.

Meselenin bir diğer boyutu, kapitalist sistemin işleyişiyle ve ilerlemesiyle ilgilidir. Her sektörde sermayesi daha güçlü işletmeler daha küçük işletmeleri yutmakta, sektörlerde tekeller oluşmaktadır. Zincir marketlerin ortaya çıkışı, mahallelerdeki bakkal, manav, kasap gibi küçük esnafı yok etmiştir ve bu işletmeleri işleten esnaf, zincir marketlerin ilgili birimlerindeki işçilere dönüşmüştür. Koçtaş, Bauhaus gibi zincir yapı malzeme mağazalarının açılmasıyla birlikte mahallelerdeki elektrikçi, tesisatçı gibi esnaf bu marketlerde işçi konumuna geçiş yapmıştır. Amazon, Hepsiburada, Trendyol, Getir, Glovo gibi e-ticaret siteleri mahallelerdeki züccaciye, tuhafiyeciler, kırtasiye gibi küçük esnafı bitirme noktasına getirmiştir. Binlerce küçük esnaf işçiye dönüşmüştür. Küçük esnafın kazancı ortadan kaldırılmıştır. Bu gelir, dev şirketlerin kâr hanelerine yazılmaya başlamıştır. Esnafın karşısındaki en büyük tehlike, tekelleşme ve dijitalleşmedir.

Sistemin ekonomik ve politik dışlıları küçük esnafı yutmaya çalışmaktadır. Böyle bir dönemde esnafın ve küçük işletmelerin karşı karşıya bırakıldığı esas sorun, iflas ve proleterleşmedir. Sektörde çalışanların yaşadığı sorun ise, işsizlik ve güvencesizliktir.

Bu genel girişle beraber yeme-içme sektörünün sorunlarını tek tek ele alabiliriz.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın yayımladığı son veriler 2019 yılının Eylül ayına aittir. Bu verilere göre, Türkiye'de 73.000 kahvehane, 43.000 lokanta, 22.000 çay bahçesi, 16.000 meyhane, 14.000 kafe, 5.000 bar, 4.000 oyun salonu, 4.000 aperatif büfe olmak üzere 181.000 işyeri bulunmaktadır. Ancak bu veriler sektörün genişliğini tam anlamıyla yansıtmamaktadır. Otellerin teraslarında ve lobilerinde hem otel müşterilerine hem de otel müşterisi olmayanlara hizmet veren çok sayıda bağımsız işletme bulunmaktadır. Bu işletmeler harici bir ruhsatla değil, otelin ruhsatıyla çalışmaktadır ve personelleri de otel personeli gibi görünmektedir. Turistik tesislerdeki işletmeler de bu şekildedir. Böyle değerlendirildiğinde sektörde çalışan insan sayısı 2 milyondur, çalışanların aileleri ve bağlı sektörel alanlarla sektörden geçinen insan sayısı 10 milyona kadar yükselmektedir.

KİRA SORUNU: İşletmelerin kapalı olduğu dönemde esnafın ilk sorunu, kira sorunudur. Büyükşehirlerde merkezi noktalarda kiralar 10.000 TL ile 30.000 TL arasında değişmektedir, kimi yerlerde daha da yüksektir. Bu kiraların ödenmesi, işletmenin kapalı olduğu sürelerde imkânsızdır. Hükümet, büyükşehir sınırları içerisindeki küçük esnafa sadece 3 ay süresince 750 TL, büyükşehir sınırları dışındaki illerdeki işletmelere ise, 500 TL kira yardımı yapmıştır. Genel esnafın kapalı olduğu süre, 6 aydır. Barlar açısından bu süre, 12 aydır. 3 aylık kira yardımı zaman açısından yetersizdir, miktar itibarıyla esnafın ödediği kiranın %10'nuna bile denk gelmemektedir. İşletmelerin kapalı olduğu süre boyunca ya kira alınmamalıdır ya da işletmeleri kapatan kamu idaresi tarafından ödenmelidir. Ancak hükümet bu yolu tercih etmemektedir. Koronavirüs sebebiyle insanların geliri azalmıştır, bu azalma harcamaları etkilemiştir, dolayısıyla esnafın gelirlerini de azaltmıştır. Önümüzdeki dönem mülk sahipleriyle kiracı olan esnaf arasında yaşanan uyuşmazlıklara ve ödeme zorluklarına ilişkin açılan tahliye davalarında patlama yaşanması beklenebilir.

STOPAJ VERGİSİ: Kirayla bağlantılı olan bir diğer sorun, işletmelerden kira bedeli üzerinden alınan peşin vergi olan stopajdır. Stopaj vergisi oranı kira bedelinin %20'sidir. Ancak pandemi döneminde bu vergi oranı %10'a düşürülmüştür. Gelir üzerinden alınan vergi, gelirin olmadığı bir dönemde alınmamalıdır. Stopaj vergisi için verilen beyannamelere damga vergisi de tahakkuk ettirilmektedir. Stopaj vergisi tamamen kaldırılmalıdır.

PANDEMİDE ESNAFIN SORUNLARI

"SERHAT SAYMADI"

Kafe Bar Çalışanları Dayanışması

ÖTV VE TAPDK BELGESİ:

AKP hükümetinin iktidara gelmesinden sonra alkollü içkilere özel tüketim vergisi (ÖTV) getirilmiştir. Bu vergi, maktu vergi hâline dönüştürülmüştür ve her 6 ayda bir oranı artırılmıştır. Bu oran 1 Ocak 2020'de yapılan %17'lik zamlarla birlikte %327'ye yükselmiştir. Bir ürünün kendi fiyatının üzerine yüzde %327'lik ÖTV vergisi yüklenmektedir ve ortaya çıkan rakam üzerinden Katma Değer Vergisi alınmaktadır. Bu politika alkollü içecekleri lüks konumuna itmektedir ve gündelik yaşam içerisinde sofraya kültürünün dışına atmaktadır.

Bu uygulamanın ideolojik bir uygulama olduğu açıktır. Tekel bayilerinin normal zamanlarda da saat 22:00'den sonra alkollü içki satamaması ve sokağa çıkma yasakları süresince alkol satılmaması da bunun açık örnekleridir. İşletmelerde alınması zorunlu olan Tütün ve Alkol Piyasaları Düzenleme Kurulu (TAPDK) belgesi de benzer bir uygulamadır. İşletmelere alınan ruhsatlar bir kereliğine alınırken TAPDK Belgesi her yıl yenilenmek zorundadır. Bu uygulamanın alkollü içki satan işletmelere ek maliyet yükü çıkarmaktan başka bir anlamı yoktur.

2021 yılı için belirlenen TAPDK Belge bedeli, 2.040 TL'dir.

Bu belgeye ödenen yıllık harç tamamen kaldırılmalıdır.

EĞLENCE VERGİSİ: Canlı Müzik Ruhsatı: 1981 yılında başlayan uygulamayla biletle girilen yerlerde bilet bedeli üzerinden %10 eğlence vergisi alınmaktadır. Ancak bu durum AKP iktidarı döneminde biletle girilmeyen yerlerde de uygulanmaktadır. Alkollü işletmelere “Eğlence Vergisi” adı altında ek bir vergi yükü getirilmiştir. “Müzik Ruhsatı” adı altında 2019 yılı itibarıyla ek bir mali yük daha çıkarılmıştır. İlk etapta sadece konser mekânlarında uygulanan bu ruhsat, ses kontrolü için çıkarılmış gibi görünse de 2019 itibarıyla banttan müzik yayını yapan işletmelere de zorunlu hâle getirilmiştir. Radyodan müzik yayını yapan işletmelere bile bu uygulamanın getirilmesi apaçık kötü niyetlidir. Bu ruhsatın bedeli 10.000 TL ile 30 TL arasında değişmektedir.

Alkollü içecek satışına saat sınırlaması getirilmesi, Özel Tüketim Vergisi alınması, TAPDK Belgesi yenileme zorunluluğu, eğlence vergisi, canlı müzik ruhsatı zorunluluğu, alkollü içeceklerle reklam yasağı, son olarak işletme adlarından “Bar ve Meyhane” isimlerinin kaldırılması kararı, iktidarın alkol tüketimine olan karşıtlığını apaçık göstermektedir. Alkollü içeceklerin satışının yapıldığı işletmeler kapatılmadan mali yüklerle ve yasal sınırlamalarla bu işletmeler darboğaza sokulmak istenmektedir. Bu hâliyle bir süre sonra alkollü içecekler sadece yüksek gelirli bir sınıfın tüketebileceği bir nesneye dönüşecektir. Hatta büyük anlamda dönüştü bile.

ÇEVRE, TEMİZLİK VERGİSİ: İşletmelerin kapalı olduğu dönemlerde belediyeler tarafından kapalı işletmelere çevre ve temizlik vergisi işletmeler açılmış gibi tahakkuk ettirilmiştir. Belediyeler 2020 yılı için bu iki vergiyi tahakkuk ettirmemeli, işgaliye vergileri ise yeme-içme sektörü için 2021 yılında alınmamalıdır.

KISA ÇALIŞMA ÖDENEĞİ VE İŞSİZLİK ÖDENEĞİ: Hükümet 15 Mart ile 1 Haziran tarihleri arasında herhangi bir işyerinde 15 Mart'tan önce 60 gün çalışmış olan ve son 3 yıl içinde 450 gün sigorta primi ödenmiş olanlar için aldıkları ücretin %60'ı kadar Kısa Çalışma Ödeneği (KÇÖ) desteği sağladı. Ancak çoğu çalışan bu koşulları sağlayamadı. Bu şartları taşımayan personel için ise, günlük 39 TL ücretsiz izin ödeneği sağlandı. Kısa çalışma ödeneği alanlar 1.500 TL, ücretsiz izne çıkarılanlar 1.170 TL ile geçinmek zorunda bırakıldı.

Net asgari ücretin bile yarısından az olan bir rakamla çalışanların geçinmesi beklendi. İşyerlerinin kapatıldığı dönemlerde kısa çalışma ödeneğinden ve işsizlik ödeneğinden faydalandırılan işçiler sosyal güvenlik primlerinden de faydalanamıyor. İşçiler geçinemedikleri gibi sosyal güvenceden de mahrum bırakılıyor. Kısa çalışma ve işsizlik ödeneği alanların bu dönemleri emekliliklerine yansımaları, çalışmış gibi gösterilmelidirler, prim ödemeleri kamu tarafından karşılanmalıdır. Ayrıca birçok esnaf kendi işletmesinde fiilen çalışmaktadır, birçok esnaf da zanaatkar konumundadır. Bazı esnafın çalışanı bile yoktur. Bu esnafın sosyal güvenlik açısından Bağ-Kur'a bağlı olduğu için kısa çalışma ödeneği veya işsizlik nakdi yardımı alamamaktadır. Esnafın Bağ-Kur'lu olmasından kaynaklanan bu durum ciddi bir sorundur. Bağ-Kur'lu zanaatkarlara mutlaka destek sağlanmalıdır.

GÜVENCESİZLER: Sektörümüzde günlük, yarı zamanlı çalışanların yoğunluğu sebebiyle sigortasız çalışma da oldukça yaygın. Bu süreçte sigortasız çalışan işçiler bu desteklerin hiçbirinden yararlanamamıştır. Sigortasız işçi çalıştıran yerlere yönelik cezalar ağırlaştırılmalıdır. Gündelik çalışmalara dönük puantaj uygulaması kolaylaştırılmalı, öğrencilerin çalışması durumunda burslarının kesilmesine dönük uygulama kaldırılmalıdır.

İŞTEN ÇIKARMA YASAĞI: İşten çıkarma yasakları da işçi ve işveren arasında gerilime sebep olmaktadır. Kısa çalışma ödeneği ve nakdi ücretsiz izin ödeneği alamayan çalışanlar işverenden bir maaş beklentisi içerisinde olmaktadır, ancak işveren de imkânsızlıklar sebebiyle bu maaşı ödeyememektedir. Bu yasağın kalkması elzemdir. Ancak yasağın kalkması kitlesel bir işsizliğe de sebep olabilir. Bu nedenle “Kısa Çalışma Ödeneği” uygulaması, “Ücretsiz İzin Nakdi Desteği” ve işten çıkarma yasağı 2021 yılı sonuna kadar devam ettirilmelidir.

ASGARİ ÜCRETİN VERGİ YÜKÜ: Sektörde çalışanların büyük bölümü asgari ücretle çalışmaktadır. Çalışanlar için asgari ücret net olarak 2.825 TL'dir. Ancak bu ücretin üzerine 1.377 TL prim ve vergi ödemesi bulunmaktadır. Asgari ücretin işveren açısından tutarı 4.200 TL'dir. Asgari ücretten vergi alınmamalıdır, prim bedelleri düşürülmelidir. Bu denli yüksek prim ve vergi yükü, işletme maliyetlerini oldukça yükseltmektedir. Vergi ve prim yükü, istihdamı da düşürücü bir etki yaratmaktadır.

KURYE SORUNLARI: Pandemi döneminde en çok çalışanlar ve en hor görülenler kuryeler olmuştur. Pandemi sebebiyle evinden çıkmak istemeyen yurttaşlar online alışveriş ve yemek sitelerinden evlerine sipariş vermeyi tercih etmişlerdir.

Ancak e-ticaret şirketleri, talep artışını karşılayacak düzeyde personel istihdamına gitmemiştir. Bu süreçte sipariş veren yurttaşların bir kısmı kuryelerin kişilik haklarını rencide edecek tutumlar içerisine girmişlerdir. İşverenler ise, kuryelerin özlük haklarının korunması noktasında yapılması gerekenlerden kaçınmıştır. E-ticaret uygulamalarının artmasıyla nakliyat, tedarik ve teslimat işkollarında ciddi bir artış olmuştur. Bu işkollarındaki işçilerin örgütlülüğü ve sendikalaşması da oldukça düşük düzeylerdeydi.

PAKET SERVİS SORUNLARI:

E-ticaretin artışıyla birlikte online sipariş siteleri küçük esnafın ortağı hâline dönüşmüştür. Komisyon oranları yükselmiştir. Online sipariş sitelerinin komisyon oranlarına mutlaka yasal bir sınırlama getirilmelidir. Etnaf kurye istihdam edemediği için bu online alışveriş sitelerinin kurye hizmetinden faydalanmaktadır. Bu durum ciddi bir mali yük ortaya çıkarmaktadır.

BANKA VE KREDİ SORUNLARI:

Son bir yıl içerisinde esnafın mali yüklerinin artması ve pandemi koşulları sebebiyle küçük esnaf krediyle ayakta durmaya çalışmıştır. İşyerlerinin kapatılmasıyla birlikte esnaf kredileri ödeyemez hâle gelmiştir. Bu kredilerin ertelenmesi şarttır. Ayrıca esnaf açısından genel bir sicil affına da ihtiyaç duyulmaktadır.

ESNAF ODALARI:

Ne yazık ki esnaf odalarının yetkileri kısıtlanmıştır. Oda yönetimleri esnaftan aidat alan resmi kurumlara dönüşmüştür. Etnaf, iktidarı daha fazla tepkisini çekmemek için bu odaların yönetimlerine girmek istememektedir. Dolayısıyla bu odaların yönetimleri ağırlıklı iktidara yakın kişiler tarafından doldurulmaktadır.

Etnafın üzerindeki mali yükler, e-adisyon gibi teknik zorunluluklar, e-ticaretin yaygınlaşması, personel maliyetlerindeki artışlar, evden çalışma sisteminin artışı ve artan vergilerle birlikte “mikrokobi” adı verilen, ciro 3 milyon TL'den az ve personel sayısı 10'dan az küçük işletmeler yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bu mikrokobiler, diğer tabirle küçük esnaf, toplam kobilerin %50'sine tekabül etmektedir.

Bu yok oluşun yerini kâr marjlarını sürekli artıran e-ticaret tekelleri doldurmaktadır.

Etnafa yönelik ciddi bir destek planlaması mutlaka yapılmalıdır. Aksi takdirde Türkiye'deki esnafın büyük çoğunluğu birkaç yıla kadar kepenk indirmek zorunda kalacaktır.

PANDEMİDE CHP'Lİ BELEDİYELER ESNAFIN YANINDA

CHP'li belediyeler pandemi başlangıcında mevcut belediye hizmetlerini aralıksız sürdürdü, hizmetler dayanışma kültürüyle buluştu. Birçok belediye hijyen, gıda yardımı, ödeme erteleme gibi konularda vatandaşı, ihtiyaç sahiplerini, esnafı ve üreticiyi destekledi. Esnafı ve çeşitli meslek gruplarını (kuaför, berber, terzi, toplu taşıma, nakliye, pazar) destekleme amaçlı girişimler özgün örnekler oldu. İhtiyaç sahiplerine dağıtılmak üzere esnaftan ve üreticiden mal alımları gerçekleştirildi.

MAYIS

Muğla Büyükşehir Belediyesi, geçmiş yıllarda yapılan seyyar manav geleneğini tekrar hayata geçirdi. Pilot bölge olarak belirlenen Menteşe ilçesinde denetimli dört manav aracı belirlenen sokaklarda durarak vatandaşlara sosyal mesafe ve topluluk oluşturmada alışveriş yapma olanağı sağlıyor.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, 150'si engelli olmak üzere 775 simitçi esnafına 500 TL maddi destek ve gıda desteği verdi.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, işyerini kapatmak zorunda kalanlara erzak paketi dağıttı. İhtiyaç sahibi esnafa ulaşması için Lokantacılar Odası, Berberler ve Kuaförler Odası, Kahveciler Odası ve Emlakçılar Odası'na kuru erzak desteğinde bulunan büyükşehir belediyesi, Sokak Müzisyenleri Derneği aracılığıyla sokak sanatçılarına da destek oldu.

Çiğli Belediyesi, pandemi sürecinde getirilen kısıtlama ve yasaklar dolayısıyla ekonomik sıkıntı yaşayan esnafıya yönelik geniş kapsamlı bir dayanışma kampanyası başlattı. "Esnafıyla Daha Güçlü Çiğli" kampanyası kapsamında meslek odalarıyla ve esnaflarla görüşmeler gerçekleştirdi, ilçedeki tüm işletmelerin camlarına ve billboardlara "Haydi Çiğli Alışverişini Yerel Esnaftan Yap Esnafına Sahip Çık" afişi astı, vatandaşlara destek çağrısında bulundu. Esnafın sorun ve ihtiyaçlarını belirleyerek maddi, ayni, lojistik ve hijyen destek paketleri dağıttı. Aynı zamanda ekonomik sıkıntı yaşadığı tespit edilen yerel müzisyenlere 2.500 TL, kahvehane, kiraathane, internet kafe ve PlayStation oyun salonlarına 1.000 TL nakdi destek sağladı.

Çankaya Belediyesi, berber, kuaför, güzellik salonu, kahvehane ve çiçekçi esnafına gıda kolisi yardımı yaptı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, özel halk otobüsü esnafına 30 milyon destek sağladı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, minibüs esnafından 3 aylık (Nisan, Mayıs, Haziran) otogar ücreti almazken, Ankara Büyükşehir Belediyesi, gelir kaybı yaşayan dolmuşçu esnafına gıda kolisi yardımları yaptı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi kira alacaklarını 2 ay erteledi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi faaliyette bulunmadıkları süre için kiracılarından kira almayacağını duyurdu. Mersin, Eskişehir, Tekirdağ Büyükşehir Belediyeleri de benzer şekilde kira alacaklarını erteledi.

Adana Büyükşehir Belediyesi, özel halk otobüslerine günlük 15 lt., minibüslere günlük 10 lt. ve taksilere aylık 40 lt. olmak üzere 2 aylık yakıt desteğine başlayacağını, özel halk otobüslerinin güzergâh taksitlerini erteleyeceğini ve ilçe otobüslerinden otogar ücreti almayacağını duyurdu.

Aydın Büyükşehir Belediyesi de otogar ücreti almadı. Bunun yanı sıra şoför esnafının Mayıs ve Haziran ayı hat kira bedellerini faizsiz olarak 3 ay erteledi.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, pazar esnafından ürün alımı yaptı. Belediyenin gıda yardımları dağıtımı için nakliye esnafıyla hareket etmesi, terzi esnafına maske yaptırması ve esnafla işbirliği yapması, akılda kalan uygulamalar arasında yer aldı.

Burhaniye Belediyesi'nin Covid-19 salgını nedeniyle işyerini kapatmak zorunda kalan esnafa ve işini kaybeden vatandaşlara destek olmak amacıyla 30 Mart'ta başlattığı yardım kampanyası sonuçlandı. Toplanan yardımla 800 kişinin banka hesabına 1.000'er TL yattı.

HAZİRAN

Manyas Belediyesi, pandemi sürecinde kapalı olan, mülkiyeti belediyeye ait işyerlerinden kira almadı, açık olanların kira tahsilatlarını iki ay erteledi.

İzmir Konak Belediyesi, üç aydır işgaliye bedeli almadığı esnaftan normalleşme sürecinde üç ay daha bedel alınmayacağını duyurdu.

Kepez Belediyesi, istisnasız şekilde kiracısı olan tüm esnaftan 3 ay boyunca kira almayacağını duyurdu.

Artvin Belediyesi, Haziran Ayı Olağan Belediye Meclis Toplantısı'nda belediye mülklerinde kiracı olan esnafın, 2.5 aylık pandemi sürecinde işyerlerinin kapanmasından dolayı biriken borçlarını ödeyebilmeleri amacıyla kira desteğinde bulunmanın yanı sıra işyerlerini açtıktan sonraki 1 ay daha kira almayarak toplamda 3.5 aylık kira desteği sağlama kararı aldı.

TEMMUZ

Kemalpaşa Belediyesi, koronavirüs nedeniyle dayanışma çalışmalarını artırdı ve ilçede kurulan Kemalpaşa Halk Pazarı içerisinde dayanışma standı kurdu. Ekonomik olarak güçlük çeken vatandaşların haftalık sebze ve meyve ihtiyaçlarını karşılamayı amaçlayan "Dayanışma Askısı" projesine birçok ilçe sakini ve esnaf katıldı. Pazaryeri içerisinde bulunan tezgâhlardan alışveriş yapan vatandaşlar, aldıkları ürünleri askıya koyarak projeye destek oldu.

EYLÜL

Konak Belediyesi hem esnaf mağdur olmasın hem pandemi nedeniyle işini kaybeden, borcunu ödeyemeyen vatandaşların başı öne eğilmesin diye bakkalların veresiye defterlerindeki borçların ödenmesi için çağrı yaptı. Kampanyaya yoğun bir ilgi oldu. Hemen ardından eczanelerde aynı kampanya düzenlendi. Başkan Abdül Batur, "Bu dönemde en çok etkilenenler arasında esnafımız vardı. Özellikle de mahalle bakkallarımız dükkân kapatma noktasına kadar geldi. Çok güzel bir kampanya başlattık ve bakkalların veresiye defterlerindeki borçların silinmesi için seferber olduk. 65 bakkalda 185.000 TL'lik borç hemşerilerimizin kampanyaya verdiği destekle kapandı. 450 insanımızın borcu ödenirken bakkal esnafımız da bu zor dönemde ayakta durabildi, kepenkler açık kaldı. Aynı uygulamayı eczanelerimizde de uyguladık" dedi.

EKİM

Mersin Yenışehir Belediyesi, ihtiyaç sahibi hemşerilerin hayatını kolaylaştırmak ve aile bütçelerine katkı sunmak amacıyla Yenışehir Halk Kart projesini hayata geçirdi. Yenışehir Halk Kart sahipleri, %5'e kadar indirim uygulayan anlaşmalı yerel esnaflardan alışveriş yaptı. Bu uygulamayla hem ihtiyaç sahipleri hem de yerel esnaf kazandı. Projeye aylık 200 TL kart sahiplerinin hesaplarına yatırıldı. İlk etapta 1.000 kişiye, ardından kademeli olarak bu sayıyı artırılarak toplamda 4.000 vatandaşa ulaşıldı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, Kahramankazan'da dolmuşçu ve pazarcı esnafına maske, dezenfektan ve siperlik dağıttı.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, salgın sürecinden olumsuz etkilenen toplu taşıma esnafına desteklerini sürdürdü. Özel Toplu Taşıma Otobüsü işleticilerinin pandemiden kaynaklı zararlarının karşılanması amacıyla Nisan-Mayıs-Haziran aylarında verdikleri toplu taşıma hizmetine istinaden aylık 1.000'er TL gelir desteği ödemesi yapılmasına karar verildi.

Efeler Belediyesi tarafından ilçedeki tüm taksici şoförlerine maske ve dezenfektan dağıtıldı. Halkla İlişkiler Birimi Efe Masa ekipleri, taksici esnafa maske ve dezenfektan dağıtarak vatandaşların daha sağlıklı bir ortamda hizmet almalarını sağladı.

KASIM

Mudanya Belediyesi'nin Hal Kahveleri esnafının ihtiyacına yönelik hazırladığı yenileme projesi, Anıtlar Kurulu tarafından onaylandı. Başkan Hayri Türkyılmaz, esnafın beklediği projeye zaman kaybetmeden başlayarak kısa sürede hizmete sunacaklarını söyledi.

Akhisar Belediyesi, Başkan Besim Dutlulu'yla Akhisar Bakkallar, Bayiler ve Benzerleri Esnaf Oda Başkanı Zafer Kara, "Bakkal Kart" projesini daha geniş kitlelere yaymak için toplantı yaptı. Toplantı sonrasında konuşan Başkan Dutlulu, "İlk denemelerini Ramazan ayında yaptığımız ve güzel sonuçlar aldığımız bu projemizde ihtiyaç sahibi vatandaşlarımız Bakkal Kart'larına yüklediğimiz paralarla alışverişlerini küçük esnaflarımızdan yapabilecek. Hem halkımız ihtiyaçlarını karşılayacak hem de esnafımız kazanacak" dedi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, mevsim normallerinden daha sıcak geçen hava ve pandemi koşulları sonucu gelir kaybı yaşayan balıkçı esnafına destek verdi. Gürpınar Su Ürünleri Hali'nde satılan ürünler üzerinden alınan %4 oranındaki hizmet bedeli %2'ye indirildi. Bu kararla Türkiye'deki diğer su ürünleri hallerine kıyasla yüksek kalan hizmet bedeli düşürüldü. Yıllardır çözülemeyen bir sorun böylece giderilirken komisyoncuların ofis kirasına beş yılda bir yapılan zam da bu yıl uygulanmayacak.

ARALIK

Pandeminin ikinci dalgasıyla birlikte belediyelerden esnafa yönelik kira ödeme kolaylığı, nakdi yardım, gıda yardım ve hijyen paketi gibi desteklerde de artışlar gözlemlendi. Ayrıca bu kapsamda birçok projeye ve uygulamalara yer verildi.

Çiğli Belediyesi, esnafın hizmet verdikleri sektöre göre sınıflandırıldığı, telefon ve adres gibi bilgilerinin yer aldığı www.isrehberim.org "İş Rehberi" platformunu faaliyete geçirdi. Rehberi kitap hâline getirerek tüm esnaflara dağıttı. Vatandaşların Çiğli esnafına ulaşılabilirliği kolaylaştı. Bu uygulama sayesinde vatandaşlar, esnafın hizmet verdikleri sektöre, hizmet türüne, kadın ve engelli girişimci olması gibi bilgilere rahatlıkla ulaşılabilir. Ayrıca esnaf odaları ve firmalarla yapılan görüşmeler doğrultusunda İş'te Çiğli İstihdama Destek Platformu oluşturdu. Proje kapsamında Çiğli bölgesi başta olmak üzere çevre ilçelerden/kentlerden firma ve fabrikalarla görüşüldü, sektörün iş ihtiyacı belirlendi. Belediye, iş arayan vatandaşlarla işverenleri bir araya getirerek istihdama yerel anlamda destek verdi.

Lüleburgaz Belediyesi, Sosyal Destek Hizmetleri ve Zabıta Müdürlüğü ekipleri, pazaryerlerindeki esnafa dezenfektan dağıtmaya başladı. İlk olarak Atatürk Mahallesi Semt Pazarı'ndaki 46 esnafa dezenfektan dağıtılırken 274 pazarcı esnafına daha dezenfektan verilmesi hedeflendi.

Odunpazarı Belediyesi Aşevi, ihtiyaç sahibi lokantacı esnafına dağıtılmak üzere Eskişehir Lokantacılar Odası'na erzak kolisi götürdü.

Saruhanlı Belediye Başkanı Zeki Bilgin, ilçede Covid-19 tedbirleri kapsamında faaliyetlerine ara vermek zorunda kalan esnaflara 500 TL nakdi yardım yapacaklarını belirtti.

Merkezefendi Belediyesi, tamamen kapanan kiraathane, oyun salonu, halı saha sahipleri ve çalışanları için gıda kolisi desteğinde bulundu. İşyeri sahipleri ve çalışanları bağlı oldukları meslek kuruluşları ve meslek odaları aracılığıyla bu hizmetten faydalanabildi. Gıda kolileri Merkezefendi Belediyesi ekipleri tarafından esnafın ve çalışanlarının adreslerine teslim edildi. İlerleyen süreçte farklı işkollarında çalışan işyerleri için tedbirler kapsamında kapanma durumu söz konusu olursa Merkezefendi Belediyesi o meslek grupları için de desteğini sürdürecektir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, pandemi sürecinde işyeri kapanan esnafın, işsiz kalan çalışanların ve gelirinden olan vatandaşların yaralarını sardı. Yeni bir iyilik hareketi daha başlatan Başkan Yavaş, "Farklı sektörlerde yıllardır bize yardımcı olan ve pandemi nedeniyle işini kaybeden hemşerilerimizin temel ihtiyaçlarını karşılamaya çalışacağız. Kimsenin yatağa aç girmesini istemiyoruz. Destek zamanı bizde" dedi. Vatandaşlar "forms.ankara.bel.tr/isinikaybeden" adresinden form doldurarak başvuruda bulundu.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, Koronavirüsle Mücadele Eylem Planı kapsamında salgından etkilenerek işleri bozulan esnafa ve çalıştıkları yerler kapalı olduğu için zor günler geçiren emekçilere sivil toplum kuruluşları aracılığıyla destek oldu. İhtiyaç sahibi esnafa ulaşması için daha önce Lokantacılar Odası, Berberler ve Kuaförler Odası ve Kahveciler Odası'na erzak ve hijyen paketi desteği sağlayan büyükşehir belediyesi son olarak otel, restoran ve kafe çalışanlarına erzak desteğinde bulundu.

Mersin Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 2020 Yılı Aralık Ayı Toplantısı'nda esnaf adına önemli bir karara daha imza atıldı. Pandemi nedeniyle işyeri kapalı olan esnafın işyerinin kapalı kaldığı süre boyunca meskeninin tahakkuk eden su borcunun 500 TL'ye kadar olan kısmının büyükşehir belediyesi tarafından MESKİ'ye ödemesi konusu oybirliğiyle kabul edildi.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, koronavirüsle mücadele kapsamındaki önlemler nedeniyle sıkıntı yaşayan belediye mülklerindeki kiracı esnafa nefes alıracak bir uygulama kararı aldı. Başkan Soyer, isteyenlerin 3 aylık kiralarnı erteleyebileceklerini duyurdu.

Konak Belediyesi, sağlık çalışanları, Roman vatandaşlar ve esnafın bulunduğu toplam 64 mülkünden üç ay daha kira almayacağını bildirdi. Salgın sürecinin başında aile hekimliklerinin hizmet sunduğu ve Roman vatandaşların yaşadığı konutlarıyla esnafın bulunduğu mülklerinden kira almayı kesen Konak Belediyesi, desteğini Mart ayına kadar uzattı.

Odunpazarı Belediye Başkanı Kazım Kurt, ilgili müdürlüğe talimat vererek mağdur olan lokantacılar destek verilmesini istedi. Bunun üzerine harekete geçen Odunpazarı Belediyesi Aşevi, ihtiyaç sahibi lokantacı esnafına dağıtılmak üzere Eskişehir Lokantacılar Odası'na erzak kolisi götürdü.

Merkezefendi Belediyesi'nin ilçenin farklı noktalarında kurduğu "Giysi Kumbaraları"ndan toplanan kullanılabilir durumdaki ihtiyaç fazlası giysi ve tekstil ürünleri ihtiyaç sahiplerine teslim edildi. Toplanan ürünlerin diğer bölümü geri dönüşüme kazandırıldı ve elde edilen gelirle pandemi nedeniyle zor günler yaşayan giyim sektöründe faaliyet gösteren esnaflara ekonomik destek sağlandı.

Lüleburgaz Belediyesi, koronavirüs salgını geçene kadar kendisine ait olup genelge kapsamında kapatılan veya kısıtlanan işyerlerinden kira almama kararı aldı. Kararla birlikte belediyeye ait işyerlerinde kiracı olup işyeri kapatılan veya kısıtlanan esnaf, koronavirüs salgını tamamen geçene kadar belediyeye kira ödemeyecek.

Aydın Büyükşehir Belediyesi, Covid-19 tedbirleri nedeniyle kepenk kapatmak zorunda kalan esnafa gıda kolileri dağıtarak destek oldu. Başkan Özlem Çerçioğlu, süreç boyunca esnafın yanında olduklarını belirterek "İşletmeler açıkken dezenfekte edip maske dağıttık, kepenklerini mecburen indirince de gıda kolileri göndermeye başladık" dedi.

Mersin Büyükşehir Belediyesi koli yardımları, borç yapılandırılmaları gibi hizmetlere ek olarak bu kez de işyeri kapanan esnafın mesken su borcunun 500 TL'ye kadar olan kısmını ödeme kararıyla esnafın yüzünü güldürdü. Mersin'de salgın nedeniyle dükkânları kapalı olan ve aralarında kahveci, kantinci, servisçilerin de bulunduğu yaklaşık 8.500 esnaf bu destekten yararlandı.

Akhisar Belediyesi, pandemi nedeniyle zor zamanlar yaşayan güzellik salonu, berber ve kuaförler için destek verdi. 50 adet tek kullanımlık havlu, 50 adet tek kullanımlık önlük, 10 adet maske, 1 adet kolonyadan oluşan paketi tek tek esnafa dağıtarak hayırlı işler dileyen Belediye Başkanı Besim Dutlulu, "Vatandaşlarımızın ve esnaflarımızın sağlığını düşünüyor, pandemi günlerinde onlara destek olmaya devam ediyoruz" dedi. Öte yandan, 235 kahvehane ve 29 okul kantin işletmesi sahibinin hesabına 500 TL nakit yardımı yapan ve ayrıca bu süreçte belediye gayrimenkullerinde kiracı olarak bulunan ve işletmesi kapanan esnaftan kira bedeli almayacaklarını açıklayan Başkan Besim Dutlulu, güzellik salonlarına, berberlere ve kuaförlere hijyen paketi dağıtımının da devam edeceğini ifade etti.

OCAK

Gülyalı Belediyesi, pandemi sebebiyle yaşanan ekonomik olumsuzluklardan etkilenen esnaflara ekonomik paketlerle yardımcı oldu. Belediye Başkanı Ulaş Tepe, alınan yeni salgın tedbirleriyle mağduriyeti derinleşen kahveci esnafına 1.000 TL destekte bulunduklarını açıkladı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, başkent 4 noktasında taksimetrelerini kalibre ettirmeye gelen 7.700 taksici esnafını yalnız bırakmadı. Ankara Zabıtası, sabahın erken saatlerinden itibaren taksimetrelerini kalibre ettirmek için uzun kuyruklar oluşturan taksici esnafına su, çay ve çorba ikramında bulunarak hijyen seti dağıttı. Pandemi sürecinde hijyen desteğine devam eden büyükşehir belediyesi, taksileri ayrıca dezenfekte etti.

Lüleburgaz Belediyesi, koronavirüs nedeniyle işyeri kapatan esnaftan su, atık su, katı atık bedeli, çevre temizlik vergisi ve okuma ücreti almayacağını açıkladı. Esnafın yanında olmaya devam edeceğini söyleyen Belediye Başkanı Murat Gerenli, “Lüleburgaz Belediyesi olarak halkımızın ve esnafımızın her zaman yanında olduk ve olmaya devam edeceğiz” dedi.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, pandemi sürecinde gelir kaybına uğrayan esnafa desteğini sürdürdü. Başkentteki esnaf odalarıyla ve sektör temsilcileriyle 29 Kasım’da bir araya gelen Başkan Yavaş, “Kimsenin aç ve açıkta kalmasına gönlümüz razı değil. Yakınızdaki değil yanınızdayız. Çare olacağız” dedi. Esnafın ve çalışanların sorunlarını dinleyen Başkan Yavaş, zor günler geçiren servisçi esnafına destek olmak için Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı’nı görevlendirdi. Ankara Servis Aracı İşletmecileri Esnaf Odası’yla yapılan anlaşmayla servis araçları günlük 450 TL’den kiralanırken bu araçlar bir ay boyunca ihtiyaç sahibi ailelerin temel ihtiyaçlarını taşıyarak ulaştırma hizmeti verdi.

Karşıyaka Belediyesi, pandemide kapatılan kiraathane esnafının sesini duydu. Zorda kalan esnafı bir nebze de olsa rahatlatmak isteyen belediye, ilçede faaliyet gösteren 250 kiraathane sahibine 500 TL nakdi yardım ödemelerine başladı.

Nilüfer Belediyesi, pandemi sürecinde esnafa destek olmak için harekete geçti. Bu süreçte herkes gibi belediyelerin de fedakârlık yapmak durumunda olduğunu belirten Nilüfer Belediye Başkanı Turgay Erdem, belediyenin kiracısı olan esnaftan pandemi sürecinde işyerini kapatmak zorunda kalanlardan kira almayacağını, işyeri açık olanlardan da kiranın yarısının tahsil edileceğini açıkladı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, “6 Milyon Tek Yürek” kampanyasına bir yenisini daha ekledi. Başkentte iyilik hareketi başlatan Başkan Mansur Yavaş, birçok meslek grubu, servisçi esnafı ve ihtiyaç sahibi vatandaşın temel ihtiyaçlarını karşılarken şimdi de kiralarnı ödemekte zorlanan işletme sahiplerine yılbaşı müjdesi verdi. Sosyal medya hesapları üzerinden duyuru yapan Başkan Yavaş, “ABB, EGO, ASKİ ve işbirliklerimizde ekmek teknesi olan kiracılarımıza 2021 yılında zam yapmıyoruz. Faaliyetleri durdurulan işletmelerden de 6 ay kira almayacağız. Ankara dayanışmayla güçleniyor ve umut buluyor. El ele verip tüm zorlukları aşacağız” dedi.

Merkezefendi Belediyesi, esnafın yanında olmaya devam etti. Bu kapsamda pandemi döneminde işleri olumsuz etkilenen veya tamamen kapanan işyerlerine ait Merkezefendi Belediyesi’nin kira alacakları alınan kararlar pandemi sürecinin sonuna kadar ertelendi. Merkezefendi Belediye Başkanı Şeniz Doğan, “Merkezefendi Belediyesi olarak esnafımızın her zaman yanındayız. Pandemi sürecinde maddi ve manevi olarak esnafımızın yanında olduk, olmaya da devam edeceğiz. Koronavirüs salgını sürecinde yaşanan gelişmeler sebebiyle işleri olumsuz etkilenen veya tamamen kapanan işyerlerinden alacaklarımızı pandemi süreci sonuna kadar erteliyoruz” diye konuştu.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, çevrimiçi düzenlediği basın toplantısında pandemi nedeniyle sıkıntı yaşayan bazı esnaf gruplarının su faturalarını hafifletecek müjdeli haberler verdi. Başkan Soyer, 1 Ocak’tan itibaren lokanta, kafe, kiraathane, çay bahçesi, halı saha, düğün salonu, berber, kuaför, güzellik salonu, konaklama ve eğlence mekânları gibi konut dışı ticari işletmelerin su faturalarında üç ay boyunca %50 indirim uygulanacağını açıkladı. Bu gruptaki esnaftan katı atık bertaraf bedeli de alınmadı.

Mersin Büyükşehir Belediyesi, pandemi nedeniyle zor günler geçiren esnafa can suyu niteliğinde bir karar daha aldı. Kısa bir süre önce yayınlanan genelgeler nedeniyle kepenk kapatan esnafa işyerinin kapalı kaldığı süre boyunca evlerinin su borcunun 500 TL’ye kadar olan kısmını ödeme kararı alan büyükşehir belediyesi, yeni yıl öncesi de kiracısı olan esnafın mağduriyetlerini azaltacak yeni önlemleri açıkladı. Büyükşehir belediyesi, faaliyetleri durdurulan işletmelerden 6 ay kira almayacak.

Ankara Büyükşehir Belediyesi iştiraklerinden BUGSAŞ’ın AŞTİ’de hizmet veren esnafın kira ücretlerinde 2021 yılının ilk 6 ayında %50 indirimle gidilmesi ve geçmiş dönem borçlarının da 2022 yılına ertelemesi kararı AŞTİ esnafına derin bir nefes aldırdı. AŞTİ İşletmecileri ve Esnafları Kooperatif Başkanı Çavuş Çiçek, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş’a esnafa verilen destekten dolayı teşekkür etti.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, taksimetre firmalarıyla taksici esnafının talebi üzerine yeni zam ayarlaması için Yenikapı’da alan oluşturdu. 1 Ocak’ta başlayan ve yoğun ilgi gören çalışma 2 Ocak Cumartesi akşamına kadar devam etti. Esnafın çay, çorba, su, elektrik, internet, dezenfektasyon ve wc gibi sosyal ihtiyaçlarını ücretsiz karşılayan belediye, taksimetre ayarlamasından da hiçbir ücret almamıştı.

Bornova Belediyesi’nin kiracısı olan ve pandemiden etkilenen esnaftan 2021 yılında da kira alınmaması için çalışma başlatıldı. 2021 yılının toplantısını gerçekleştiren Bornova Belediye Meclisi’nde belediye mülkiyetindeki taşınmazlarda kiracı olan esnafa destek olunmasına ilişkin önerge oybirliğiyle ilgili komisyona gönderildi.

Menteşe Belediyesi, kiracısı olan esnafına sahip çıktı. Pandemi sürecinden etkilenen 344 kiracısına yönelik indirimle giden Belediye Başkanı, kiracısı olan 63 işyerinden kapalı olduğu sürece kira almayacak. Pandemi sürecinde açık olan ancak kısıtlamalar nedeniyle işleri kötüleşen 73 işyerine %50, 208 işyerine de %25 kira indirimi uygulama kararı alındı. Ayrıca 6 ay boyunca işyerlerinin kiralarna zam yapılmayacak.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, pandemi sürecinde ekonomik açıdan zor dönemden geçen esnaflar başta olmak üzere kent merkezi ve kırsal mahallelerde ihtiyaç sahiplerine sosyal yardımlarla destek olmaya devam etti. Büyükşehir belediyesi, “Şehir Paylaşmaktır” diyerek başlattığı destek uygulamasıyla hem ihtiyaç sahiplerinin hem de kooperatifler aracılığıyla üreticinin yüzünü güldürdü.

Kuşadası Belediyesi’nin esnafa yeni yılın ilk meclis toplantısında sevindirici haber geldi. Kuşadası Belediyesi, 175 esnafın kira borcunu 5 ay sonraya erteleyip 4 eşit vadeye yaydı.

Sinop Belediyesi Meclisi 2021 yılı Ocak Ayı Olağan Meclis Toplantısı yapıldı. Belediye Meclisi’nde alınan kararla belediye mülklerinde kiracı olan vatandaşlardan üç ay boyunca kira alınmayacağı açıklandı. Belediye Meclisi, esnafın yanında olduklarını, bu zorlu süreci hep birlikte atlatacaklarını belirtti.

Akhisar Belediye Başkanı Besim Dutlulu, 2021 yılı Ocak ayı belediye meclis toplantısında sunduğu önergeyle pazarcı esnafından 2 ay süreyle işgaliye ücreti alınmayacağını duyurdu.

Saruhanlı Belediye Başkanı Zeki Bilgin, Covid-19 nedeniyle iş yapamaz duruma gelen pazarcı esnafına destek olmak amacıyla Ocak ve Şubat ayında ilçe merkezinde ve mahallelerde sergi açan esnaflardan sergi yeri ücreti almayacaklarını açıkladı.

Kuşadası Belediyesi’nin esnafa yeni yılın ilk meclis toplantısında sevindirici haber geldi. Kuşadası Belediyesi, 175 esnafın kira borcunu 5 ay sonraya erteleyip 4 eşit vadeye yaydı.

Yenimahalle Belediyesi, koronavirüs nedeniyle sıkıntı yaşayan belediye mülklerinde kiracı esnafa nefes aldırarak bir uygulama kararı aldı. 2021 yılın ilk 6 aylık kiralarnı %50 indirim yapılmasına ve ilk ödemenin 6 ay sonra alınmasına oyçokluğuyla karar verildi.

Akhisar Belediyesi, pandemi sebebiyle yayınlanan genelgelerle işyerleri kapatılan ve ticari faaliyetleri duran kahvehane, kafe, oyun salonları, çay bahçeleri ve okul kantinlerine ek olarak lokmacı esnafına da 500 TL nakdi yardım yaptı.

Bolu Belediyesi tarafından koronavirüs salgınının en çok etkilediği sektörlerden olan kahvehane ve çay ocağı esnafına aynı yardım desteği verilmeye başlandı.

Tuzlukçu Belediyesi Covid-19 salgını sebebiyle ilçe esnafının mağdur olmaması için kira yardımı olarak toplam 1.000 TL nakdi destekle bulundu. Tuzlukçu Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanı İbrahim Sak’ın da katılımıyla esnafa yardımları dağıtıldı.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, koronavirüs süreci boyunca maddi anlamda zor günler geçiren esnafa yardım eli uzattı. İl genelinde hizmet ve yatırım faaliyetlerini titizlikle sürdüren büyükşehir belediyesi, vatandaşlara doğrudan dokunacak sosyal projeleri de hayata geçirdi. Bu kapsamda idari kararlar faaliyetleri durdurulan ve sosyal yardım kriterlerine uygun olan esnafa başvurularına istinaden bir kereye mahsus olmak üzere Ocak ve Şubat ayları içerisinde 2.000 TL nakdi yardım yapıldı.

Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı Yılmaz Büyükerşen, pandemi nedeniyle faaliyetlerine ara vermek zorunda kalan belediye kiracılarından 6 ay boyunca kira almayacaklarını ve faaliyetlerini kısıtlı olarak sürdüren esnafın kirasına da %50 indirim yapılacağını açıkladı. 2021 yılı boyunca hiçbir esnafın kirasında artış olmayacağını belirten Yılmaz Büyükerşen, bu desteğin esnafa nefes ve umut olması dileğinde bulundu.

Mersin Büyükşehir Belediye Meclisi’nde pandemide büyük sıkıntılar yaşayan toplu taşıma ve hal esnafına nefes aldırarak önemli kararlar alındı. Toplu taşımada yeni araç alımları, araç değişikliği, devir ve uygunluk belgesinde aranan araç kullanım yaşı 10’dan 15’e çıkarıldı. Vize ücretlerinde servisçi esnafı için %90, diğer şoför esnafı için %55 indirimle gidildi. İndirimden 6.419 plaka sahibi esnaf yararlandı. Ayrıca büyükşehire bağlı toptancı hal komplekslerindeki esnafın teminat miktarı da düzenlendi.

ŞUBAT

Ankara Büyükşehir Belediyesi, halk sağlığını korumak amacıyla esnafa ve vatandaşa ücretsiz hijyen desteğini sürdürdü. Kent genelinde özellikle toplu taşıma araçlarında koronavirüs salgınıyla etkin mücadele eden Ankara Zabıtası, taksi duraklarında maske ve dezenfektan dağıtımına devam etti.

Mersin Büyükşehir Belediyesi, pandemi sürecinde esnafın yaşadığı sıkıntılara derman olmak adına önlemler almaya devam etti. Büyükşehir Belediye Meclisi'nde toplu taşıma esnafı için de sevindirici kararlara imza atıldı. Toplu taşıma araçlarında kullanımlı yaşı 10'dan 15'e çıkarıldı. Öğrenci taşımacılığı yapan S plakalı araçların vize ücretlerinde %90; T, M, H, C ve personel taşımacılığı yapan S plakalı araçların ücretlerinde ise, %55 indirimine gidildi. Alınan kararlar nedeniyle mutlu olan toplu taşıma esnafı, Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Vahap Seçer'e desteklerinden dolayı teşekkür etti.

Kartal Belediyesi, Pandemi nedeniyle kapatılan kahvehanelerin sahiplerine ve esnafına erzak kolisi desteği başlatıldı. Belediye kayıtları doğrultusunda hazırlanan listelere göre Kartal'ın 20 mahallesinde bulunan esnafın kolileri evlerine götürülerek teslim edildi.

Edremit Belediyesi Şubat Ayı Olağan Meclis Toplantısı, Edremit Belediye Başkanı Selman Hasan Arslan başkanlığında gerçekleştirildi. Toplantıda pandemi nedeniyle dükkânı kapalı olan esnaflardan kira alınmamasına, pandemiden etkilenen esnaflara ise, %50 kira indirimi yapılmasına karar verildi.

Mahmudiye Belediye Meclisi 2021 Şubat Ayı Olağan Toplantısı'ndan belediye mülklerinde kiracı olan esnaflardan 3 ay kira alınmaması kararı çıktı.

Odunpazarı Belediye Başkanı Kazım Kurt, bir sosyal belediyeçilik çalışmasına daha imzasını attı. Başkan Kurt, koronavirüs salgını nedeniyle aylardır işyerlerini açamayan, bu nedenle de tükenmek üzere olan esnaf için düşmeye bastı. Esnaf ve meslek odalarıyla bir araya gelen Başkan Kurt, ihtiyaç sahibi esnafa Halk Kart vererek Odunpazarı Belediyesi'nin ihtiyaç sahibi vatandaşlar için hayata geçirdiği Halk Market'ten esnafın da faydalanmasını sağladı.

İzmit Belediyesi, pandemi nedeniyle okulların uzaktan eğitime devam etmesi nedeniyle kütüphaneler için kitap satın alarak kitapçı esnafına destek oldu. Ayrıca ikinci destek paketi kapsamında ağırlıklı olarak kafelerden ve restoranlardan alınan eğlence vergisini dükkânların kapalı kaldığı süre boyunca almayacak. İzmit Belediyesi, yönetmelikle dükkânları kapatılan esnaftan kapalı oldukları süre boyunca işgal harcı da almayacak. Ayrıca 3 ay boyunca tüm esnaftan da işgal harcı alınmayacak.

Balçova Belediyesi, Koronavirüs salgınında genelgeylele tedbir amaçlı işyeri kapanan esnafa 1.000 TL maddi yardım yaptı. Mecliste kabul edilen yardım paketinden yararlanacak esnafların tespiti Balçova Esnaf ve Sanatkarlar Odası'yla birlikte yürütüldü.

Kuşadası Belediyesi, pandemi nedeniyle zor günler yaşayan esnafa destek olmayı sürdürdü. 2021 yılının ilk toplantısında belediye kiracısı esnafın kira borçlarını erteleme ve gecikme faizlerini silme kararı alan Kuşadası Belediye Meclisi, son olarak balıkçı esnafına malzeme desteğinde bulunma kararı aldı.

İzmit Belediyesi, İzmit Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma Vakfı ve esnaf odalarının listeleri üzerinden belirlenen zor durumdaki esnafa, başvuruya gerek kalmadan, koşulsuz şartsız 500 TL hibe desteği verdi.

Seferihisar Belediyesi tarafından başlatılan yeni projeyle Seferihisar'da paket servis yapan işyerleri, gıda satan marketler, belediyenin hazırladığı "Yiğin Gari" uygulamasında toplandı. Esnaflar bu hizmet için herhangi bir komisyon da ödemedi. Seferihisar Belediye Başkanı İsmail Yetişkin, esnafa destek hareketi kapsamında başlattıkları bu projeyi başarılı bir şekilde uygulayarak Türkiye'ye model olmasını amaçladıklarını belirtti.

Aydın Büyükşehir Belediyesi, örnek bir kararla kiracısı olan esnafın kira bedellerinde indirimine gitti. Aydın Büyükşehir Belediye Başkanı Özlem Çerçioğlu, çözüm odaklı sosyal belediyeçilik vurgusu yaparken esnafın her zaman yanında olduklarını söyledi. Büyükşehir belediyesinin mülkiyetindeki ve tasarrufundaki taşınmazlarda faaliyetleri azalan esnafın kiralarda %50 kira indirimine gidilirken faaliyetleri tamamen duran işyerlerinden kira alınmamasına karar verildi. Ayrıca faaliyetlerini durdurmak zorunda kalan esnafın kira süreleri de faaliyette bulunmadığı süre kadar uzatılacak.

Ankara Büyükşehir Belediyesi devam eden pandemi süreci nedeniyle zor günler geçiren esnafa destek olmayı sürdürdü. 14 Şubat Sevgililer Günü nedeniyle çiçekçi esnafını ve sağlık çalışanlarını unutmayan Başkan Yavaş, sosyal medya hesapları üzerinden yaptığı paylaşımda "Sevgi dayanışmayla güzel. Pandemi zor günler geçiren çiçekçi esnafımızdan çiçek satın alıp kahraman sağlık çalışanlarımıza hediye edeceğiz" dedi. Başkentli çiçekçi esnafından satın alınan 10.200 tane kırmızı gül, ANFA ekipleri tarafından hem merkezde hem de çevre ilçelerdeki hastanelerde görevinin başında olan sağlık çalışanlarına ve hasta yakınlarına dağıtıldı.

Lüleburgaz Belediyesi, belediyeye ait işyerlerinde faaliyet gösteren ve kısıtlamalardan yoğun olarak etkilenen esnafa %80 oranında kira indirimi yaptı. Bunun yanı sıra faaliyetine devam eden ve pandemi sürecinden kısmi etkilenen Oto Galeriler Sitesi'ndeki kiracılara %40 indirim yaptı.

Konak Belediye Meclisi'nde kahveci esnafına nakdi yardım yapılması oyçokluğuyla kabul edildi. Kahveciler Esnaf Odası'ndan gelen talep doğrultusunda esnafa verilecek 350 TL yardım CHP, İyi Parti ve MHP gruplarının oylarıyla kabul edilirken esnafa yardıma Ak Parti grubu destek vermedi, çekimser kaldı.

MART

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, "Şehir Paylaşmaktır" diyerek market.eskisehir.bel.tr web sitesi üzerinden ve Üretici Marketler'den paylaşım kolisi satın alan vatandaşların desteğini ihtiyaç sahiplerine ulaştırıyor. Esnaf odaları aracılığıyla lokantacılara, kahvecilere, kafe ve restoran çalışanlarına, internet kafe ve oyun salonlarına, sokak müzisyenlerine erzak kolilerini ulaştıran büyükşehir belediyesi, son olarak Eskişehir Kantin İşletmecileri Esnaf Derneği ve Eskişehir Kantinciler Derneği aracılığıyla zor günler geçiren kantinci esnafına ve çalışanlarına erzak kolilerini ulaştırdı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, zor günler geçiren yiyecek-icecek sektörünü rahatlatmak amacıyla ön sipariş destek kampanyası başlattı. Başkan Mansur Yavaş, "Gelin bugünden ön ödeme yaparak yiyecek-icecek sektörü esnafına destek olalım, normalleşme başladığında sofraların bereketini birlikte paylaşalım. Bu kentin mayasında dayanışma ve vefa var. Biz umutları iyilikle tazeleyeceğiz" dedi.

Konak Belediye Meclisi'nde ilçedeki kahveci esnafına verilmesi kararlaştırılan nakdi destek, düzenlenen törenle esnafa teslim edildi. "Esnafı beraberiz, dayanışma içindeyiz, bu süreçten birlikte çıkacağız" sözleriyle esnafın yanında olmaya devam edeceklerini vurgulayan Başkan Batur, 350 TL nakdi desteğe ek olarak 150 TL değerinde alışveriş kartıyla desteği 500 TL'ye tamamlayacaklarını söyledi.

Merkezefendi Belediyesi, pandemi tedbirleri doğrultusunda iş yerlerini kapatmak zorunda kalan, mağduriyet yaşayan esnaflara ve müzisyenlere gıda kolisi desteğini sürdürüyor.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, pandemi dönemi boyunca işyeri kapanan, gelirinden olan ya da gelir sağlayamayan çeşitli esnaf gruplarının ve vatandaşların zor günlerinde yanında olmaya devam ediyor. Başkan Mansur Yavaş, salgın nedeniyle kapanan sektör çalışanlarından başvuru yapanlara üçüncü kez nakit ödemesi yapılacağını duyurdu.

Gemlik Belediyesi, Covid-19 döneminde yaraları sarmaya devam ediyor. Esnafın kira borçlarını erteleyen ve salgın sebebiyle dükkânını açamayan esnaftan kira almayan Gemlik Belediyesi, ilçenin birçok noktasında dezenfektan çalışmasına devam ediyor. Sağlık kuruluşlarına da tıbbi malzeme desteğinde bulunan Gemlik Belediyesi'nin son destek verdiği meslek grubu ise, Gemlikli müzisyenler oldu. Belediye, haftanın belirli günlerinde Cemil Meriç Kültür Merkezi'nde online konser düzenleyerek müzisyenlerin zor günlerinde yanlarında oluyor.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı tarafından 29 esnaf odasına teslim edilen gıda kolileri pandemi nedeniyle işyerleri kapalı durumda olan 5.785 esnafa ulaştırılıyor. Gıda kolisi desteğinden yararlanan esnafın büyük çoğunluğunu kiraathane ve servis işletmecileri oluşturuyor. Bir ailenin yaklaşık bir aylık gıda ihtiyacını karşılayan koliler, esnafa Mart'ın sonuna kadar nefes alıracak.

Çiğli Belediyesi, Pandemi şartlarından dolayı ekonomik sıkıntı yaşadığı tespit edilen Çiğli'deki kahvehane, kiraathane, internet kafe ve PlayStation salonu esnaflarından destek başvurusunda bulunanlara 1.000 TL nakdi destek ödemeleri hemen yapıldı. Esnaftan destek talebi geldikçe ödemeler devam edecek.

Mart ayının ortası itibarıyla normalleşme sürecine geçildi ve bu kapsamda CHP'li belediyeler, işyerlerini açan esnaflara hijyen, nakit ve gıda desteğinde bulundu.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, kademeli normalleşme sürecinin başlamasıyla birlikte yeniden hizmet vermeye başlayan restoranlara, kafelere, fırınlara ve lokantalara hijyen desteği için harekete geçti.

Bayraklı Belediyesi Meclisi'nde alınan kararlar kapsamında ilçe sınırları içinde yer alan ve pandemi sürecinde dükkânları kapalı kalan esnaftan katı atık, çevre temizliğiyle ilan ve reklam vergileri alınmayacak. Öte yandan, yiyecek-içecek ağırlıklı hizmet veren kafe gibi işletmelerde de gıda paketi yardımı ve 500'er TL nakdi yardım yapılacaktır. Toplam 3.106 esnafı kapsayacak uygulama kapsamında 4 milyon 445 bin TL destek verilecek. Bayraklı Belediye Başkanı Serdar Sandal, zor günler geçiren esnafın hiçbir zaman yalnız olmadığını, imkânlar dahilinde her zaman yanlarında olduklarını belirtti.

Konak Belediyesi, İzmir Kitap ve Kırtasiyeciler Esnaf Odası'yla hem esnafa hem de öğrencilere destek olacak bir işbirliği protokolüne imza attı. Protokol kapsamında dar gelirli 400 öğrenciye Konak ilçe sınırları içinde yer alan kırtasiyelerde harcanmak üzere 150 TL değerinde alışveriş kartı dağıtılacak.

Çiğli Belediyesi, normalleşme kapsamında alınan yeni kararlar sonrası kepenk açan ilçedeki kahvehane esnafına çay, şeker, kolonya ve maske desteğinde bulunuyor ve yerel müzisyenlere destek sağlamaya devam ediyor.

Yenimahalle Belediyesi, pandemi nedeniyle zor günler geçiren kahvehane esnafına destek oldu. Kontrollü normalleşme süreciyle birlikte kapılarını yeniden açan 160 kahvehaneye Yenimahalle zabıtası tarafından toplamda 480 kg. çay ve 800 kg. şeker dağıtıldı.

Vize Belediye Başkanı Ercan Özalp, işyerlerini yeniden açan ilçe merkezindeki 60 kahveci esnafını ziyaret ederek hayırlı işler dileğinde bulundu ve destek amaçlı 10 kg. çay, 10 kg. şeker dağıtımını gerçekleştirdi. Kontrollü normalleşme sürecinin başlamasıyla birlikte dükkânlarını yeniden açan esnafların mutluluğuna canı gönülden eşlik ettiğini ve esnafın her zaman yanında olmaya devam edeceğini belirtti.

Gemlik Belediyesi, Türkiye'de ilk koronavirüs vakasının görüldüğü 11 Mart 2020 tarihinden itibaren salgına karşı büyük mücadele verdi. Belediye ekipleri temizlikten dezenfeksiyona, tıbbi malzeme desteğinden sosyal yardıma kadar pek çok farklı kalemde çalışmalarına devam ediyor.

Lüleburgaz Belediyesi, yeni normalleşmeyle birlikte yeniden kepenklerini açıp çay kazanlarını kaynatmaya başlayan kahvehane esnafına 300 litrelik dezenfektan desteğinde bulundu. Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü'nden dezenfektanları teslim alan Lüleburgaz Kahveciler Esnaf Odası Başkan Yardımcısı Murat Kırkıl, "Lüleburgaz Belediyesi'ne teşekkür ederiz. İlk kapandığımız günlerde de, şimdi de bize yardımcı oldu" dedi.

Burhaniye Belediye Başkanı Ali Kemal Deveciler, Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı Yücel Yılmaz'la birlikte minibüscü esnafına 200 TL'lik alışveriş kartı desteğinde bulundu.

Tepebaşı Belediyesi'nin pandemi döneminden önemli ölçüde etkilenen müzisyenlere destek olmak amacıyla düzenlediği online konser programları 18 Mart Çanakkale Zaferi'ne özel konserle devam etti.

Çorlu Belediyesi Mart Ayı Belediye Meclis Toplantısı'nda CHP'li meclis üyelerinin gündeme getirdiği, pandemi sebebiyle zor günler geçiren esnafa destek olmak için nakdi yardım yapılması konusu görüşülerek gündeme alındı ve oybirliğiyle kabul edildi. Karara göre, maddi destek için başvuran ve uygun koşulları sağlayan her esnaf 3.000 TL maddi destek alacak.

MODERN ÇAĞDA ESNAF

Esnaf, kısıtlı bir sermayeyle daha çok beden gücüne dayanarak iş yapan, bağımsız girişimciler olarak tanımlanabilir. Tanımı detaylandıracak olursak esnaf, ekonomik faaliyetini sermayesiyle beden çalışmasına dayandıran, kazancı tacir/sanayici niteliğini kazandırmayacak miktarda olan, basit usulde vergilendirilenler ve işletme hesabı esasına göre deftere tabi olanlarla vergiden muaf bulunan meslek ve zanaat sahibi kimselerdir.

Anadolu topraklarında Ahilik temelinden beslenen, dolayısıyla kadim bir geleneğe sahip olan esnaf ve zanaatkârlar, aynı zamanda mahalle kültürünün, komşuluk geleneğinin de önemli bir ögesidir. Sermayeleri küçüktür, ama işlevleriyle birlikte semtlerine, caddelerine, sokaklarına ve ülkemize değer katan yapılarıdır.

Sanayileşme ve modernleşme süreçleri sonucunda birçok esnaf ve zanaat yok olurken geleceğin meslekleri olarak yepyeni işkolları yaşamımıza dahil olmaktadır. Debbağ, çerçi, hakkak, aylak, dülger, nalbant, divitçi, fesci, saraçlık gibi geçen yüzyılın en revaçtaki meslekleri modernleşmeye teslim olarak günümüzde neredeyse yok olurken drone pilotu, artırılmış gerçeklik uzmanı, akıllı bina teknisyeni, Blockchain geliştirici, kişisel gelişim uzmanı gibi birçok yeni meslek türü yaşamımızın bir parçası olmaktadır.

Dünyada bu değişimler yaşanırken -yakın geçmişimizdeki üretim toplumundan, günümüz tüketim toplumuna geçişin bir yansıması olarak- tüketici ihtiyaçlarına daha iyi cevap verebilmek için perakendecilik sektöründe merkezi tüketim alanları oluşmuştur.

AVM adı verilen bu alanlar özellikle son dönemde ürün çeşitliliğiyle ve hizmet kalitesiyle tüketicilerin tüm ihtiyaçlarına tek bir çatı altında cevap verebilme imkânı sağlamaktadır. Ayrıca kişilerin ve aile bireylerinin birlikte hoşça vakit geçirmesi için etkinlikler düzenleyerek sosyal ihtiyaçlara da hitap edebilen özellikleriyle cazibe merkezine dönüşmüşlerdir. AVM'ler tüketim mekânları olarak esnaflarımızı zor duruma düşürürken sosyal ve kültürel alanlarda alışageldiğimiz mahallelilik ve komşuluk kavramlarını da yok etmeye başlamıştır.

Esnaf ve zanaatkârlar, bir yandan -modernleşme sonucu tüketici tercihi dönüşen- AVM'lerle mücadele ederken, diğer yandan e-ticaret uygulamaları gibi bambaşka bir gerçekle mücadele etmek zorunda kalmaktadır.

Özellikle pandemi sürecinde yaşamımıza zorunlu olarak giren e-ticaret uygulamaları, tüketicilerin alışveriş alışkanlığını değiştirirken esnaf ve zanaatkârları bilinmezliğe doğru sürüklemektedir. Bu bilinmezlik, esnaflar için fırsatları da beraberinde getirmektedir. Dijitalleşmeye ayak uyduran birçok esnafın bu süreci lehine çevirdiğine tanıklık ederken yerel yönetimlerin bu konuda teşvik edici uygulamalar geliştirmesi yerinde bir yaklaşım olacaktır.

Ülkemizde ekonominin temel taşları sayılan esnaflar Covid-19 pandemi sürecinden en olumsuz etkilenen meslek grubunu oluşturmaktadır. Pandemi önlemleri kapsamında çalışma saatleri sınırlandırılan ya da dükkânları kapatılan esnaflar yok olma noktasına kadar gelmiştir. Her ne kadar yerel yönetimler tarafından desteklenseler de sürecin belirsizliği nedeniyle bu desteklerin yeterli olmayacağı aşikârdır.

Merkezi yönetimin açıkladığı ekonomik paketler esnafın yaralarını sarmaktan uzaktır. Esnafa ve zanaatkârlara çok daha etkin, kapsayıcı bir ekonomik destek paketi hazırlanmalı ve uygulanmalıdır. Esnafın bu süreci en az hasarla atlatmasını sağlayacak desteklerin ve önlemlerin yanı sıra kendilerini geleceğe hazırlayacak uygulamalarla güçlendirilmeleri atılacak en doğru adım olacaktır.

“ATA ALKAN”

**SODEMSEN
İdari ve Mali İşler Müdürü**

BELEDİYELERDEN HABERLER

HİZMET

İzmir Büyükşehir Belediyesi, kırsal mahallelerde uzaktan eğitim alan çocuklar için ücretsiz internet bağlantısı kurarak EBA noktaları oluşturuyor. Bugüne dek 20 köy internete kavuşurken bu ay içinde ücretsiz internet hizmeti verilen köy sayısı 86'ya ulaşacak. Başkan Soyer, "Eğitimde fırsat eşitliği yaratmak için pandemi döneminde olanakları kısıtlı öğrencilere ve ailelere destek vermeye devam ediyoruz" dedi.

Bornova Belediyesi, dezavantajlı bölgelerdeki kadınları meme kanseri ve rahim ağzı kanseri konusunda bilinçlendirmek amacıyla Meme Kanseri ile Savaşım Derneği'yle birlikte örnek bir proje hayata geçirecek. Japonya Büyükelçiliği tarafından 2021 yılı kapsamında ilan edilen yerel projelere hibe programına başvurusu yapılacak olan "Dezavantajlı Bölgelerde Kadın Kanseri Erken Tanısında Pembe Karavan" başlıklı proje başarılı bulunursa tarama ve testleri yapılacak kadınlar Kanseri Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezi'ne yönlendirilecek.

Bolu Belediyesi, kent yaşamını güçlendirmek ve nefes alan mahalleler inşa etmek, her mahalleye yeni bir park ve yaşam alanı oluşturmak için 2021 yılı içerisinde planladığı 21 adet parktan ilkinin startını verdi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin sağlık çalışanlarına yönelik ücretsiz toplu ulaşım ve otopark hizmeti 30 Haziran'a kadar uzatıldı. Ayrıca sağlık çalışanlarına ücretsiz hizmet veren, açık, katlı ve yol üstü İSPARK otoparklarının ücretsiz kullanım süresi pandeminin devam etmesi nedeniyle büyükşehir belediyesinin alacağı yeni bir karara kadar devam edecek.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, emniyet teşkilatının ihtiyacı olan polis memurlarını yetiştirmek üzere meslek eğitimi veren POMEM'e başvuracak adaylar için ücretsiz parkur ve eğitim desteği vermeye başladı.

Seyhan Belediyesi, Koronavirüs testi pozitif çıkan vatandaşların izolasyonunu sağlayıp virüsün diğer insanlara bulaşmasını önlemek amacıyla yaşama geçirilen "Pozitif Taksi"ler, pazartesi gününden itibaren 65 yaş üstündeki vatandaşlara "Aşı Taksi" olarak da hizmet vermeye başladı.

Mersin Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Gülcan Kış, Toroslar İlçesi Korukent Mahallesi'nde Toroslar Belediyesi tarafından 14 Mart Tıp Bayramı'ndan bir gün önce açılan "Sağlık Kahramanları Parkı" için düzenlenen törene katıldı.

İzmit Belediyesi, kırsal bölgelerde ve Sedaş'ın elektrik götüremediği noktalarda güneş enerjili led aydınlatma sistemi kullanmaya başladı. İzmit'te güneş enerjili led aydınlatma sistemi kurulan ilk köy, Çubuklubala oldu.

Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından Serik'in Merkez Mahallesi'nde açılacak kreş ve gündüz bakımevi hazırlıklarında sona gelindi. Çocukların fiziksel ve sosyal gelişimleri için her türlü imkânın sağlandığı ve profesyonel meslek elemanlarınca detaylı programların hazırlandığı kreş çok amaçlı olarak tasarlandı. İki katlı binada hizmet verecek kreş, çocukların nitelikli eğitim alabileceği ve kaliteli zaman geçireceği bir merkez olacak. Kreşte 4-6 yaş grubu çocuklara kişisel gelişim ve okul öncesi eğitimi verilecek. Üç ayrı sınıfta uzman personel tarafından eğitim alan çocuklar için ayrıca çok amaçlı oyun ve spor alanı da bulunacak.

Yenimahalle Belediyesi, meslek edindirme ve hobi kursları sınırlı kontenjanla yeniden açılıyor. 8-19 Mart tarihleri arasında ön kayıt başvurularının alınacağı kurs merkezlerinde eğitimler 29 Mart'ta başlayacak.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, UNESCO İzmir Tarih ve Liman Kenti İletişim ve Koordinasyon Ofisi törenle açıldı. Törene katılan İzmir Valisi Yavuz Selim Köşger, bölgenin kalıcı listeye girmesini sağlamak için çalışacaklarını söylerken Başkan Soyer de tarihi bir mirasa sahip olan İzmir'in bu değerlerini dünyaya göstereceklerini dile getirdi.

Milas Belediyesi, vatandaşlardan gelen talepleri yerine getirmeye devam ediyor. Yaz sezonuna hazırlık için Boğaziçi Mahallesi'nde sahil düzenleme çalışmaları başladı.

Muğla Büyükşehir Belediyesi, 2014 yılında başvurusunu yaptığı Datça hafriyat sahası iznini 2021 yılında alarak ilçedeki hafriyat sahası sorununu çözdü. Datça'nın doğasının korunmasında büyük önem taşıyan hafriyat sahası hizmet vermeye başladı.

Lüleburgaz Belediyesi, İstasyon Caddesi'ne 30 adet yeni tip vinçli konteyner yerleştirdi. Çöp depolama hacmi 3.200 litre olan konteynerlerin hem renkleri hem de kolay kullanımı vatandaşlar tarafından büyük beğeni topladı. Konteynerler ergonomik olmasının yanı sıra güvenli kapak sistemiyle de ön plana çıkıyor.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı'nın bir yıldır sürdürdüğü "Mahalle Mutfakları" hizmetiyle dezavantajlı mahallelerdeki vatandaşlara 3 çeşit yemek 3 TL'den ulaştırılıyor. Kapsamı her geçen gün genişleyen hizmet, en son 1'i sabit 13'ü mobil olmak üzere toplam 14 noktaya ulaştı. "Mobil Mahalle Mutfakları"yla verilen hizmet, 11 noktada yerini "Mahalle Mutfak Büfeleri"ne bıraktı. Tarsus'ta ve kent merkezinde yeni açılan 3 noktayla birlikte Mahalle Mutfak noktalarının sayısı toplamda 17'ye yükseldi.

Marmaris Belediyesi, ilçeye yeşil alanları geniş, modern görünümlü parklar kazandırmaya devam ediyor. Bu doğrultuda çalışmalarını aralıksız sürdüren Park ve Bahçeler Müdürlüğü ekipleri, Armutalan Mahallesi'ne 10.000 metrekairelik yeni park kazandıracak.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Kadın Danışma ve Dayanışma Merkezi tarafından ilçelerde kadınlara yönelik gerçekleştirilen hizmet tanıtım toplantıları Beylikova, Mihalicçık ve Çifteler'de gerçekleştirildi. İnönü'deki toplantıya katılan Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri Ayşe Ünlüce, "Kırsalda yaptığımız altyapı ve üstyapı hizmetleri kadar kadınların gelişimine de katkı sağlamaya büyük önem veriyoruz. Konu ne olursa olsun her zaman yanınızdayız, sizlere yönelik fiziksel, psikolojik ve ekonomik şiddetin karşısındayız" dedi.

Ödemiş Belediyesi, 14 Mart Tıp Bayramı öncesi yenilediği Sağlık Parkı'nı törenle hizmete açtı. Ödemiş Belediye Başkanı Mehmet Eriş, "Hepimizin sağlığı için görevde olan, görevi başında şehit düşen tüm sağlık çalışanlarımıza şükranlarımızı sunuyoruz" dedi.

Antalya Muratpaşa Belediyesi, Adalya Vakfı'nın falez sahil bandında 8 dönümlük bir alanda bulunan Engelsiz Kafe'si kontrollü normalleşme dönemiyle yeniden açıldı. Vakıf Yönetim Kurulu Üyesi Yılmaz Altun, kaliteli hizmetiyle ve uygun fiyatlarıyla dikkat çeken Engelsiz Kafe'yle ilgili "Alanımızın geniş olması sayesinde sosyal mesafe kurallarına fazlasıyla uyabiliyoruz" dedi.

Çerkezköy Belediyesi tarafından Kızılpınar Atatürk, Kızılpınar Namık Kemal ve Kızılpınar Gültepe Mahalleleri'nde yapımı tamamlanan yeni yaşam alanları vatandaşların kullanımına açıldı.

Hatay Büyükşehir Belediyesi, il genelinde toplu taşıma araçlarını kullanarak seyahat eden vatandaşların can ve mal güvenliğini düşünen çalışmalarına devam ediyor. Büyükşehir belediyesi ekipleri, yürütülen çalışmalar kapsamında Antakya, Defne ve İskenderun'da şehir tipi standart, dar ve peron olmak üzere 25 durak monte etti. Ekipler ayrıca il genelinde 50 tane kırsal tipi durağın montajını tamamladı.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, il genelinde tarihi yapıları restore ederek şehrin kültür envanterini zenginleştirmeye devam ediyor. Şarköy ilçesi Uçmakdere Mahallesi'nde bulunan Taş Bina'nın denetim komisyonunca işyeri teslimi yapıldı, binanın restorasyonunu başladı. Güzelköy Mahallesi'nde bulunan tarihi cami, çeşme ve hamamın restorasyon çalışmaları devam ediyor. Ayrıca Çorlu ilçesinde bulunan Tarihi Çukur Çeşme'nin restorasyonu tamamlandı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Türkiye'ye örnek bir çalışmaya imza atarak enkaz altında hayat kurtaracak "Acil İzmir" mobil uygulamasını hizmete aldı. Başkan Soyer, böylesi hayati bir çalışmayı İzmir'e kazandırmaktan gurur duyduklarını belirterek tüm vatandaşlardan uygulamayı telefonlarına indirmelerini istedi.

Odunpazarı Belediyesi, kontrollü normalleşme süreciyle birlikte müzelerini yeniden ziyarete açıyor. 12 Mart Cuma gününden itibaren ziyarete açılacak olan müzeler, Cuma, Cumartesi ve Pazar günleri ziyaret edilebilecek.

Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin Alanya'daki "Hasta ve Hasta Yakınları Tesisi" 11 aydır sağlık çalışanlarını ağırlıyor.

Edremit Belediyesi, kış aylarında yaşanacak olumsuzluklara karşı önlem alıyor. Sağanak yağışlarda olası taşkın tehlikelerine karşı Edremit'teki dereleri temizleyerek açan belediye ekipleri 7 gün 24 saat görevde. Ekipler kent genelinde devam eden çalışmalar kapsamında çevre ve insan sağlığını tehdit eden sorunları ortadan kaldırmak ve görüntü kirliliğine son vermek amacıyla Altınoluk Mahallesi Şahinderesi'nde temizlik çalışması gerçekleştirdi.

Antalya Muratpaşa Belediyesi, internette saatler süren aramalarla sağlık sorunlarına çözüm arayan, Google'dan kendi teşhisini koymaya çalışan ilçe sakinleri için online sağlık danışmanlığı hizmetini başlattı. 1.500 hekimin üyesi olduğu "Dr. Sistem"le her Muratpaşalı, doktorlara internet üzerinden ulaşacak, mesajlaşır gibi soru soracak, fotoğraf, video gönderecek ve şikâyetlerine çözüm bulacak.

Mudanya Belediyesi'nin internete erişim imkânı olmayan öğrencilere eğitimde fırsat eşitliği sunmak için hayata geçirdiği "Eşit Eğitim Ağı" projesinden faydalanan mahallelerin sayısı artıyor. Mudanya'da belirlenen noktalarda kurulumu yapılacak internet altyapısı sayesinde öğrenciler ücretsiz olarak internet hizmetinden faydalanacak.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Karşıyaka Örnekköy'de devam eden kentsel dönüşüm çalışmalarının ikinci etabının temelini CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun katıldığı törenle attı. 18 hektarlık kentsel dönüşüm alanında birinci etapta 130 konutu ve 13 işyerini hak sahiplerine teslim eden İzmir Büyükşehir Belediyesi, ikinci etap kapsamında 170 konutu ve 20 işyerini yeniden inşa edecek.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, hizmet binası çatısına "Çatı Tipi Güneş Enerji Santrali ve Elektrik Depolama Sistemi" kuruyor. Çalışmaların başladığı proje tamamlandığında yaklaşık 260 kW saat enerji üretimi ve 250 kW saat enerji depolaması sağlanacak. Antalya Büyükşehir Belediyesi, enerjisini üreten ve depolayan ilk belediye olacak.

Merkezefendi Belediyesi ve Denizli Tabip Odası işbirliğiyle Covid-19 salgınıyla mücadele sürecinde hayatını kaybeden sağlık çalışanları başta olmak üzere tüm kahraman sağlık çalışanları için yaptırılan "Sağlık Çalışanlarına Saygı Anıtı" 14 Mart Tıp Bayramı'nda törenle açıldı.

Muğla Büyükşehir Belediyesi, Bodrum ilçesinde devam eden altyapı çalışmalarına yeni bir proje daha ekledi. 100 milyon TL'lik projeye Gümbet Atıksu Arıtma Tesisi'nin kapasitesi 3, Gümüşlük Atıksu Arıtma Tesisi'nin kapasitesi 4 katına çıkıyor.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş'ın "İnternete erişim hakkının temel bir insan hakkı olduğuna inanıyoruz. Başkent'in geleceğini internet ağlarıyla örmeye devam edeceğiz" sözleriyle duyurduğu ücretsiz Wi-Fi hizmeti, ilk etapta 20 meydana vatandaşların kullanımına açıldı.

Erdek Belediyesi ve ilçede yaşayan traktör sahibi çiftçilerin işbirliği sonucunda ilçede bulunan kamuya açık alanlar traktörlere takılan ilaçlama makineleriyle dezenfekte edildi.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, Tekirdağ'ı her alanda daha da ileriye götürecek yatırımları ve projeleri hayata geçirmeye devam ediyor. Bu kapsamda ilin balıkçılık ve su ürünlerinde önemli bir ihtiyacını karşılayacak olan Su Ürünleri Töptancı Hali, pandemi kurallarına uygun olarak gerçekleştirilen törenle hizmete açıldı.

Antalya Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Antalya İnsan Kaynakları A.Ş., 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve bu kanun kapsamında yayımlanan yönetmelikler gereğince personelini sağlık taramasından geçirdi. Sağlık taraması büyükşehir belediyesi hizmet binası ve ilçe hizmet birimlerinde gerçekleştirildi. 6.350 personelin kan testi, akciğer filmi, göz muayenesi gibi tetkikleri yapıldı. Yapılan taramayla iş ortamında oluşabilecek meslek hastalıklarının önüne geçilmesi ve olası hastalıkların erken teşhisi hedefleniyor.

Safranbolu Belediye Başkanı Elif Köse'nin isteği üzerine Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü ekipleri İstiklal Marşı'nın 100. yıldönümü nedeniyle İstiklal Marşı'nın yazarı Mehmet Akif Ersoy'un ruhu için Merkez Camisi'nde Cuma namazı çıkışı simit ikramı yapıldı.

Mersin Büyükşehir Belediyesi, Mersin Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, Mersin'in tüm katlı kavşaklarını Veri Tabanlı Denetim ve İzleme Sistemi Merkezi'yle 7/24 izliyor. Büyükşehir belediyesi tarafından 87 günde yapımı tamamlanan ve trafiği büyük ölçüde rahatlatan "Sevgi Katlı Kavşağı" da SCADA üzerinden izleniyor, olası su baskınlarının önüne geçiliyor.

Lüleburgaz Belediyesi'nin artan ihtiyaçlar doğrultusunda hayata geçireceği 3 yeni su kuyusunda sona gelindi. Üç yeni su kuyusundan sonuncusunun sondaj çalışmaları Fen İşleri Müdürlüğü şantiyesinde tamamlandı. Üçüncü su kuyusunun saatlik rezervi 120 ton olarak belirlenirken 350 metre derinliğinde sondaj çalışması gerçekleştirildi.

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin ücretsiz araç çekici hizmeti devam ediyor. Eskişehir, İstanbul, Konya ve Samsun yolu üzerinde hafta içi her gün 07:00-09:30 saatleri arasında bekleyen kurtarma araçları, yolda kalan, aracı arızalanan ya da kaza geçiren sürücülerin araçlarını sanayiye kadar götürüyor. Vatandaşlar, "Başkent 153"ü arayarak bu hizmetten yararlanabilir.

Turgutlu Belediyesi'nin Avşar Mahallesi'nde yapımını tamamladığı ve Turgutlulu kahraman şehit Onur Karakaya'nın ismini verdiği park 18 Mart Perşembe günü saat 16:00'da düzenlenen törenle açıldı.

Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin "Mobil Kuaför Tırı", Gündoğmuş'ta pandemi önlemleri kapsamında 215 vatandaşa saç kesimi, sakal tıraşı ve kişisel bakım hizmeti verdi.

Çerkezköy Belediyesi tarafından Atatürk Gönüllüleri Kütüphane Oluşumu Platformu'nun da katkılarıyla Kızılpınar Kültür ve Sanat Merkezi bünyesinde oluşturulan Çerkezköy Belediyesi Kızılpınar Halk Kütüphanesi, düzenlenen törenle hizmete açıldı.

Mersin Büyükşehir Belediyesi, özellikle pandemi dönemindeki kısıtlamalar nedeniyle sıkıntı yaşayan çocukların ve gençlerin stres atabilmesi için etkinliklerine devam ediyor. Çocuklar ve gençler, Kadın ve Aile Hizmetleri Dairesi'ne bağlı olan Tarsus Gençlik Kampı'na büyük ilgi gösteriyor. Yemyeşil alanları, doğal güzellikleri, oyun grupları ve eşsiz manzarasıyla Gençlik Kampı'nın yeni misafirleri, Tarsus Duatepe Mahallesi çocukları oldu.

Muğla Büyükşehir Belediyesi, Kavaklıdere'de tamamlanan kanalizasyon çalışması sonrasında Kavaklıdere Belediyesi'yle imzalanan protokol kapsamında bedeli Muğla Büyükşehir Belediyesi tarafından ödenen üstyapı çalışmalarının 17.000 metrekairelik kısmı tamamlandı.

DAYANIŞMA

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İmranlı Belediyesi'ne otobüs hediye etti. Belediye Başkanı Murat Açıl, Ekrem İmamoğlu'na teşekkürlerini iletti.

Akhisar Belediye Başkanı Besim Dutlulu, ilçede bulunan tüm muhtarların giderlerine destek olmak için aylık 200 TL nakit desteğinde bulunacaklarını açıkladı.

Seyhan Belediyesi'nden talepte bulunan, dezavantajlı mahallelerde sosyal yardıma ihtiyacı olan kadınlara “hijyen paketi” desteği veriliyor. Dağıtılan hijyen paketleriyle şiddete uğrayan ve ihtiyaç sahibi kadınların ekonomik açıdan önemli bir maliyet olan hijyenik ürünlere erişimi sağlanıyor.

Ergene Belediyesi, doğrudan üreticilerden tedarik edilen tonlarca patatesi belediyenin ilgili birimlerinde kayıtlı olan ve belediyeden daha önce sosyal yardım almış olan ihtiyaç sahiplerinin sofralarına ulaştırdı. İlk etapta 3 ton patates dağıtımı gerçekleştirilirken toplamda 25 ton patates dağıtımının yapılacağı kaydedildi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu'yla işbirliği protokolü imzaladı. Bu protokol sonrasında gıda ve hijyen kolisiyle, bebek bezi ve mamasıyla maske teslim alındı. İlgili mevzuata göre, büyükşehir belediyesi kaynaklarıyla temin edilen her türlü destek sadece Türk vatandaşlarına dağıtılabiliyor. Ancak aynı mevzuat gereği bu alandaki uluslararası yardımlar için aynı kural geçerli kabul ediliyor. Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu'yla varılan mutabakat sonucunda katkılarının %50'sinin geçici koruma altındaki Suriyelilere, %30'unun diğer göçmen mültecilere, %20'sinin ise Türk vatandaşlarına dağıtılması kararlaştırıldı.

Mezitli Belediyesi tarafından başlatılan kitap bağışı kampanyasına ilgi her geçen gün artıyor. Vatandaşlar tarafından bağışlanan roman, ansiklopedi ve dünya klasikleri, belediye hizmet binası girişinde bulunan Halk Masası ve Mezitli Halk Kart'ın bulunduğu dinlenme alanına bırakılıyor. Kitapların bulunduğu alanda “Kitaplarımızı ücretsiz olarak alabilirsiniz” yazılı not aracılığıyla vatandaşlar ihtiyacı doğrultusunda kitap alabiliyor. Ayrıca kitap okuma alanında diledikleri kitapları okuyabiliyorlar.

Adana Büyükşehir Belediyesi derman ekipleri ve Ceyhan Belediyesi kadın eli ekibi, kırsalda bulunan mahallelerde hizmetlerin aksamaması ve problemlerin kısa sürede giderilmesi için güç birliği yaptı. Mahalleler de düzenlenen hizmet seferberliğinin yanı sıra Ceyhan Belediyesi ve büyükşehir belediyesi ekipleri kapı kapı dolaşarak vatandaşları dinliyor. Kurtkulağı Mahallesi'nde ev ev dolaşarak vatandaşların taleplerini dinleyen ekipler, Kurtkulağı Mahallesi sakinlerinin ilgisini çekti.

İzmit Belediyesi'nin üreticiyi desteklemek ve ipek böcekçiliğini canlandırmak için hayata geçirdiği projeye en büyük destek 500 dut fidanı gönderen Eskişehir Büyükşehir Belediyesi'nden geldi.

Çankaya Belediyesi, pandemi koşullarında evlerinden çıkmak istemeyen ve ihtiyaçlarını karşılayamayacak durumda olan 65 yaş üstü vatandaşlara kolonya ve maskeden oluşan hijyen seti dağıtıyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi İEET İşletmeler Genel Müdürlüğü'nce Tuzlukçu Belediyesi'ne tahsis edilen 2000 Model 37 yolcu kapasiteli Mercedes-Benz Marka otobüs Tuzlukçu Belediyesi'nin araç filosuna katıldı. Tuzlukçu Belediyesi, aracın tahsisinde yardımlarını esirgemeyen başta Ekrem İmamoğlu'na ve İETT İşletmeleri Genel Müdürü'ne ve yönetime teşekkürlerini sundu.

Odunpazarı Belediyesi, pandemi nedeniyle işyerlerini açamayan bu nedenle de ekonomik sorunlar yaşayan esnafa “Halk Market”le destek olmaya devam ediyor. Meslek ve esnaf odalarıyla işbirliği yaparak ekonomik zorluk yaşayan esnafa ulaşan Başkan Kurt, “Esnaf Kart” dağıtarak esnafın Halk Market’ten faydalanmasını sağladı.

ULAŞIM

Aydın Büyükşehir Belediyesi,

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, Yapımı büyük bir hızla tamamlanan ve hizmete sunulan Emek-Şehir Hastanesi tramvay hattının ardından bu hattın devamı niteliğinde olan 75. Yıl-Sultandere-OGÜ hattı da hizmet vermeye başladı. HES Kodu-Eskart eşleştirmesi yapan vatandaşların 75.-Taner Kışlalı-Sultandere-Oto, Center-Estim duraklarından ücretsiz biniş yaparak 22 Mart'a kadar kullanabileceği hat, bölgede yaşayan 20.000 kişiye toplu taşıma konusunda büyük kolaylık sağlayacak.

Düziçi Belediyesi

Fen İşleri Müdürlüğü ekipleri tarafından Yenice Haruniye Mahallesi Karataşlık Mevkisi Karanfil Sokak'ta kilit parke taşı yol yapımı başladı.

EĞİTİM

Mersin Yenışehir Belediyesi personeline olası bir deprem, heyelan, yangın ve sel ânında alınması gereken önlemlerle ilgili “Temel Afet Farkındalık” eğitimi verildi.

Efes Selçuk Belediyesi Eşitlik Birimi koordinasyonunda kadınlara yönelik olarak düzenlenen eğitimler başlıyor. Kadın Dayanışma ve Engelsiz Yaşam Merkezi'nde verilecek eğitimlerle daha güçlü kadınlar ve engelsiz yaşamlar hedefleniyor.

Karşıyaka Belediyesi tarafından üniversiteye hazırlık döneminde sınav kaygısı yaşayan öğrencilere destek amaçlı online psikodrama kaygı grubu oluşturuldu. “Psikodrama Grup Çalışması”na dahil olmak için 22 Mart tarihine kadar başvuru yapılabilecek. Başvurular, belediyenin sosyal medya hesaplarından paylaşılan numaralardan gerçekleştirilebilecek.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, cinsiyet eşitliği kavramının kurum içerisinde yaygınlaşması ve toplumsallaşması için çalışanlarına “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eğitimi” veriyor. Marmara Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi'nden bu alanda kurs alan İBB personelinin verdiği eğitimler, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planı hakkında farkındalık oluşturmak için gerçekleştiriliyor.

Saray Belediyesi Zabıta Komiseri AFAD Gönüllüsü Ferhat İncedere ve Avukat Halil Ruhi Genç, Saray Belediyesi'nde görev yapan personele “Birey ve Aileler İçin Afet Bilinci” konusunda eğitim vererek olası afetler hakkında personeli bilgilendirdi.

Nilüfer Belediyesi'nin düzenlediği, Misi Akademi kapsamında gerçekleştirilen “Kadın Okumaları Atölyesi”ne katılan okurlar, Nalan Karagöz'den “Bilge Vasalisa” isimli masalı dinleyerek masalda geçen sembollerini birlikte ele aldılar.

Adana Büyükşehir Belediyesi'nde Makine İkmal Daire Başkanlığı Makine Onarım Şube Müdürlüğü personeline yeni normalleşme sürecinde pandemi semineri verildi.

Buca Belediyesi tarafından hayata geçirilen, ilçedeki ilköğretim ve lise çağındaki öğrencilerin tüm ders anlatımlarını dijital ortama taşıyarak öğrencilerin hem okul eğitimlerine hem de sınav süreçlerine katkı sağlayan Dijital Dershane, Haziran ayında gerçekleştirilecek olan LGS (Lise Giriş Sınavı) ve YKS (Yükseköğretim Kurumları Sınavı) öncesi gençlere çevrimiçi deneme sınavlarıyla kendilerini ölçme imkânı sunuyor.

Maltepe Belediyesi, pandemiyle mücadele kapsamında Maltepe'de faaliyet gösteren gıda işletmesi sahiplerine eğitim programı uyguladı. Eğitimi başarıyla tamamlayan 130 gıda işletmesine “Güvenilir Eller Sertifikası” verildi.

Beylikdüzü Belediyesi, dünyadaki en etkili İngilizce öğretim yöntemlerinden biri olan ve bu alanda dünyanın lider otoritesi sayılan Oxford Üniversitesi tarafından geliştirilen “Ardor English” çevrimiçi öğrenme platformunu ilçe halkının kullanımına sunuyor. 1.000 kişi kapasiteli kurstan Beylikdüzü'nde ikamet eden 10 yaş üzeri vatandaşlar faydalanabilecek.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, tarımsal üretimin desteklenmesi amacıyla üreticiye yönelik bitkisel eğitim çalışmalarını sürdürüyor. Tarımsal Hizmetler Daire Başkanlığı'na bağlı ekipler son olarak Elmalı'nın Salur Mahallesi'nde çiftçilere iyi tarım ve biyolojik tarım uygulamaları hakkında bilgi verdi.

Edirne Belediyesi İzzet Arseven Kent Ormanı'nda gerçekleştirilen eğitime Edirne Belediyesi İşletme ve İştirakler Müdürlüğü'ne bağlı Kent Müzesi, İzzet Arseven Kent Ormanı, Protokol Evi, Hasan Ali Yücel Çocuk Eğitim Yerleşkesi'nde görev yapan belediye personeli katıldı. Edirne Belediyesi İtfaiye Çavuşu Onur Gavazoğlu, “Yangına Müdahale” konusunda eğitim vererek korunma yöntemleri hakkında detaylı ve uygulamalı bilgiler aktardı.

Bozüyük Belediyesi İtfaiye Müdürlüğü tarafından Demirdöküm Fabrikası'nda çalışan personele yangın eğitimi verildi.

Muğla Büyükşehir Belediyesi, Belediye personeline, resmi kurumların personeline ve muhtarlara yönelik temel ilk yardım eğitimleri pandemi kısıtlamalarının azalmasıyla tekrar başladı.

Mezitli Belediyesi, Mersin Alzheimer Derneği'yle birlikte özellikle yaşlılarda görülen nörolojik sorunların tedavisinde müziğin kullanılmasına yönelik bir çalıştay gerçekleştirdi. Online gerçekleştirilen çalıştayda Anadolu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dil ve Konuşma Terapisi Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Şükrü Torun, müzik terapi uygulamalarının kullanıldığı alanlarla ilgili bilgilendirme semineri gerçekleştirdi.

Atakum Belediyesi, öğrencilere ulaştırdığı kitap setleriyle eğitime destek olmaya devam ediyor. Ekipler bu kez Atakum genelinde lise düzeyindeki okulları ziyaret ederek üniversiteye giriş sınavlarına hazırlanan son sınıf öğrencilerine yaklaşık 4.500 adet konu anlatımlı kitap ve soru bankası ulaştırdı.

Turgutlu Belediyesi, kontrollü normalleşme süreci kapsamında farklı branşlardaki kurslarını açtı. Atatürk Kültür, Sanat ve Gençlik Merkezi'nde Halk Eğitim Merkezi işbirliğiyle tiyatro, resim, çini, cilt bakım, manikür, pedikür ve işaret dili kursları düzenleniyor. Belediye eski binasında Türk Halk Müziği kursu, Nurgül Fidan Spor Salonu'nda pilates, jimnastik, Yedi Eylül Spor Salonu'nda 6-14 yaş grubu için basketbol kursları eğitimci tarafından veriliyor. Ayrıca çocuk grubu için halk oyunları kursu AKM'de, yetişkinler için halk oyunları kursu da Nurgül Fidan Spor Salonu'nda yapılıyor.

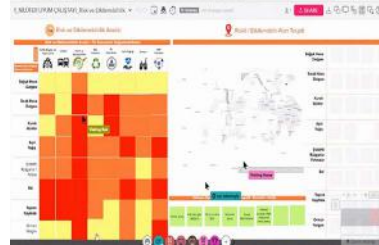
Nilüfer Belediyesi tarafından düzenlenen “Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planı Uyum Çalıştay”ında Nilüfer'in daha yenilikçi ve sürdürülebilir hizmetler sunan örnek bir ilçe olması için uygulanması gereken politikalar ele alındı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi EGO Genel Müdürlüğü, kitap okuma alışkanlığını artırmak amacıyla mini kütüphane modeli “EGO Metro Kitap İstasyonu”nu başkentlilerle buluşturdu. Vatandaşlar, Kızılay metro istasyonu içerisinde tren maketinden yapılan kitap istasyonundan T.C. kimlik ve telefon numarasıyla kayıt yaptırarak ücretsiz kitap alabilecek.

Devrek Belediye Başkanı Çetin Bozkurt, Devrek'teki ilkokulları ziyaret etti ve “Zonguldak Okuyor” adlı proje kapsamında ilçede bulunan ilkokullara kitap hediye etti.

Kuşadası Belediyesi, okullarda yüz yüze eğitim döneminin başlamasının ardından fen bilgisi ve matematik derslerinde öğrencilere yardımcı olması için 2.200 adet eğitime destek seti dağıttı. Belediye Başkanı Ömer Günel, “Geleceğimizin teminatı olan çocukların her zaman yanındayız” dedi.

Nilüfer Belediyesi, Lions&Ercan Dikencik Alzheimer Hasta Konukevi personeliyle Nilüfer Belediyesi sağlık çalışanları, düzenlenen eğitimle alzheimer hastalığı hakkında bilgilendirildi.

TARIM VE HAYVANCILIK

Muratpaşa Belediyesi, kentin en kalabalık mahallerinden Güzeloba'da başladığı buğday üretiminden 20.250 kilogram ürün almayı hedefliyor. Belediye Başkanı Ümit Uysal, geçen yıl mısır ekimiyle başladığı tarımsal üretim çalışmalarında amaçlarının şehirleşmesini tamamlamış yerlerde dahi üretimin mümkün olduğunu göstermek olduğunu söyledi.

Aydın Büyükşehir Belediyesi tarafından geçen yaz orman yangınlarında ağaçları kül olan üreticilere binlerce zeytin ve incir fidanı desteği sağlandı.

Konak Belediyesi, Konak Kadın Girişim Üretim İşletme Kooperatifi resmen açıldı. Başkan Batur, Konaklı kadınların emeğinin ve üretiminin bundan sonra Konak Kadın Girişim Üretim İşletme Kooperatifi güvencesinde olduğu mesajını verdi, "Konaklı kadınlar artık daha güçlü" dedi.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, 6 ilçede 12 kırsal mahalledeki üreticilere iletilmek üzere mahalle muhtarlarına yaklaşık 40.000 metre tarımsal sulama borusu dağıttı.

Bayramiç Belediyesi ve Kazdağ Üretim Pazarlama Kooperatifi işbirliğinde kurulan bağlantılar sayesinde diğer belediyelere elma satışı başladı. Konuyla ilgili açıklama yapan Bayramiç Belediye Başkanı Mert Uygun, "Elma üreticilerimiz sıkıntılı günler yaşıyor, elmaların para etmediğinden yakınıyor. Yeni üretim zamanı gelmesine rağmen depolar %80 dolu. Bu soruna kooperatifimizle birlikte çözüm sağlamak için kolları sıvadık. Yaptığımız ziyaretlerin ve kurduğumuz bağlantıların karşılığını almaya başladık. Ayvacı Belediyesi, Çanakkale Belediyesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne elma satışını gerçekleştirdik. Kardeş belediyemiz Nilüfer Belediyesi, tedarikçi firmalarını Bayramiç'e yönlendirdi. Diğer belediyelerle de iletişim halindeyiz. Bizler üreticimizin daima yanında olacağız. Bayramiç elmasını tüm Türkiye tadacak, üreticimiz kalkınacak" diye konuştu.

Akhisar Belediye Başkanı Besim Dutlulu, koronavirüs vakalarının tespit edilmesi sebebiyle karantinaya alınan Gökçeahmet Mahallesi'ndeki vatandaşların ihtiyaçlarını karşılamak üzere hazırladıkları yardım paketlerini teslim etti.

Zonguldak Ereğli Belediyesi, Konya Orman Bölge Müdürlüğü işbirliğiyle vatandaşlara 30.000 fidan dağıttı. Fidan dağıtım programı Belediye Başkanı Hüseyin Oprukçu'nun yanı sıra mahalle muhtarlarının ve vatandaşların katılımıyla gerçekleşti.

Aydın Büyükşehir Belediyesi, tarımsal ürünlerde dışa bağımlılığa karşı adımlar atmaya devam ediyor. Türkiye'nin önemli yerel tarım ürünlerinden olan ve sarımsağın ithal edilmesinden dolayı ikinci plana atılan Taşköprü sarımsağının üretimi "Aydın Çiftçi Merkezi"nde başladı. Aydın'lı üreticilere getirisi yüksek alternatif ürünler üretmek için örnek olmak amacıyla başlayan çalışmada elde edilen ürünler Halk Ege Et marketlerinde tüketicilerle buluşacak. Aydın Büyükşehir Belediye Başkanı Özlem Çerçioğlu, yerli üreticiyi korumak için tarımsal ürünlerde ithalata karşı olduklarını ifade ederek "İthal tarım ürünleri yerli üreticiyi üretime karşı küstürüyor. Aydın'lı çiftçimizin daha fazla kazanması ve üretime devam etmesi için onların yolunu açmaya devam edeceğiz" dedi.

ÇEVRE

Malkara Belediyesi Orman Haftası etkinlikleri kapsamında Park ve Bahçeler Müdürlüğü tarafından organize edilen fidan dikim etkinliği Balabancık Mahallesi'nde gerçekleştirildi.

Karşıyaka Belediyesi, "Sıfır Atık Projesi" kapsamında geri dönüşümü yaygınlaştırmak ve gelecek nesillerde çevre bilincini artırmak amacıyla "Metal Atık Toplama Yarışması" düzenlendi. Kampanya kapsamında ilçe genelinde çocuklara ve gençlere atık metal kutularının toplanmasıyla ilgili olarak çağrı yapıldı. En fazla atık toplayan iki çocuğa ve iki gence hediye bisikletleri yapılan törende verildi.

Çanakkale Belediyesi, çevreyi ve doğayı korumak için elektrikli ve elektronik eşyaları da ayrı toplamaya devam ediyor. Bu kapsamda TÜBİSAD'ın "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Toplama Yarışması"na da katılan Çanakkale Belediyesi, ikinci olarak elektrikli scooter kazandı. Öte yandan, yarışma kapsamında toplanan her ton atık elektrikli ve elektronik eşya için sokak hayvanlarına yönelik mama bağışı ve karbon azaltımı amacıyla ağaçlandırma çalışması yapılacağı da duyuruldu.

İzmit Belediyesi'nin İzmit Kent Konseyi'nin önerisiyle Çınar Atık'la birlikte geliştirdiği, ödüllendirmeye çocuklara çevre duyarlılığı ve geri dönüşüm alışkanlığı kazandırmayı amaçlayan Çocuk Ödül Market Projesi'ne pilot uygulama alanı olan Hacıhızır Mahallesi'nde törenle start verildi.

Ataşehir Belediyesi, 2020 yılında "E- Atıklarda Fark Yaratın Belediyeler" çalışmasında birinci oldu.

Adana Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı Denizcilik ve İç Su Hizmetler Şube Müdürlüğü ekipleri, kentin doğal/tarihi güzelliklerini ve zenginliklerini koruma konusundaki hassasiyetten kaynaklı olarak harekete geçti ve Yumurtalık, Zeytinbeli ve Gölovası sahillerinde temizlik çalışması gerçekleştirdi.

Çiğli Belediyesi, Atık yağların doğaya karışmadan geri dönüşüme kazandırılması amacıyla muhtarlar arası, ödüllü "Bitkisel Atık Yağ Toplama Yarışması" başlatıldı.

Zile Belediyesi Başkanı Şükrü Sargın, başkan yardımcısı ve belediye meclis üyeleri, şehir merkezine 5 km. uzaklıkta bulunan Hüseyin Gazi Tepesi'nde 2.000 fidanı toprakla buluşturma çalışmasına katılarak fidan dikimi gerçekleştirdi.

Çanakkale Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün bitkisel üretime ve bitki çoğaltımına yönelik çalışmaları tüm hızıyla devam ediyor. Müdürlüğün bu konudaki çalışmaları kapsamında kente yeni kazandırılan aromatik ve tıbbi bitkiler üretim sahasında yetiştirilmek üzere birçok bitki çeşidinin dikimi sürüyor. Bitkilerin üretilip çoğaltılması tohumla (generatif) ve çelik yöntemiyle (vejetatif) sağlanıyor. Serada yapılan çalışmalarda da birçok bitki çeliği alınarak çoğaltılıyor. Üretim için temini sağlanan Çanakkale Kazdağı kekiği fidelerinin gelişimini sağlayabilmek için fidelelere saksılara alınıyor ve şaşırtma işlemi yapılıyor.

Seyhan Belediyesi, bir yandan israfın önlenmesi, kaynakların daha verimli kullanılması ve atık oluşumunun en aza indirilmesi için atıkları dönüştürüp yeniden üretim sürecine kazandırırken, bir yandan da "Ayrıştır-Dönüştür-Kazandır" sloganıyla atıksız yaşam bilincini çocuklara aşıyor.

İzmit Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü ekipleri, Alikahya Atatürk Mahallesi'nde 14 Mart Tıp Bayramı dolayısıyla pandemi döneminde yaşamını yitiren sağlık çalışanları anısına fidan dikimi gerçekleştirdi.

Atakum Belediyesi

ve Atakum Kent Konseyi Kadın Meclisi işbirliğiyle pandemiyle mücadelede şehit olan kahraman doktorlar ve sağlık emekçileri için 14 Mart Tıp Bayramı nedeniyle oluşturulan "Sağlık Çalışanları Hatıra Ormanı" törenle açıldı. Küçükkolpınar Mahallesi'ndeki 3.600 metrekarelik alanda 150 mimoza ağacı fidanı toprakla buluştu.

Esenyurt Belediyesi

ve Taşınabilir Pil Üreticileri ve İthalatçıları Derneği işbirliğiyle okullar arası atık pil toplama kampanyası başlatıldı. Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü'yle TAP Derneği'nin ortaklaşa yürüttüğü "Çöpe Atmadık Geleceğe Değer Kattık" projesiyle okullarda atık pil toplama kampanyası başlatıldı.

Çiğli Belediyesi ve İzmir Tabip Odası işbirliğinde gerçekleştirilen fidan dikme etkinliği kapsamında pandemi sürecinde İzmir'de yaşamını yitiren 385 sağlık emekçisinin ismi, Çiğli'de oluşturulan "Sağlık Emekçilerine Saygı Anı Ormanı"nda yaşatılacak.

Bodrum Belediyesi'nin destekleriyle Muğla Tabip Odası tarafından Covid-19 pandemi sürecinde hayatını kaybeden sağlık şehitleri anısına fidan dikme etkinliği düzenlendi.

ETKİNLİK

Avcılar Belediyesi'nin "Avcılar 2029" hedefiyle düzenlediği çalıştaylara bir yenisi daha eklendi. Çalıştay dizisinin altıncısı olan "Mimari ve Kent Estetiği" başlığıyla düzenlenen çalıştay, konunun uzmanı sivil toplum kuruluşlarını ve sektör temsilcilerini bir araya getirdi. Çevrimiçi düzenlenen çalıştayda Avcılar Belediye Başkanı Av. Turan Hançerli'nin çabalarıyla ilçede başlayan kentsel dönüşüm çalışmalarının halkla beraber ve ilçenin kimliğine/estetikine uyumlu nasıl yürütüleceğine dair çözüm süreçleri konuşuldu.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin TÜSIAD işbirliğiyle kurduğu Girişimcilik Merkezi İzmir, "tarım" temasıyla ilk girişimcilik programını başlatıyor. 3 Mayıs'a kadar başvuruların alınacağı program, 18-35 yaş arası girişimcilere açık olacak.

Karşıyaka Belediyesi tarafından salgınla mücadele ederken hayatını kaybeden 387 sağlık emekçisinin anısını yaşatmak amacıyla anıt yapıldı. Tüm sağlık çalışanlarının anısına yapılan "Sağlık Emekçilerine Saygı Anıtı"nın açılışında Karşıyaka Belediye Başkanı Dr. Cemil Tugay, "Çok zorlu bir süreçten geçtiğimiz şu günlerde kaybettiğimiz bütün sağlık çalışanlarımızı şükranla anıyor, kahraman sağlık emekçilerimizin Tıp Bayramı'nı kutluyorum" şeklinde konuştu.

Tepebaşı Belediyesi'nin düzenlediği Kent&Kültür Söyleşileri, Zoom ve YouTube üzerinden online devam ediyor. Etkinliğin bu ayki konusu, sevilen yazar ve şair Sinem Sal oldu.

Küçükçekmece Belediyesi, Milli Şair Mehmet Akif Ersoy'un kaleme aldığı İstiklâl Marşı'nın kabulünün 100. yılını 100 sanatçının devlet protokolüne özel hazırladığı anlamlı bir Ekslibris sergisiyle kutladı.

GİRİŞİMCİLİK MERKEZİ İZMİR'DE FİKİRLERİNİZ YEŞERİYOR

- Mentor Desteği
- Birbir Danışmanlık
- Eğitimler ve Atölye Çalışmaları
- Çalışma ve Sosyal Alanlar
- Yatırımcı Buluşmaları
- Fikir Tanıtımları
- Fabrikasyon Laboratuvarı İzmir

Tarım alanındaki yenilikçi fikirlerinizi girişime dönüştürmek için BAŞVURULARINIZI BEKLİYORUZ

Program Konuları

- Bilişim ve Hayatın Üretimi
- Tarımsal Üretim, Pazarlama ve Markalaşma
- Tarımsal Bilgi ve Teknoloji
- Kırda Kalkınma, Kooperatifçilik

Başvuru Koşulları

- Programa 18-35 yaş arası girişimci başvuruları kabul edilir.
- Programa en az 2 en fazla 5 kişilik ekip halinde katılabilir.
- Her ekip programa yalnız bir girişim fikriyle katılabilir.
- Başvurular, resmi internet sitesinde yer alan başvuru formuyla yapılacaktır.

Son Başvuru: 3 Mayıs 2021

Marmaris Belediyesi ve Muğla Tabip Odası, pandemi döneminde hayatını kaybedenlerin anısına fidan dikti. Marmaris Belediye Başkanı Mehmet Oktay, "Hastalarının iyileşmesi için çaba gösterirken bu virüse yakalanıp hayatını kaybeden sağlıkçılarımızı bir kez daha saygıyla anıyoruz" dedi.

Bornova Belediyesi, 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi'nin 106. yıldönümünü düzenlediği etkinliklerle kutladı. Resmi törenlerin ardından vatandaşların katılımıyla gerçekleşen organizasyonda Çanakkale Savaşı'nda askerlere dağıtılan yemek menüsü ikram edildi.

Mersin Yenışehir Belediye ile Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği Mersin Şubesi, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne özel "Mimoza Kadınlar Yetiştiriyoruz" etkinliği düzenledi. Etkinlikte kadının gücünü temsil eden mimoza fidanları dikildi, mimoza koruluğu oluşturuldu.

Antalya Muratpaşa Belediyesi'nin Covid-19 pandemisiyle canı pahasına mücadele eden ve bu mücadelede hayatını kaybeden sağlık emekçilerine adanmış "Sağlık Emekçileri Parkı" düzenlenen törenle açıldı.

Kartal Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'nün organize ettiği anma programının ilki, 18 Mart Perşembe günü gazeteci Duygu Kaya'nın moderatörlüğünde online gerçekleşen "Haluk Oral'la Çanakkale 1915" söyleşisiyle başladı. Söyleşide Prof. Dr. Haluk Oral tarafından Çanakkale Savaşı'nın nedenleri, 18 Mart Deniz Zaferi ve 25 Nisan Çıkartmaları ele alındı ve Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün bu savaşta rolü üzerinde duruldu.

Manavgat Belediyesi'ne bağlı olarak faaliyet gösteren Çolaklı Kreş ve Gündüz Bakımevi'ndeki çocuklar, 1960'lı yılları canlandırmak amacıyla zamanda geriye gitti. Kreş bahçesinde düzenlenen etkinliğe belediye başkan yardımcıları ve birim müdürleri katıldı.

Konak Belediyesi tarafından düzenlenen törenle İstiklâl Marşı'nın kabulünün 100. yıldönümü kutlandı. Kemeraltı girişindeki tarihi çınar ağacının altında gerçekleştirilen törende konuşan Konak Belediye Başkanı Abdül Batur, "Bir milletin canı pahasına koruduğu memleketimizin ve bağımsızlığımızın sembolü olan marşımızın 100. yılı hepimize kutlu olsun" dedi.

Karabağlar Belediyesi, İstiklâl Marşı'nın kabul edilmesinin 100. yılında Tahsin Yazıcı Mahallesi'ndeki Mehmet Akif Ersoy Parkı'nda tören düzenledi.

Sarıyer Belediyesi tarafından İstiklâl Marşı'nın kabulünün 100. yılında Sarıyer Mehmet Akif Ersoy Parkı'nda anma programı gerçekleştirildi. Atatürkçü Düşünce Derneği'yle ortak hazırlanan etkinlikte İstiklâl Marşı'nın yazılı olduğu heykelin açılışı da yapıldı.

Tepebaşı Belediyesi Bahar Dönemi Çocuk Programları için kayıtlar başladı. Çocukların gelişimine yarar sağlayacak ve ücretsiz olarak düzenlenen programlar için kayıt işlemleri 26 Mart tarihine kadar yapılacak.

Elmadağ Belediyesi, e-spor turnuvası gerçekleştirdi.

Yenimahalle Belediyesi, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü dolayısıyla düzenlediği etkinliklere "Türkiye'de Kadın Olmak" başlıklı söyleşiyle son verdi.

KÜLTÜR SANAT

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Çanakkale Zaferi'nin 106. yıldönümü nedeniyle 18 Mart Perşembe günü saat 19:30'da "Çanakkale Destanı Kahramanlık Türküleri" konseri düzenledi. Konser, ABB TV, Antalya Büyükşehir Belediyesi sosyal medya hesaplarından ve Kanal V'den yayımlandı.

Çanakkale Belediyesi tarafından 18 Mart Çanakkale Zaferi ve Şehitleri Anma Günü etkinlikleri kapsamında Kent Müzesi'nde düzenlenen açılış törenine Belediye Başkanı Ülgür Gökhan katıldı. Başkan Gökhan, Gazeteci İlyas Çolak tarafından hazırlanan sergide yer alan fotoğraflar hakkında bilgi aldı. "Yenilmez Armadaya Karşı Çelik Yüreklere" sergisi 30 Nisan 2021 tarihine kadar sanatseverlere açık olacak.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin yayın organlarından üç aylık yaşam kültür dergisi İST'in son sayısında "Adalar" dosya konusu oldu. Adalarda yaşanan dönüşüme dair hazırlanan dosyada Belediye Başkanı Erdem Gül'le ve Adalılarla yapılan röportajlar da yer alıyor.

Küçükçekmece Belediyesi Sefaköy Kültür ve Sanat Merkezi, Eskişehir'in tanınmış ressamlarından Zafer Dilekçi'nin "Çizgiler ve İmgeler" başlıklı resim sergisine ev sahipliği yapıyor. İmgeyi sanatsal yaratım sürecinin ilk basamağı ve vazgeçilmezi olarak tanımlayan sanatçı Zafer Dilekçi, son dönem geometrik soyutlama tarzındaki sanatsal üretimlerini Küçükçekmece'de sanatseverlerle buluşturuyor.

Karaburun Belediyesi bünyesinde faaliyet gösteren ve pandemi dönemine kadar katılımcılardan yoğun ilgi gören "Seramik Atölyesi", maske, mesafe ve hijyen kurallarına uygun olarak sınırlı sayıda gönüllüyle çalışmalarına devam ediyor.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, pandemi sürecinde büyük özveri ve fedakarlık göstererek çalışan sağlık çalışanlarını unutmadı. ANFA Genel Müdürlüğü, Bilkent Şehir Hastanesi bölgesinde sağlık çalışanlarına özel farkındalık oluşturan grafitiler hazırlıyor.

Efeler Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'ne bağlı Efeler Belediyesi Şehir Tiyatrosu Tiyatro Atölyeleri, kontrollü normalleşme süreciyle birlikte genç ve yetişkin gruplarına yönelik çalışmalarına kaldığı yerden devam ediyor.

Seferihisar Belediyesi ve Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı tarafından düzenlenen, üye ülkelerin bağımsızlıklarının 30. yıldönümünde Türk dünyasının en seçkin fotoğraf sanatçılarının objektiflerine yansıyan karelerden oluşan fotoğraf sergisi 5 Mart 2021 tarihinde Seferihisar Çağan Irmak Kültür Merkezi'nde açıldı.

Antalya Büyükşehir Belediyesi İsmail Baha Süreksan Konservatuvarı tarihinde ilk kez kurulan THM Kadınlar Korosu, ilk konserini verdi. Koronun online gerçekleşen "Kadın Ağzı Türküler" konseri izleyenlere keyifli dakikalar yaşattı.

Çankaya Belediyesi, kültür sanat etkinlikleriyle Ankara'nın merkezi olmaya devam ediyor. Sanata ve sanatçıya desteğini artırarak sürdüren Çankaya Belediyesi, 22 Mart'ta fotoğraf sanatçısı İbrahim Demirel'i konuk ediyor.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Senfoni Orkestrası, bir ilke imza atarak Masal Şatosu'nda sahne aldı. Salgın nedeniyle uzun süredir salonlarda sahne alamayan orkestra üyeleri, Mozart'ın eserlerini başarıyla seslendirdikleri konserle dijital ortamda sanatseverlerle buluştu.

Tepebaşı Belediyesi, 18 Mart Çanakkale Zaferi ve Şehitleri Anma Günü nedeniyle özel bir fotoğraf sergisi düzenledi.

Ataşehir Belediyesi

Tiyatro Topluluğu, Çanakkale Zaferinin 106. yıldönümünde Behçet Necatigil tarafından oyunlaştırılan Namık Kemal'in "Vatan Yahut Silistre" adlı eserini radyo tiyatrosu olarak hazırladı. Oyun, 18 Mart Perşembe günü saat 12:30'da ve 20:00'de Radyo Ataşehir'de yayınlanacak.

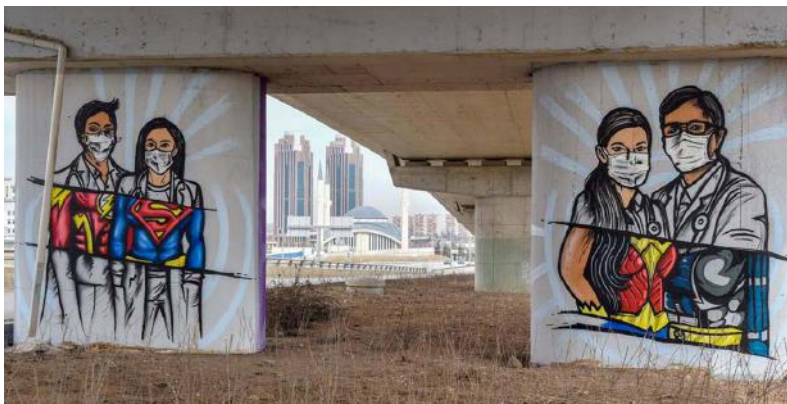
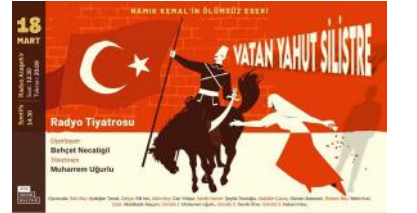
Ankara Büyükşehir Belediyesi

ile Türk Anesteziyoloji ve Reanimasyon Derneği işbirliğiyle "Anestezi Tarihinden Esintiler" adlı sergi yoğun ilgi görüyor. 14 Mart Tıp Bayramı kapsamında Zafer Çarşısı Güzel Sanatlar Galerisi'nde açılan sergide 4.000 yıllık anestezi tarihi ve çalışmalar yer alıyor.

Seferihisar Belediyesi, İstiklal Marşı'nın kabulünün 100. yılına özel sergi düzenledi.

Mersin Yenışehir Belediyesi

tarafından Ahmet Yeşil Sanat Galerisi'nde hazırlanan "Kırılğan İmge Güncel Sanat Sergisi" açıldı. Yenışehir Belediyesi 3 ay önce açtığı sanat galerilerinde 90 sanatçının 230 eserini sergileyerek pandemi kuralları dahilinde 2.000 ziyaretçiyi ağırladı.

SPOR

Nilüfer Belediyesi ve Nilüfer Belediyespor işbirliğiyle düzenlenen "Squash Turnuvası" büyük heyecana sahne oldu. Nilüfer Belediyespor sporcularının ve annelerinin katıldığı turnuvada dereceye girenlere ödülleri törenle verildi.

Antalya Muratpaşa Belediyesi, üniversitelerin özel yetenek sınavıyla girilen spor bilimleri fakülteleriyle beden eğitimi ve spor yüksekokullarına yönelik ücretsiz hazırlık kursu düzenliyor. Kursa başvurular 15 Mart Pazartesi'den itibaren belediyenin internet sitesinden yapılmaya başladı.

Seyhan Belediyespor Kulübü, güçlü rakiplerin yer aldığı yarışlarda, "Büyük Kadınlarda" 4., "Büyük Erkeklerde" 3. olarak Kros Ligi'nde önümüzdeki yıl mücadele etme hakkını elde etti. Belediye Başkanı Akif Kemal Akay, "Seyhan Belediyespor Kulübü'nün Adana'yı finalde temsil eden tek kulüp pozisyonunda olması, bir belediye başkanı olarak benim için gurur verici bir olaydır. Atletizm, tüm sporların temelidir. Yaşam boyu insana gerekli olan bir unsur. Spor, özellikle içinde yaşadığımız yıllarda tüm sorunları çözebilecek bir yapı. Bunu geliştirmemiz lazım. Bu tür organizasyonda ilimizi temsil edecek olan kulüp sayısını artırmalıyız. Gençlik ve Spor İl Müdürü'yle çok önemli projelerin altına imza atacağımızı ümit ediyorum" dedi.

Karşıyaka Belediyesi ve İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin büyük destek verdiği "Karşıyaka Spor Kulübü Fan Zone" projesi hayata geçiyor. Karşıyaka Belediyesi iştiraki Kent A.Ş. ve spor kulübü arasında işbirliği protokolü imzalandı. Proje kapsamında maç günlerinde, deplasman maçları günlerinde ve taraftarın özel günlerinde buluşma imkânı yaratılacak.

Yenimahalle Belediyesi Spor Kulübü bünyesinde kurulan ve pandemi sebebiyle bir süredir kapalı olan "Spor Akademisi"nde dersler yeniden başladı.

Efes Selçuk Belediyesi, "4. Efes Ultra Maratonu"na ev sahipliği yapıyor. Organizasyonun ilk gününde Türkiye'nin dört bir yanından gelen koşucular 120K, 60K, 42K, 23K etaplarında koşarak dünya mirasını keşfetti.

Kadıköy Belediyesi'nin 65 yaş üstü vatandaşların yararlandığı, pandemi nedeniyle yüz yüze çalışmalarına ara veren Sosyal Yaşam Evleri, alanında uzman meslek elemanlarıyla çalışmalarını online sürdürüyor. Bu çalışmaların başında evde spor hizmetleri yer alıyor.

Bayraklı Belediyesi, "Aerobik Jimnastik İzmir İl Yarışması"na ev sahipliği yaptı. İzmir ve çevresinden 67 sporcunun katıldığı müsabakalarda dereceye girenler ödülleri Bayraklı Belediye Başkanı Serdar Sandal'ın elinden aldı. Başkan Sandal, "Dünya Çocuk ve Gençlik Kenti Bayraklı" vizyon projemizle dünya çocukları ve gençleri Bayraklı'da buluşacak. Bilim, kültür, sanat, spor festivalleri düzenleyeceğiz. Sporcularımızın her zaman yanında olacağız. Tüm katılımcılarımızı kutluyorum" dedi.

SOKAK HAYVANLARINA YARDIM

Seyhan Belediyesi, ilçe genelinde 84 farklı noktada sokak hayvanlarını beslemeye devam ediyor. 100 ayrı noktaya yerleştirilen suluklar aracılığıyla sokak hayvanlarının susuz kalmaması sağlanıyor.

Ankara Büyükşehir Belediyesi ANFA

Genel Müdürlüğü, ömrünü tamamlayan atık ağaçları değerlendirerek kediler ve köpekler için kulübe, kuşlar için de kuş evleri tasarımı gerçekleştiriyor. ANFA Ağaç Atölyesi'nde soğuk kış günlerinde sokak hayvanlarının korunması için yapılan yuvalar, Ankara'nın park ve rekreasyon alanlarına yerleştirilecek.

Narlıdere Belediyesi, ilçenin 12 farklı noktasına kedi evi yerleştirdi.

DİĞER

Efes Selçuk Belediye Başkanı Filiz Ceritoğlu Sengel, belediye binasını ve kentin pek çok noktasını “Tek Sevdamız Atatürk” afişleriyle donatarak sosyal medya üzerinden “Tek Sevdamız Atatürk” paylaşım zinciri oluşturdu.

Antalya Muratpaşa Belediyesi, İsveç Uluslararası Yerel Demokrasi Merkezi’nce (ICLD) yürütülen “İnsan Hakları Temelli Yaklaşım İleri Düzey Uluslararası Eğitim Programı”na kabul edildi. 18 ay sürecek programda insan hakları temelli düşüncenin belediye hizmetlerine entegrasyonu hedefleniyor.

Beşiktaş Belediyesi, toplu iş sözleşmesi imzaladı.

Buca Belediyesi, ilçedeki engelli mültecilerde pandemi etkisini azaltmak için Avustralya Büyükelçiliği’yle ortaklaşa geliştirilen proje kapsamında teknolojik destek sağladı. Proje kapsamında mültecilere çevrimiçi Türkçe eğitimi verilerek sosyal hayata daha iyi adapte olmalarına katkı sağlanacak.

Yenimahalle Belediyesi, bünyesinde eğitim veren 10 kreş ve gündüz bakımevi için “Okulum Temiz Belgesi” aldı. Kreşlerde 10 gün boyunca yapılan denetimlerde idare odasından yemekhaneye, kazan dairesinden sınıflara ve çocukların eğitim malzemelerine kadar her yer TSE’nin uzman personelleri tarafından tek tek denetlendi. “Eğitim Kurumlarında Hijyen Şartlarının Geliştirilmesi, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Kılavuzu”nda yer alan kriterleri sağlayan ve tamamlayan Yenimahalle Belediyesi’ne belgeyi Türk Standartları Enstitüsü (TSE) Başkanı Prof. Dr. Adem Şahin verdi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, dünyanın önde gelen turizm etkinliklerinden ITB Berlin Fuarı’na katıldı. Pandemi önlemleri nedeniyle bu yıl dijital ortamda düzenlenen fuarda İzmir’in farklı kurumları “Visit İzmir” çatısı altında bir araya gelerek şehri tanıttı.

Konak Belediye Meclisi olağanüstü toplanarak kentteki hasarlı ve riskli yapıların hak kaybına uğramadan dönüşümüne ilişkin önergeyi oybirliğiyle kabul etti.

Ataşehir Belediyesi, yeni toplu iş sözleşmesiyle kadın ve engelli işçilere önemli haklar verdi. Daha adil bir yaşam için kadın ve engelli çalışanların haklarını iyileştiren Ataşehir Belediyesi, aile içi şiddet konusunda da örnek kararlar aldı.

ŞEHİR REHBERİNİZ
visitizmir.org
YAYINDA!

YOUR CITY GUIDE
IS OUT NOW!

visit izmir

Available on the App Store

GET IT ON Google

Mersin Büyükşehir Belediyesi’nin destekleriyle kurulan ve her geçen gün daha çok kadına ulaşarak kadınları üretime teşvik eden Mersinden Kadın Kooperatifi, iki ödül birden aldı. Kısa süre önce kurulmasına rağmen şimdiden yüzlerce kadının hayatına dokunan ve Mersin’de kadının gücünü görünür kılan kooperatif, Kadın Dostu Markalar Platformu tarafından 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü’nde düzenlenen “Kadın Dostu Markalar Özel Ödülleri”nde 2 alanda ödüle layık görüldü.

Nilüfer Belediyesi ve İstanbul Teknik Üniversitesi Afet Yönetimi Enstitüsü arasında deprem öncesi ve deprem sonrası alınması gereken önlemler ve risklerin en aza indirilmesi amacıyla “Afet Gözlem ve Yönetim Sistemleri İşbirliği Protokolü” imzalandı.

Kuşadası Belediyesi öncülüğünde 4 aydır yürütülen altyapı ve üstyapı çalışmalarında sona yaklaşıldı. Esnaf, işyerlerinin dış cephelerini “Yenileme Projesi”ne uygun hâle getirmek için kolları sıvadı. Kuşadası Belediyesi tarafından beyaz ve kum beji rengine boyanan işyerleri esnaf tarafından yapılan vitrin ve tabela düzenlemeleriyle sezonu daha estetik bir görünümle karşılamaya hazırlanıyor.

Şişli Belediyesi, İstanbul Barosu Kadın Hakları Merkezi’yle ortak bir protokole imza attı. Protokol çerçevesinde İstanbul Barosu’nun gönüllü avukatları Şişli Kadın Danışma Merkezi’nde hukuki danışmanlık hizmeti verecekler.

Balçova Belediyesi ile Arama ve Kurtarma Derneği AKUT arasında afetlerde ve afetler öncesindeki eğitim çalışmalarında işbirliğini kapsayan protokol imzalandı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi EGO Genel Müdürlüğü, genç iletişimcilerin mesleki yetkinliklerine katkı sağlamak ve fikirlerini değerlendirmek amacıyla Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi’yle işbirliği protokolü imzaladı. Protokol kapsamında karşılıklı bilgi, beceri, deneyim, teknoloji, araç-gereç, ekipman ve materyallerin paylaşımıyla üretimi ve değişiminde ortak çalışmalara, bilimsel toplantılara ve çalıştaylara, eğitim ve yayınlara imza atılacak.

Karabağlar Belediyesi’ne bağlı KARBEL A.Ş.’de çalışan 925 kişiyi kapsayan 9. dönem toplu iş sözleşmesi, Karabağlar Belediye Başkanı Muhtetin Selvitopu ve DİSK’e bağlı Genel İş Sendikası yöneticilerinin katılımıyla imzalandı. Sözleşme kapsamında işçilerin maaşlarına sosyal haklarla birlikte %16 zam yapıldı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi’nin düzenlediği “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Uluslararası Karikatür Yarışması”nda derece alan ve ilk 100’e giren eserler, ESHOT otobüslerine giydirildi. Her bir karikatürün farklı hatlarda hizmet veren otobüsler aracılığıyla toplumsal farkındalığı artırması amaçlanıyor.

Menteşe Belediyesi tarafından İstiklal Marşı’nın kabulünün 100. yıldönümü için düzenlenen İstiklal Marşı okuma yarışmasında 10-15 yaş kategorisinde dereceye giren çocuklar ödülleri Belediye Başkanı Bahattin Gümüş’ten aldı.

Milas Belediyesi ile Milas Tapu Müdürlüğü arasında protokol imzalandı. İmzalanan protokole göre, iki kurum arasındaki emlak beyan değeri işlemleri, elektronik ortamda gerçekleştirilecek.

Bodrum Belediyesi

Sürdürülebilirlik Birimi tarafından Bitez destinasyonunda gerçekleştirilen Kaliteli Kıyı (Quality Coast) sertifikasyon programı dahilinde Bitez, “Deniz Dibi Temizliği Kampanyası” başarı hikâyesiyle Top 100 ödülüne hak kazandı. Top 100 ödülünü kazanan tüm destinasyonların aday gösterildiği ve 15.000’i aşkın oyun kullanıldığı halk oylaması neticesinde Bitez, birincilik ödülüne layık görüldü. Bodrum Belediyesi’nin sosyal medya hesaplarından canlı yayınlanan ödül töreninde ikincilik ödülü Romanya’nın Bison Land destinasyonuna giderken Şili’nin Futaleufu destinasyonu da üçüncülük ödülünü kazandı.

Malkara Belediyesi

Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü’nün düzenlediği, İstiklâl Marşı’nın kabulünün 100. yılı etkinlikleri kapsamındaki İstiklâl Marşı Güzel Okuma Yarışması’nın kazananlarına ödülleri başkanlık makamında takdim edildi.

Çorlu Belediyesi, “Erişilebilirlik Belgesi” almaya hak kazanan ilk belediye oldu. “Erişilebilirlik Belgesi” için Tekirdağ Valiliği’nde tören düzenlendi.

“TOPLUMUN HER KESİMİNE YÖNELİK PROJELER ÜRETİYORUZ”

Belediyenizin büyükşehir belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşanıyor?

SONER ÇETİN: Büyükşehir belediyesinin CHP’li olmasının özellikle uyum açısından büyük yararları var. Büyükşehir belediyesiyle her alanda uyumlu bir çalışma içerisindeyiz. Büyükşehir belediyesinin sorumluluk alanında olan sorunların çözümünde bu durum büyük avantaj sağlıyor.

Büyükşehir belediyesiyle ortak çalışma alanları oluşturuyoruz. Çukurova Belediyesi olarak Adana’ya “Jakaranda Kültür ve Sanat Festivali” adı altında yeni bir festival kazandırıyoruz.

İlkini bu yıl Mayıs ayında yapmayı planladığımız etkinlik, pandemi nedeniyle 2022 yılında yapılacak. Bu kapsamda büyükşehir belediyesiyle birlikte Jakaranda Ormanı ve Çocuk Köyü projemiz var. Bu alanın Adana’ya kazandırılması için çalışmalara başladık.

İlçenizde STK’larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz var mı?

SONER ÇETİN: Çukurova ilçesinde STK’larla işbirliği içinde çalışmalarımızı yürütüyoruz. Göreve gelir gelmez STK’ların, üniversitelerin ve meslek odalarının temsilcilerinin yer aldığı “Danışma Kurulu” oluşturduk. Burada ortaya çıkan önerilerin uygulanabilir olanlarını gündemimize alıyoruz.

Üç ayda bir gerçekleştirilen Danışma Kurulu toplantıları pandemi döneminde yapılamadı. Ama bu durum STK’larla ilişkilerin koptuğu anlamına gelmiyor. Her konuda ilçemizdeki STK’larla istişare hâlindeyiz. STK’larla ilişkilerimizi katılımcı belediyecilik anlayışımız belirlemektedir.

Çukurova Kent Konseyi ve buna bağlı oluşturulan meclisler de kendi alanlarında çalışmalar yapmaktadır, toplumun tüm kesimiyle ilgili projeler üretmektedir. Kent konseyinde ve konseye bağlı meclislerde oluşturulan projelere tam destek vermekteyiz.

Kırılğan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

SONER ÇETİN: Toplumun her kesimine yönelik projeler üretiyoruz. Çukurova’nın engelsiz kent olabilmesi için işe belediye binamızdan başladık. Çukurova Belediyesi, engelli vatandaşların kolaylıkla işlerini halledebileceği ve hareket edebileceği bir yer hâline geldi. Bunun dışında bölgenin tek engelsiz yüzme havuzu Çukurova Belediyesi’ne aittir.

ÇUKUROVA BELEDİYESİ

KURUMSAL YAPI: Belediye Başkanı, Belediye Meclisi, Belediye Encümeni, Özel Kalem Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü, Yol İşleri Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, Park Bahçeler Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Veteriner İşleri Müdürlüğü, Tesisler Müdürlüğü, Temizlik İşleri Müdürlüğü, Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü, Çevre Koruma Müdürlüğü, Bilgi İşlem Müdürlüğü, Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Hukuk İşleri, Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü, İnsan Kaynakları Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, Kültür Müdürlüğü, Emlak İstimlak Müdürlüğü, Basın Yayın Müdürlüğü, Yapı Kontrol Müdürlüğü, Muhtarlık İşleri Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü, Sağlık İşleri Müdürlüğü, Arşiv Müdürlüğü, Koordinasyon İşleri Müdürlüğü, Halk Masası.

STRATEJİK HEDEFLER: Çoğulcu ve katılımcı bir yönetim anlayışını benimsiyoruz. Hedefimiz, toplumun tüm kesimlerine hiçbir ayırım yapmadan eşit ve adaletli hizmet götürmek. Dezavantajlı gruplara yönelik pozitif ayırım yaparken insanların doğumdan ölüme kadar belediye hizmetlerinden en iyi şekilde yararlanmaları için çaba gösteriyoruz. Projelerimizi hayata geçirirken doğanın ve çevrenin korunması önceliğimiz oluyor. Tüm projelerimizde başta STK’lar olmak üzere halkın görüşlerinin alınmasını gerekli buluyoruz. Sağlam bir mali yapıya sahip olmak için ısrarı ortadan kaldırıyor ve en iyi hizmeti en ucuza almak için çaba gösteriyoruz..

ÇALIŞAN SAYISI: 222 memur, 97 sözleşmesi personel, 73 kadrolu işçi, 1.180 şirket işçisi.

BÜTÇE: 300 milyon TL

Burada engelliler hem spor yapabilmekte hem de uzmanlar eşliğinde rehabilite edilmektedir. Engelliler için kütüphane ve engelsiz park yine dezavantajlı gruplar için verdiğimiz diğer hizmetlere örnektir. Yaşlıları da düşündük ve 13 tane “Emekli Dinlenme Evi” açtık. Emekliler burada ücretsiz çay-kahve ikramından yararlanıyor, günlük gazetelerini okuyor ve sohbet ediyorlar. Kadınlar için 4 tane “Kadın Sohbet ve Dayanışma Evi”ni hizmete açtık. Kadınların spor yapabildiği, meslek kurslarına devam ettiği “Kadın Sohbet ve Dayanışma Evleri”nin sayısını ihtiyaç doğrultusunda artıracakız.En önemli projelerimizden biri de “Semt Kreşleri”dir. Sayısı sekize ulaşan semt kreşlerimiz büyük ilgi görüyor. Buraya kabul edeceğimiz çocuklar noter huzurunda kurayla belirlenmektedir. Semt kreşlerinin dokuzuncusunun yapımı devam etmektedir.

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

SONER ÇETİN

Adana - Çukurova Belediye Başkanı

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi’ni bitirdi. Adana Barosu’nun kayıtlı üyesi olarak serbest avukatlık yaptı. Belediye başkanı seçilmesiyle birlikte bu görevini bıraktı.

Bugüne kadar birçok sivil toplum örgütünde, dernekte ve spor kulübünde yöneticilik yapan Soner Çetin, Adana Barosu bünyesindeki çeşitli komisyonlarda görev aldı. 2004 yılında Adana Barosu Başkan Yardımcılığı görevine getirildi. 2006 yılında Adana Barosu Demokrat Avukatlar Grubu’nun başkan adayı olarak seçilmeye girdi.

Siyasal yaşamına 1992 yılında CHP’nin Seyhan İlçe Örgütü’nde kurucu üye, ilçe ve il yöneticisi olarak başladı. Partinin çeşitli kademelerinde görevler üstlendi. 2009 yılında CHP’nin Adana Büyükşehir Belediye Başkan adayı oldu. 33. Olağan Kurultay’da CHP Parti Meclisi üyeliğine seçildi. 2014 yılı yerel seçimlerinde CHP’den Çukurova Belediye Başkanlığı’na seçildi, 2019 yılı yerel seçimlerinde ikinci defa Çukurova Belediye Başkanlığı’na seçilen Soner Çetin, görevine hâlen devam etmektedir. Evli ve dört çocuk babasıdır.

Seçimlerde en önemli vaatleriniz nelerdi? Hangilerini gerçekleştirebildiniz?

SONER ÇETİN: En önemli vaatlerimizden birisi, öğrenci yurduydü. "Atatürk" adını verdiğimiz öğrenci yurdunun açılışını Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun katılımıyla 28 Kasım 2020 tarihinde gerçekleştirdik. Yarı kız, yarı erkek olacak şekilde öğrencilerin barınacağı yurt, 530 kişi kapasiteli. Türkiye'nin en büyük kentsel dönüşüm projelerinden biri olan "Belediye Evleri Kentsel Dönüşüm Projesi"ni bu hizmet döneminde tamamlamayı planlıyoruz. Çağdaş bir kentleşme örneği olacak projeye ilgili olarak yatırımcı firmalarla görüşmelerimiz devam ediyor. Ayrıca engelliler için "Mola Evi" projemiz var. Bu projede de sona gelindi. Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun katılımıyla temelini attığımız "Mola Evi" projesi, engelli annelerinin kendilerine zaman ayırabilmesi için çocuklarını güvenle emanet edebilecekleri bir tesis olacak. Temel prensip olarak tüm vaatlerimizi yerine getirmeyi planlıyoruz. Yapamayacağımız çalışmaların sözünü vermiyoruz.

Sırada öncelikle yapmayı planladığınız neler var?

SONER ÇETİN: Öncelikle "Belediye Evleri Kentsel Dönüşüm Projesi"ni tamamlamayı istiyoruz. Ayrıca Adana'nın 25 yıllık imar sorununu çözdük ve Şambayadı-Kabasakal bölgesindeki 16.000 hak sahibine tapularını dağıttık. Burada 250.000 kişinin yaşayacağı çağdaş bir alan kurulacak. Yükseklik sınırının olduğu, kesintisiz yeşil aksların, geniş bulvarların ve sorunsuz altyapının bulunduğu bir alan oluşturmak hayalindeyiz. Kısa zamanda büyükşehir belediyesiyle bölgedeki imar yollarının açılması çalışmalarına başlayacağız.

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

SONER ÇETİN: Belediyelerin en önemli sorunu, kaynak sorunudur. Ancak hizmet üretirken hiçbir zaman bahanelerin arkasına sığınmadık. Akılcı yönetimle ve tasarruf tedbirleriyle önemli hizmetler yaptık. Belediyede israfın önüne geçtik ve bir anlamda kendi kaynağımızı yarattık.

“‘YEREL YÖNETİM İLKELERİ’ IŞIĞINDA ÇALIŞMALARIMIZA DEVAM EDECEĞİZ”

Belediyenizin büyükşehir belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşanıyor?

FUAT ÖNDEŞ: Büyükşehir belediyesiyle işbirliği içerisinde birçok alanda müşterek faaliyetler yürütüyoruz. Altyapı ve üstyapı çalışmaları, kadın kooperatifleri, kırsal kalkınmaya dayalı projeler, kent estetiği ve ulaşım başta olmak üzere birçok projede birlikte çalışıyoruz. Çalışmalarımızda herhangi bir olumsuzluk ve aksama yaşamadık. Özellikle geçiminin önemli bir bölümünü tarım ve hayvancılıktan sağlayan ilçemizde büyükşehir belediyesinin katkılarıyla kooperatifçilik faaliyetleri konusunda güzel bir ivme yakaladığımızı da ayrıca belirtmek isterim.

İlçenizde STK’larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz var mı?

FUAT ÖNDEŞ: İlçe nüfusumuz 50.000’in altında kaldığı için mevzuat gereği kent konseyi kuramıyoruz. STK’larla büyük bir uyum içerisinde çalışıyor, kadın kooperatifleriyle ve derneklerle işbirliği içerisinde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Kadın girişimciliğine büyük önem veriyor, kadınların sosyal ve ekonomik hayata daha etkin katılmaları, hane gelirlerine katkıda bulunmaları için yaptıkları çalışmaları aktif olarak destekliyoruz. Çeşitli derneklerden gelen talepleri değerlendiriyoruz. Makul, genele hitap eden ve kamu yararı ilkesi çerçevesinde olan talepleri imkânlarımız dahilinde gerçekleştirmeye, projelerine ve çalışmalarına katkı sunmaya çalışıyoruz.

Kırılgan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

FUAT ÖNDEŞ: Germencik, çeşitli etnik grupları ve farklı siyasi görüşleri barındıran kozmopolit bir demografik yapıya sahip. Fırsat eşitliği, pozitif ayrımcılık, sosyal belediyeçilik gibi çeşitli projelerle ve uygulamalarla kırılgan gruplara yönelik çalışmalar gerçekleştiriyoruz. Yaşlılara, engellilere, kadınlara, ekonomik anlamda yoksul olarak nitelendireceğimiz vatandaşlara aktif hizmet götürmekteyiz. Örneğin, Kadın Danışma ve Dayanışma Merkezi açarak kadınlara hem sosyal hem psikolojik anlamda danışma ve destek hizmeti vermeye başlayacağız. Öte yandan, özellikle pandemi döneminde ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanan yaşlı vatandaşların mağduriyetlerini önlemek için sosyal yardımlaşma ekiplerimiz çalışıyor.

GERMENCİK BELEDİYESİ

KURUMSAL YAPI: Belediye Başkanı, Belediye Encümeni, Belediye Meclisi, Birim Müdürlükleri, İnya Gıda Termal Turz. Akaryakıt Taş. İnş. Org. San. ve Tic. A.Ş.

BİRİMLER: Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, Bilgi İşlem Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Emlak ve İstimlak Müdürlüğü, İşletme Müdürlüğü, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü, Bilgi İşlem Müdürlüğü, Temizlik İşleri Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü.

STRATEJİK HEDEFLER: Daha modern, daha güzel ve yaşanabilir bir ilçe inşa etmek, huzur ve refahın sağlandığı vizyoner hizmetlerle üst düzey bir yaşam alanı yaratmak.

ÇALIŞAN SAYISI: 296

BÜTÇE: 81 milyon TL

T.C.
GERMENCİK BELEDİYESİ

Temel gıda alışverişleri, ilaç alımı vb. her anlamda destek verdik. İhtiyaç sahibi ailelere sosyal ve ekonomik desteğimiz sosyal belediyeçilik ilkesi gereği sürüyor. Herkesi kucaklayan, kimseyi siyasi veya fikri anlamda ayırt etmeyen bakış açısıyla ve Sayın Kemal Kılıçdaroğlu’nun “Yerel Yönetim İlkeleri”ne harfiyen uyararak herkesi kazanmaya çalışıyoruz. Oluşturduğumuz bütünleştirme ve hoşgörü anlayışı sayesinde belediye meclisimizde yer alan muhalefet partilerine mensup üyelerin de kararlarımıza mutlak suretle destek olduğunu ve kararların genellikle oybirliğiyle alındığını gördük. Vatandaşlardan da bu anlamda olumlu geri dönüşler alıyoruz. Belediyemiz, herkesin rahatça gelip gittiği ve muhalif vatandaşlar nezdinde bile siyasi kurum algısının değiştiği bir yapıya kavuştu. Halkın bizlere ilettiği mesajlardan ve görüşlerden bunu başardığımızı gözlemliyoruz. Bundan sonraki süreçte de hoşgörü ortamının devam etmesi, önceki dönemde siyasi ve şahsi meseleler sebebiyle yapılan haksızlıkların ve ötekileştirmenin yarattığı önyargıların tamamen bitirilmesi için görev bilinciyle ve “Yerel Yönetim İlkeleri” ışığında çalışmalarımıza devam edeceğiz.

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

FUAT ÖNDEŞ

Aydın - Germencik
Belediye Başkanı

Yükseköğrenimine Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi’nde başladı, daha sonra İzmir Ege Üniversitesi Eczacılık Fakültesi’nde öğrenimine devam etti ve mezun oldu. 2019 yerel seçimlerinde Germencik Belediye Başkanlığı’na seçildi. Evli ve üç çocuk babasıdır.

Seçimlerde en önemli vaatleriniz nelerdi? Hangilerini gerçekleştirebildiniz?

FUAT ÖNDEŞ: Seçimlerde başlıca vaadimiz, halkın huzurunu ve mutluluğunu sağlayarak önce temel eksiklikleri, yıllarca bekleyen hizmetleri hızlıca yerine getirmek, ardından üst düzey ve farkındalık yaratacak ve refahı artıracak projelere hayat vermekti. Bu anlamda göreve geldiğimiz günden beri ilk ve en temel hedefimiz, önceki dönemden kalan ciddi borç yükünü hafifletmek, belediyeyi içerisinde bulunduğu mali bataklıktan çıkararak şeffaf, disiplinli ve hesap verebilir bir iktisadi düzen kurmaktır.

Hizmetlerin kesintisiz sağlanması ve mağduriyetlerin ortadan kalkması için özellikle ilçemizde bulunan esnaflara olan borçlarımızı kapattık, büyük ölçekli borçları protokollerle yapılandırdık, icra ve hacizleri önemli ölçüde çözerek işlevselliği ve işlerliliği olan yeni bir mali sistem kurduk. Akabinde sosyal belediyecilik anlamında "GESA" adlı sosyal yardımlaşma ağını kurduk. Vatandaşların tüm ihtiyaçlarını ve taleplerini karşılamak, topluma dokunan bir belediye olmak için ekip arkadaşlarımız sahada aktif olarak çalışmalarını sürdürmektedir.

Önem verdiğimiz ve yoğun emek harcadığımız bir diğer konu ise, geçiminin önemli bir bölümünü tarım ve hayvancılıkla sağlayan, süt ve zeytinyağı üretiminde bölgede üst sıralarda olan, dünya incir üretiminde %80 rekolteye sahip ilçemizdeki kırsal kalkınma faaliyetleridir.

Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Özlem Çerçioğlu'nun katkılarıyla süt toplama merkezleri ve süt tankları oluşturmaya başladık. Germencik Belediyesi ve 6 tarımsal kalkınma kooperatifi işbirliğiyle İNYA markasını yaratarak ambalajından kurumsal kimliğine, mağaza/satış zincirine kadar incir ve zeytinyağıyla bunlara dayalı ürünleri üreten/pazarlayan bir firma kurduk. GERKOOP adında bir çatı kooperatif kurduk, özellikle süt üreticisini desteklemek için faaliyetler yürütüyoruz.

Bunların yanında asli görevlerimizi de sürdürüyoruz. Pandemi döneminde esnaflar için nakdi yardım, kira ötelemesi, vatandaşlara yönelik aynı yardımlar, öğrencilerin sınav ücretlerinin karşılanması gibi pek çok çalışma gerçekleştirdik.

Sırada öncelikle yapmayı planladığınız neler var?

FUAT ÖNDEŞ: Ayakları yere basan, mutlak suretle kamu yararı oluşturacak, vatandaşların menfaatine ve faydasına olacak şekilde israftan uzak projelere ağırlık vereceğiz. Mevcutta devam eden projelerimizi daha ileri taşımak istiyoruz. Temel ihtiyaçların karşılanması ve mağduriyetlerin giderilmesi, önceliklerimiz arasında. Kent estetiği ve şehirleşme, belediye gelirlerinin artırılması, işlevsel ve sürdürülebilir olarak tesis ettiğimiz mali düzenin güçlendirilmesi, sosyal ve ekonomik anlamda vatandaşın desteklenmesi, istihdam yaratacak projelerin ve faaliyetlerin gerçekleştirilmesi, diğer çalışmalarımız arasında yer alıyor.

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

FUAT ÖNDEŞ: Belediye, birçok değişkenin yer aldığı kompleks bir yapı. Siyasi, idari, mali, kültürel, demografik bağlamda denge gerektiren hassas bir alan. Bu sebeple birden fazla dengenin yer aldığı bir organizasyonu herkesin faydasına olacak şekilde doğru ve sorunsuz yönetmek, mükemmeliyetçiliği de hesaba katarsak başlı başına zor bir iş. Göreve, "böyle gelmiş, böyle gider mantığıyla" yaklaşıldığı takdirde, idealist ve vizyoner yaklaşımlarla donatılmayan bir yönetim anlayışı benimsediğinde belediyeciliğin zor olmadığını da belirtmek isterim.

Ancak bizim anlayışımız mükemmeliyetçi, vizyoner ve idealist bir çerçevede ilerlediği için zorlandığımız zamanlar oluyor. Hizmetlerin yerine getirilmesi için bizleri zorlayan en önemli konular, mali alanda.

Belediye gelirlerinin artırılması, merkezi bütçeden daha fazla kaynak ayrılması ve birtakım gelirlerin belediye bütçesine akışının sağlanması için düzenleme yapılması gerekiyor.

Siyasi ve fikri açıdan önyargılı yaklaşımlar da zorlayıcı bir diğer konu.

Biz bu konuda ciddi çalışmalar yaparak önyargıları kırmaya ve normalleşmeyi yakalamaya çalışıyoruz.

“SİZ HAYAL EDİN, BİZ GERÇEKLEŞTİRELİM” PRENSİBİYLE ÇALIŞIYORUZ”

Belediyenizin il belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşıyor?

KAMİL YAMAN: İl belediyesiyle ortak faaliyetlerimiz bulunmamaktadır. Yalova Belediye Başkanlığı görevini daha önce Chp’li belediye başkanı Vefa Salman yürütmekteydi. Onun döneminde tarafımıza herhangi bir proje ya da ortak faaliyet programı sunulmamıştır. Şu anda belediye başkanlığı görevini vekâleten Ak Partili meclis üyesi yürütmektedir. Bu dönemde de çalışmamız bulunmamaktadır.

Büyükşehir kardeş belediyesinden de herhangi bir yardım almadık. Sadece Kartal Belediyesi’nden almış olduğumuz 10.000 metrekare parke taşı bulunmaktadır. Ufak bir belde bütçesine sahip olmamıza rağmen kendi görev sahamızda 2021 yılı içindeki hedeflerimizi gerçekleştirip belde halkına hizmet etmeye devam edeceğiz.

Beldenizde STK’larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz var mı?

KAMİL YAMAN: Mahalle Afet Gönüllüleri Derneği’yle gerçekleştirdiğimiz protokol gereği beldemize 1 adet konteyner alındı. Konteyner içerisinde deprem anında gerekli olan malzemeler bulunuyor. Herhangi bir afet yaşanması durumunda beldemiz ve civarı için kullanıma hazır tutuyoruz. Ayrıca belde halkından gönüllü olanlar eğitim alarak deprem ve afetlerde yardıma ihtiyacı olanların yanında olmak için hazır duruma geldiler.

Koru Hayvanları Koruma Derneği’yle ortak çalışma kapsamında belde içinde yaşayan sokak hayvanlarının her türlü mama ve korunma ihtiyaçları karşılanmaktadır.

KORU BELEDİYESİ

KURUMSAL YAPI: Yazı İşleri Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü ve Fen İşleri Müdürlüğü. Ayrıca Zabıta Komiserliği bulunmaktadır.

STRATEJİK HEDEFLER: Öncelikli stratejimiz, tamamen israftan kaçınıp borçsuz bir belediyeyle hizmet vermek.

ÇALIŞAN SAYISI: 53 şirket personeli, 8 daimi işçi, 12 memur ve 2 sözleşmeli personel.

BÜTÇE: 2020 bütçesi 12 milyon TL

Hayvanların sağlığı için hem belediyemiz hem de dernek gönüllüleri işbirliği içinde çalışmalarını sürdürmektedir.

Belde belediyesi olmamızdan dolayı kent konseyimiz yoktur. İl belediyemizde mevcuttur.

Kırılgan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

KAMİL YAMAN: Kırılgan gruplara yönelik projelerimiz yoktur. Fakat kadınlara veya çocuklara yönelik şiddet söz konusu olduğunda, zihinsel/bedensel engelli vatandaşlar için belediyemize gelen bildirimler doğrultusunda İl Sosyal Hizmetler’le iletişim kurup vatandaşların belediye hizmetlerinden yararlanmasını sağlamaktayız. Özellikle kadına şiddet konusunda Yalova Kadın Meclisi Platformu’yla uyumlu bir çalışmamız vardır. 65 yaş üstü vatandaşlar telefonla aranarak tespit edilen tüm ihtiyaçları karşılanmaktadır.

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

KAMİL YAMAN

Yalova-Çınarcık
Koru Belediye Başkanı

Bursa Yeni Yol Endüstri Meslek Lisesi’ni bitirdi. 2009-2014 ve 2019 yerel seçimlerinde Koru Belediye Başkanı seçildi, üç dönemdir görevini sürdürmektedir. Evli ve iki çocuk babasıdır.

Seçimlerde en önemli vaatleriniz nelerdi? Hangilerini gerçekleştirebildiniz?

KAMİL YAMAN: Seçimlerde hiçbir vaatte bulunmuyoruz. Seçim beyannamesi de yapmıyoruz. Tek söylediğimiz, “siz hayal edin biz gerçekleştirelim.” Vatandaşların bize duyduğu güvenle üç dönemdir belediye başkanlığı görevini yürütmekteyim. Görevimiz süresince dolgu alanını düzenleyerek 32.000 metrekarelik park, yeşil alanlar, spor sahaları ve çocuk parkları bulunan bir projeyi halkımızın hizmetine sunduk ve 20 Ağustos Atatürk Parkı adıyla açılışını gerçekleştirdik. Atakent Mahallesi’nde atıl durumdaki alanı değerlendirdik, içerisinde oturma alanları, kamelyalar, yüzden fazla çeşit bitki ve ağaç bulunan Zübeyde Hanım Botanik Parkı’nı tamamladık. Sosyal faaliyetlerimizi sunabileceğimiz bir alan olarak yine Atakent Mahallesi sınırlarındaki “Ülkü Geçkin Amfi Tiyatro”yu tamamladık. Beldemizin önemli bir eksikliği olan arıtma tesisi ihtiyacını yine kendi öz sermayemizle hiçbir destek almadan tamamladık, “Biyolojik Evsel Arıtma Tesisi”ni hizmete sunduk. Beldemize turizm açısından değer katan “Sahil Yürüyüş Yolu” projemizi tamamlayarak hem belde halkının hem komşu ilçenin hem de beldemize dışarıdan gelen vatandaşların büyük beğenisini kazandık. Açık ve kapalı alanıyla yaklaşık 1.000 kişiye hizmet verebilecek, modern mimari örneği Atatürk Kültür Merkezi’ni tamamladık ve halkımızın hizmetine açtık.

Sırada öncelikle yapmayı planladığınız neler var?

KAMİL YAMAN: Şu anda devam eden “Sahil Yolu 3. Etap Projesi” bulunmaktadır. Bu projemizin tamamlanmasıyla komşu ilçemiz Çınarcık’la deniz kıyısı boyunca kesintisiz bir yürüyüş yolu olacak. Bundan sonra sırada yeni belediye hizmet binası projemiz yer almaktadır. Nüfusun hızla artması ve belediye binasının fiziki mevcut hâlinin ihtiyaçları karşılamakta yetersiz olması nedeniyle yeni bir hizmet binası yapımına gerek duyulmuştur. Bu sebeple gerekli çalışmaları tamamlayarak projemizi hayata geçireceğiz.

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

KAMİL YAMAN: Hizmetlerin yerine getirilmesinde şöyle bir zorlukla karşılaşıyoruz. İller Bankası ve diğer kamu bankaları borcumuz olmamasına rağmen belediyemize kredi vermiyor. Tamamen kendi sermayemizle hizmetlerimizi yürütmekteyiz.

